

Choice Based Credit System (CBCS)

UNIVERSITY OF DELHI

DEPARTMENT OF PUNJABI

UNDERGRADUATE PROGRAMME
(Courses effective from Academic Year 2015-16)

SYLLABUS OF COURSES TO BE OFFERED

Core Courses, Elective Courses & Ability Enhancement Courses

Disclaimer: The CBCS syllabus is uploaded as given by the Faculty concerned to the Academic Council. The same has been approved as it is by the Academic Council on 13.7.2015 and Executive Council on 14.7.2015. Any query may kindly be addressed to the concerned Faculty.

Undergraduate Programme Secretariat

Preamble

The University Grants Commission (UGC) has initiated several measures to bring equity, efficiency and excellence in the Higher Education System of country. The important measures taken to enhance academic standards and quality in higher education include innovation and improvements in curriculum, teaching-learning process, examination and evaluation systems, besides governance and other matters.

The UGC has formulated various regulations and guidelines from time to time to improve the higher education system and maintain minimum standards and quality across the Higher Educational Institutions (HEIs) in India. The academic reforms recommended by the UGC in the recent past have led to overall improvement in the higher education system. However, due to lot of diversity in the system of higher education, there are multiple approaches followed by universities towards examination, evaluation and grading system. While the HEIs must have the flexibility and freedom in designing the examination and evaluation methods that best fits the curriculum, syllabi and teaching-learning methods, there is a need to devise a sensible system for awarding the grades based on the performance of students. Presently the performance of the students is reported using the conventional system of marks secured in the examinations or grades or both. The conversion from marks to letter grades and the letter grades used vary widely across the HEIs in the country. This creates difficulty for the academia and the employers to understand and infer the performance of the students graduating from different universities and colleges based on grades.

The grading system is considered to be better than the conventional marks system and hence it has been followed in the top institutions in India and abroad. So it is desirable to introduce uniform grading system. This will facilitate student mobility across institutions within and across countries and also enable potential employers to assess the performance of students. To bring in the desired uniformity, in grading system and method for computing the cumulative grade point average (CGPA) based on the performance of students in the examinations, the UGC has formulated these guidelines.

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS):

The CBCS provides an opportunity for the students to choose courses from the prescribed courses comprising core, elective/minor or skill based courses. The courses can be evaluated following the grading system, which is considered to be better than the conventional marks system. Therefore, it is necessary to introduce uniform grading system in the entire higher education in India. This will benefit the students to move across institutions within India to begin with and across countries. The uniform grading system will also enable potential employers in assessing the performance of the candidates. In order to bring uniformity in evaluation system and computation of the Cumulative Grade Point Average (CGPA) based on student's performance in examinations, the UGC has formulated the guidelines to be followed.

Outline of Choice Based Credit System:

1. **Core Course:** A course, which should compulsorily be studied by a candidate as a core requirement is termed as a Core course.
2. **Elective Course:** Generally a course which can be chosen from a pool of courses and which may be very specific or specialized or advanced or supportive to the discipline/ subject of study or which provides an extended scope or which enables an exposure to some other discipline/subject/domain or nurtures the candidate's proficiency/skill is called an Elective Course.
 - 2.1 **Discipline Specific Elective (DSE) Course:** Elective courses may be offered by the main discipline/subject of study is referred to as Discipline Specific Elective. The University/Institute may also offer discipline related Elective courses of interdisciplinary nature (to be offered by main discipline/subject of study).
 - 2.2 **Dissertation/Project:** An elective course designed to acquire special/advanced knowledge, such as supplement study/support study to a project work, and a candidate studies such a course on his own with an advisory support by a teacher/faculty member is called dissertation/project.
 - 2.3 **Generic Elective (GE) Course:** An elective course chosen generally from an unrelated discipline/subject, with an intention to seek exposure is called a Generic Elective.

P.S.: A core course offered in a discipline/subject may be treated as an elective by other discipline/subject and vice versa and such electives may also be referred to as Generic Elective.
3. **Ability Enhancement Courses (AEC)/Competency Improvement Courses/Skill Development Courses/Foundation Course:** The Ability Enhancement (AE) Courses may be of two kinds: AE Compulsory Course (AECC) and AE Elective Course (AEEC). "AECC" courses are the courses based upon the content that leads to Knowledge enhancement. They ((i) Environmental Science, (ii) English/MIL Communication) are mandatory for all disciplines. AEEC courses are value-based and/or skill-based and are aimed at providing hands-on-training, competencies, skills, etc.
 - 3.1 AE Compulsory Course (AECC): Environmental Science, English Communication/MIL Communication.
 - 3.2 AE Elective Course (AEEC): These courses may be chosen from a pool of courses designed to provide value-based and/or skill-based instruction.

Project work/Dissertation is considered as a special course involving application of knowledge in solving / analyzing /exploring a real life situation / difficult problem. A Project/Dissertation work would be of 6 credits. A Project/Dissertation work may be given in lieu of a discipline specific elective paper.

Details of courses under B.A (Honors), B.Com (Honors) & B.Sc. (Honors)

Course	*Credits	
	Theory+ Practical	Theory + Tutorial
=====		
<u>I. Core Course</u>		
(14 Papers)	14X4= 56	14X5=70
Core Course Practical / Tutorial*		
(14 Papers)	14X2=28	14X1=14
<u>II. Elective Course</u>		
(8 Papers)		
A.1. Discipline Specific Elective	4X4=16	4X5=20
(4 Papers)		
A.2. Discipline Specific Elective		
Practical/ Tutorial*	4 X 2=8	4X1=4
(4 Papers)		
B.1. Generic Elective/		
Interdisciplinary	4X4=16	4X5=20
(4 Papers)		
B.2. Generic Elective		
Practical/ Tutorial*	4 X 2=8	4X1=4
(4 Papers)		
• Optional Dissertation or project work in place of one Discipline Specific Elective paper (6 credits) in 6th Semester		
<u>III. Ability Enhancement Courses</u>		
1. Ability Enhancement Compulsory		
(2 Papers of 2 credit each)	2 X 2=4	2 X 2=4
Environmental Science		
English/MIL Communication		
2. Ability Enhancement Elective (Skill Based)		
(Minimum 2)	2 X 2=4	2 X 2=4
(2 Papers of 2 credit each)		
Total credit	140	140
Institute should evolve a system/policy about ECA/ General Interest/Hobby/Sports/NCC/NSS/related courses on its own.		

*** wherever there is a practical there will be no tutorial and vice-versa**

Core Papers B.A. (Hons) Punjabi

Semester : I

C - 1 Gurmat Poetry ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (Gurmat Kāv)	C - 2 Modern Punjābi Story ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ (Ādhunik Punjābi Kahānni)
---	---

Semester : II

C- 3 Punjābi Sufi-Poetry ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ (Punjābi Sufi-Kāv)	C- 4 Medieval and Modern Punjābi Prose ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ (Madhkāleen ate Naveen Panjābi Vārtak)
---	---

Semester : III

C- 5 Punjābi Folklore and Culture ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ (Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār)	C- 6 Punjābi Novel ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ (Punjābi Novel)	C- 7 Modern Punjābi Poetry ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (Ādhunik Punjābi Kavītā)
---	---	--

Semester : IV

C- 8 Medieval Narrative Poetry : Qissa and Balladry ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ : ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ (Madhkāli Birtāntak Kāv : Qissā te Bir Kāv)	C- 9 Punjābi Language, Script and Grammar ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (Punjābi Bhāshā, Lippi ate Viyākarn)	C- 10 Punjābi Drāmā and One-Act Play ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ (Punjābi Nātak ate Ikāngi)
--	--	---

Semester : V

C- 11 Parvāsi Punjābi Literature ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Parvāsi Punjābi Sāhit)	C- 12 Theory of Literature & Indian Poetics ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (Sāhit Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar)
---	--

Semester : VI

C- 13 Pākistāni Punjābi Literature ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Pākistāni Punjābi Sāhit)	C- 14 Punjābi Criticism and Western Literary Approaches ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਚਿੰਤਨ-ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ (Punjābi Ālochnā ate Pachhmi Chintan Prannāliān)
--	---

Note : All the above mentioned fourteen papers are compulsory for B.A. (H) Punjabi.

Semester : I
C - 1
Gurmat Poetry
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ
(Gurmat Kāv)

	Total Credits 6
1 ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Gurmat Kāv Paribhāshā te Saroop) 1.2 ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Kāv-Roop te Roopākār) 1.3 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (Gurmat Kāv di Paramparā) 1.4 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ (Gurmat Kāv dā Samāj-Sabhiāchārak Paripekh)	
2 ਜਪੁ ਜੀ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ Jap Ji : Guru Nānak Dev Ji (ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ (ਡਾ.), 2014, ਨਿੱਤਨੇਮ ਦਰਸ਼ਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.) (Mahinder Kaur Gill (Dr.), 2014, Nitnem Darshan, Ārsee Publishers, Delhi) 2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 2.2 ਪੰਜ ਖੰਡ (Punj Khand) 2.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Kāv Kalā ate Bhāshā Shailie) 2.4 ਸੰਬੰਧਤ ਬਾਣੀਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Sambandht Bānnikār dian doojeean rachnāvān bāre Sankhep Jānnkāree) 2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiā)	
3 ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ Bhagat Nāmdev ate Bhagat Ravidās ji di Bānni ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, (ਡਾ.), 1994, ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸਟ, ਦਿੱਲੀ. (Dharampāl Singhal, (Dr.), 1994, Bhagatān di Bānni, National Book Trust, Delhi.) 3.1 ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ (Bhagti Kāv-Dhārā) 3.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ (Dalit Chetnā) 3.3 ਰਹੱਸਵਾਦ (Rahaswād) 3.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak, Dārshnik ate Adhiātmak Pakh)	

***Suggested Reading(s) :**

Bhāve, Sant Vinobhā, 2000, **Japji Guru Nānak**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Jagbir Singh (Dr.), 2004, **Gurmat Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Jagbir Singh (Dr.), 2011, **Gurmat Kāv Sidhant te Vihār**, Chetnā Prakāshan, Ludhiānnā.

Kamaljit Singh (Dr.), 2011, **Dr. Mahinder Kaur Gill dā Gurmat Chintan : Ik Adhiyan**, Manpreet Prakāshan Delhi.

Rām Singh (Dr.), 2004, **Japji dā Vishā te Roop**, Punjābi Sāhit Acādemey, Ludhiānnā.

Sāhib Singh (Prof.), 2002, **Jap Ji Sāhib Steek**, Singh Brothers, Amritsar.

Khoj Patrika, Gurmat kāv Vishesh Ank, Punjābi Unviersity, Patialā

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1. ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Kahānni : Paribhāshā te Saroop) 1.2. ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੱਤ (Kahānni de Sanrachnātmak Tatt) 1.3. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ādhunik Punjābi Kahānni dā Nikās te Vikās) 1.4. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ādhunik Punjābi Kahānni diān Parviriān) 1.5. ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰ (Samāj Sabhiāchārak Sarokār) 2. ਸ.ਪ. ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਕਥਾ ਲੋਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਅੱਠ ਕਹਾਣੀਆਂ) (S.P. Singh (Dr.) & Jaswinder Singh (Dr.) (ed.), 2007, Kathā Lok, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.) (Paehaliān Atth Kahānniān) 2.1. ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ (Kahānniān de Sarokār) 2.2. ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān) 2.3. ਕਹਾਣੀ-ਕਲਾ (Kahānni-Kalā) 2.4. ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan) 3. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, 2004, ਮੇਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਅੱਠ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Kulwant Singh Virk, 2004, Meriān Sreshth Kahānniān, Navyug Publishers, Delhi.) (Paehaliān Atth Kahānniān) 3.1. ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 3.2. ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān) 3.3. ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ (Vishā-Vastoo) 3.4. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhāliwāl, Baldev Singh, 2006, **Ādhunik Punjābi Kahānni dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Dhanwant Kaur (Dr.), 1994, **Punjābi Kahānni dā Birtānt Shāstri Adhiyan**, Ārsee Publishers, Delhi.

Kasel, Kirpāl Singh, Parmindar Singh (ed.), 2002, **Punjābi Sāhit di Utpatti te Vikās**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.

Lehri, Rājinder (Dr.) (Main ed.), 2013, **Punjābi Kahānni : Prāptiān te Sambhāvnāvān** (Duji Vishv Punjābi Sāhit Conference), Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : II
C- 3
Punjābi Sufi Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ
(Punjābi Sufi Kāv)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਸੂਫੀ ਸੰਕਲਪ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Sufi Sankalp : Paribhāshā te Saroop) 1.2 ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਪੜਾਅ (Sufi-Kāv de Parhā) 1.3 ਸੂਫੀ-ਮੱਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (Sufi-matt de mool Sankalp) 1.4 ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Sufi-Kāv de Roopākār) 2. ਕਲਾਮ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ Kalām : Bābā Sheikh Farid ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ, (ਸੰਪਾ.), 2011, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ. (Gurbachan Singh Tālib (ed.), 2011, Bābā Farid, National Book Trust, India, Delhi.) 2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 2.2 ਕਾਵਿ-ਕਲਾ ਤੇ ਪ੍ਰਗੀਤਕਤਾ (Kāv-Kalā te Pargitaktā) 2.3 ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Maut dā Sankalp) 2.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā) 3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਸੀਹਰਫੀਆਂ ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2007, Siharphiān Sultān Bāhoo, Ārsee Publishers, Delhi.) 3.1 ਸੀਹਰਫੀ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰ (Siharphi Kāv-Roopākār) 3.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 3.3 ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ishq dā Sankalp) 3.4 ਬਿੰਬਾਵਲੀ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਅੰਦਾਜ਼ (Bimbāvali ate Kāv Andāz) 3.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)	

***Suggested Reading(s) :**

Gurcharan Singh (Dr.), 2012, **Islām Ate Sufimat**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Gurdev Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Sufi Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Jaggi, Rattan Singh (Dr.), 2011, **Khoj Patrikā – Sufi Kāv Ank (Ank 33)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkālī Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : II
C- 4
Medieval and Modern Punjābi Prose
ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
(Madhkāleen ate Naveen Panjābi Vārtak)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Vārtak : Paribhāshā te Roopākārak Vilakhanntā) 1.2 ਵਾਰਤਕ ਸਿਧਾਂਤ (Vārtak Sidhānt) 1.3 ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਨਿਖੇੜ (Madhkālī ate Ādhunik Vārtak dā Nikherh) 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Vārtak dā Ārambh, Vikās ate Parviriān) 2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪੰਨੇ 38-71) (Manjit Singh (Dr.) & Jaspal Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Purātan Punjābi Sāhit : Roop te Roopākār, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 38-71). 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) 2.3 ਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ (Mukh Rujhān) 2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) 3. ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਵੀਹਵੀਂ/ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸੁਰ-ਅਲਾਪ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Vanitā (Dr.) (ed.), 2011, Vihvin/Ikkivin Sadi de Sur-Alāp, Manpreet Parkāshan, Delhi.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਰੁਝਾਨ (Ādhunik Vārtak de Rujhān) 3.3 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) 3.4 ਨਿਬੰਧ ਕਲਾ (Nibandh Kalā) 3.5 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)	

***Suggested Reading(s) :**

- Karanjit Singh (Dr.), 2004, **Purātan Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.
- Kohli, Surinder Singh (Dr.) (ed.), 2015, **Purātan Punjābi Vārtak**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsee Publishers, Delhi.
- Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.
- Satinder Singh (Dr.), 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III
C- 5
Punjābi Folklore and Culture
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
(Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār)

	Total Credits 6
1. ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Lokdhārā ate Sabhiāchār : Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Lokdhārā : Paribhāshā, Khetar ate Tatt) 1.2 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ ਤੱਤ (Sabhiāchār : Paribhāshā te Mool Tatt) 1.3 ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰ (Sabhiāchār de Lokdhārāee Ādhār) 1.4 ਸਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Sabhiatā ate Sabhiāchār Vichlā Antar) 1.5 ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ (Lokdhārā ate Ādhunikatā) 2. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ-ਧਾਰਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸਟ, ਦਿੱਲੀ. (Sohinder Singh Wannjārā Bedi (Dr.), 2011, Punjāb di Lok-Dhārā, National Book Trust, Delhi.) 2.1 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ (Punjāb de Lok-Nāch) 2.2 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ (Mele te Tiohār) 2.3 ਜਾਦੂ-ਟੂਣੇ ਤੇ ਧਰਮ (Jādoo-Toonne te Dharam) 2.4 ਲੋਕਾਚਾਰ ਤੇ ਰੀਤ ਰਿਵਾਜ (Lokāchār te Reet Rivāj) 3. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2012, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ. (Jaswinder Singh (Dr.), 2012, Punjābi Sabhiāchār de Pachhān Chihñ, Gracious Books, Patialā.) 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੂਲ ਪਛਾਣ (Punjābi Sabhiāchār : Mool Pachhānn) 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਭੂਗੋਲਕ ਪਹਿਲੂ (Punjābi Sabhiāchār : Bhoogolak Paehlloo) 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjābi Sabhiāchār dā Rājsee Itihāsak Paripekh)	

***Suggested Reading(s) :**

Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.) 2010, **Sabhiāchār Patrikā (Ank 8, January 2010), Lokdhārā ate Sabhiāchār : Badalde Paripekh ate Adhiyan Parnnālīān**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Joshi, Jeet Singh (Dr.), 2011, **Sabhiāchār ate Lokdhārā**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Kairon, Joginder Singh (Dr.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Lokdhārāee Pichhokarh**, Punjābi Academy, Delhi.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsee Publishers, Delhi.

Pooni, Balbir Singh (Dr.), 2008, **Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III
C- 6
Punjābi Novel
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
(Punjābi Novel)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Novel : Paribhāshā te Saroop) 1.2 ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ-ਕਲਾ (Birtānt ate Birtānt Kalā) 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Novel dā Nikās ate Vikās) 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Novel diān Parviriān) 1.5 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ (Kathānak ate Pātar Chitrann) 2. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, 2013, ਅੱਧ ਚਾਨਣੀ ਰਾਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (Gurdiāl Singh, 2013, Adh Chānanni Rāt, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.) 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 2.3 ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਧੀਆਂ (Birtānt Vidhiān) 2.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā) 2.5 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ (Kathānak ate Pātar Chitrann) 2.6 ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Sambandht Novelkār dian doojeean rachnāvān bāre Sankhep Jānnkāree) 3. ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ, 2008, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਉਰਸੁਲਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Manmohan Bāwā, 2008, Afgānistān di Ursulā, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਕਥਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੱਠਭੂਮੀ (Kathā di Itihāsak Pitthbhoomi) 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān) 3.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā) 3.5 ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Sambandht Novelkār dian doojeean rachnāvān bāre Samkhep Jānnkāree)	

***Suggested Reading(s) :**

Harbhajan Singh (Dr.), 2010, **Rachnā Sanrachnā**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Ravinder Singh (Dr.), 2011, '*Afgānistān di Ursulā : Manmohan Bawā*', **Nav-Chintan ate Samkālī Punjābi Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 59-67.

Sandhu, Garpāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Noor, Sutinder Singh (Dr.) & Rawail Singh (Dr.) (eds.), 2008, **Gurdiāl Singh dā Rachnā Sansār**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III
C- 7
Modern Punjābi Poetry
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
(Ādhunik Punjābi Kavītā)

	Total Credits 6
1 ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ (Kāv Sidhānt) 1.2 ਆਧੁਨਿਕ, ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunik, Ādhunikṭā dā Sankalp) 1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Ādhunik Kāv-Roop te Roopākār) 1.4 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ādhunik Punjābi Kavītā dā Itihās ate Parviriān) 2 ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2014, ਸੁਰ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ, ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸ਼ਰਫ਼, ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ, ਪਾਸ਼, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ -: ਹਰ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਕਾਵਿ-ਕਿਰਤਾਂ) (Satinder Singh (Dr.) (ed.), 2014, Sur Samvednā, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Bhāi Vir Singh, Pooran Singh, Dhani Rām Chātrik, Ferozdeen Sharaf, Nand Lāl Noorpuri, Harbhajan Singh, Shiv Kumār, Jaswant Singh Neki, Pāsh, Surjit Pātar -: har kavi diān paeḥliān do kāv-kirtān) 2.1 ਕਾਵਿ ਅਨੁਭਵ (Kāv Anubhav) 2.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān) 2.3 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā) 2.4 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār) 2.5 ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjāb te Punjābiat dā Sankalp) 3 ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, 1999, ਮੇਰੀ ਚੋਣਵੀਂ ਕਵਿਤਾ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ, ਜਲੰਧਰ (Mohan Singh, 1999, Meri Chonnvee Kavītā, New Book Company, Mai Herān Gate, Jalandhar.) 3.1 ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਕਾਵਿ (Romāntic Pragativādi Kāv) 3.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān) 3.3 ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਧੀ (Sambodhan Vidhi) 3.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)	

***Suggested Reading(s) :**

Attar Singh, 1984, **Sāhit Samvednā**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Chadigarh.

Brār, Rajinder Pāl Singh (Dr.) (main ed.), 2011, **Ādhunik Punjābi Sāhit Roopākār : Sidhānt te Roopāntarann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Brār, Rajinder Pāl Singh (Dr.), 2006, **Ādhunik Punjābi Kavītā dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Grover, Darshan Kaur (Dr.), 2000, Mohan Singh : Kāv Samikheya, Punjābi Academy, Delhi.

Noor, Sutinder Singh, 1997, **Mohan Singh dā Kāv Jagat**, Ārsee Publisher, Delhi.

Piār Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	
1.1 ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰ (Madhkālī Birtāntak Kāv-Roopākār)	
1.2 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Madhkālēentā dā Sankalp)	
1.3 ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਤੱਤ (Qissā ate Bir Kāv : Paribhāshā, Saroop te Tatt)	
1.4 ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt te Parviriān)	
1.5 ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Vār ate Jangnāmā vichlā antar)	
2 ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ (ਸੰਪਾ.), 2003, ਪੂਰਨ ਭਗਤ (ਕਾਦਰਯਾਰ), ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Bikram Singh Ghumann (ed.), 2003, <i>Puran Bhagat (Qādayār)</i> Wāris Shāh Foundation, Amritsar.)	
2.1 ਕਿੱਸਾ : ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Qissā : Birtāntak Vidhiān)	
2.2 ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan)	
2.3 ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Naitiktā ate Sadāchār dā Sankalp)	
2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)	
2.5 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh)	
3 ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), 1999 (ਦੂਜੀ ਜਿਲਦ), ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ : ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬੀਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Ratan Singh Jaggi (ed.), 1999 (dooji jild), <i>Shāh Muhammad : Jangnāmā Singhān te Firangiān</i>, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.)	
5.1 ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjābiat dā Sankalp)	
5.2 ਰਾਜਨੀਤਕ ਚੇਤਨਾ (Rājnitak Chetnā)	
5.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān)	
5.4 ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākār Vilakhanntā)	
5.5 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)	

***Suggested Reading(s) :**

Gurdev Singh, 1993, **Jangnāmā : Saroop, Sidhānt te Vikās**, Punjābi University, Patialā, (PP. 9-27, 28-50).

Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Noor, Sutinder Singh, 2005, **Punjābi Vār Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkālī Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvartiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2015, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.

Bootā Singh Barārh (Dr.) ate Nachhattar Singh (Dr.), 2015, **Punjābi Bhāshā, Lippi ate Viākarnn**, Ārsee Publishers, Delhi.

1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ

(Sidhānt ate Itihās)

- 1.1 ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Bhāshā di Paribhāshā te Visheshṭāvān)
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Punjābi Bhāshā dā Nikās te Vikās)
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Punjābi Bhāshā diān visheshtāvān)
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
(Punjābi diān Upbhāshāvān)
- 1.5 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Gurmukhi lippi dā Nikās te Vikās)
- 1.6 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ
(Gurmukhi Lippi di Prasangiktā)

2. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ)

(Punjābi Bhāshā di Sanrachnā – Bhāgh Paehlā)

- 2.1 ਧੁਨੀ ਸੰਰਚਨਾ : ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ ਤੇ ਸੁਰ
(Dhuni Sanrachnā : Swar, Viyanjan te Sur)
- 2.2 ਸ਼ਬਦ ਸੰਰਚਨਾ : ਭਾਵੰਸ਼, ਧਾਤੂ, ਵਧੇਤਰ, ਸਧਾਰਨ, ਸਮਾਸੀ, ਮਿਸ਼ਰਤ ਤੇ ਸੌਗਾਤੀ ਸ਼ਬਦ (ਤਤਸਮ-ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦ)
(Shabad Sanrachnā : Bhāvānsh, Dhātu, Vidhetar, Sadhāran, Smāsee, Mishrat te Saugāti Shabad (Tatsam-Tadbhav))
- 2.3 ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਨਿਪਾਤ
(Shabad Shrenniān : Nānv, Parhnānv, Kiryā, Visheshann, Kiryā Visheshann, Sabandhak, Yojak, Nipāt)
- 2.4 ਲਿੱਪੀ ਸੰਰਚਨਾ : ਲਿੱਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ, ਸੰਰਚਨਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ
(Lippi Sanrachnā : Lippi Chinhān di Tarteel, Sanrachnā te Vishrām Chinh)

3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ)

(Punjābi Bhāshā di Sanrachnā – Bhāgh Doojā)

- 3.1 ਵਾਕ ਸੰਰਚਨਾ : ਵਾਕਾਂਸ਼, ਉਪਵਾਕ ਤੇ ਵਾਕ
(Vāk Sanrachnā : Vākānsh, Upvāk te Vāk)
- 3.2 ਅਰਥ ਸੰਰਚਨਾ : ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ
(Arth Sanrachnā : Samānārthak Shabad, Bahoarthak Shabad te Virodhi Shabad)
- 3.3 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
(Shabad Jorhān de niyam)
- 3.4 ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਕਾਲ ਤੇ ਕਾਰਕ
(Viākarnak Shrenniān : Ling, Vachan, Kāl te Kārak)

***Suggested Reading(s) :**

Duni Chand, 1959, **Punjābi Bhāshā dā Vikās**, Punjāb University, Publication Bureau, Chandigarh.

Duni Chand, 1964, **Punjābi Bhāshā te Viyākaran**, Punjāb University, Publication Bureau, Chandigarh.

Boota Singh Brār (Dr.), 2012, **Punjābi Bhāshā Sarot te Saroop**, Waris Shāh Foundation, Amritsar.

Harkirat Singh, 1983, **Bhāshā Te Bhāshā - Vigiyān**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

Harkirat Singh te Ujjal Singh Bāhari, 1973, **Bhāshā Vigiyān te Punjābi Bhāshā**, Bāhari Publications, Chandigarh.

Harkirat Singh te Ujjal Singh Bāhari, 1980, **College Punjābi Viyākaran**, Punjāb State University Text Book Board, Chandigarh.

G.B. Singh 1972, **Gurmukhi Lippi Dā Janam Te Vikās (2nd ed.)**, Punjāb University, Chandigarh.

Prem Prakāsh Singh, 1975, **Punjābi Boli dā Nikās te Vikās (Tin Bhāg)**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : IV
C- 10
Punjābi Drāmā and One-Act-Play
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ
(Punjābi Nātak ate Ikāngi)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Nātak ate Ikāngi : Paribhāshā ate Tatt) 1.2 ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ārambh, Vikās ate Parviriān) 1.3 ਨਾਟਕੀ-ਜੁਗਤਾਂ (Nātaki-Jugatān) 1.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Pātar Chitrann di Takneek) 2. ਪਾਲੀ ਭੂਪਿੰਦਰ, 2015, ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਾਵਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Pāli Bhupinder, 2015, Mitti dā Bāwā, Chetna Parkāshn, Ludhiaānnā) 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātki Jugtān) 2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann) 2.4 ਕਥਾਨਕ (Kathānak) 3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਕੁਲਵੀਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਚੋਣਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) & Kulvir (Dr.) (ed.), 2011, Chonnven Punjābi Ikāngi, Ārsee Publishers, Delhi.) 3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 3.2 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātki Jugtān) 3.3 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Samvād Vidhi ate Kalātmak Pakh) 3.4 ਨਾਟ ਸ਼ੈਲੀ (Nāt Shailie)	

***Suggested Reading(s) :**

- Jaswinder Singh (Dr.) & Mãn Singh Dhindsã, 2006, **Punjãbi Sâhit dâ Itihãs (Ãdhunik Kâl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã.
- Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Punjãbi Nãtak te Rangmanch : Sidhãnt, Itihãs te Parvitiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.
- Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkãli Punjãbi Nãtak de Sarokãr**, Chetnã Parkãshan, Ludhiãnnã.
- Rawail Singh (Dr.) & Nirmal Jaurhã (Dr.) (ed.), 2007, **Pãli Bhupinder Singh dã Nãt-Parvachan**, Lãhor Book Shop, Ludhiãnnã.
- Vermã, Satish Kumãr (Dr.), 2005, **Punjãbi Nãtak dã Itihãs**, Punjãbi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Parvās dā Sankalp) 1.2 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ (Parvāsi Punjābi Sāhit diān Vangiān) 1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ (Parvāsi Punjābi Sāhit : Dashā te Dishā) 2. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਵਿ-ਸੁਰਾਂ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Parvāsi Kāv-Surān, Shilalekh, Delhi.) 2.1 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Vihārak Samikhiyā) 2.2 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār) 2.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ (Kāv Kalā) 2.4 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ (Parvāsi Chetnā) 3. ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਨਕਸ਼, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Kuldeep Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Parvāsi Punjābi Kahānni de Naksh, Manpreet Parkāshan, Delhi.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ (Kahānni de Sarokār) 3.3 ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖ (Manovigyānak Pakh) 3.4 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān) 3.5 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ (Parvāsi Chetnā)	

***Suggested Reading(s) :**

- Jaspāl Kaur (Dr.), 1998, **Canadā di Punjābi Kavītā dā Themevigiyānak Adhiyan**, Shilālekh Publishers, Delhi.
- Jaspāl Kaur (Dr.), 2007, **Punjābi Kāv-Lok : Sabhiāchārak Roopāntarann**, Punjābi Academy, Delhi.
- Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2011, **Punjābi Daisporā, (Adhiyan ate Adhiyāpan)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.
- Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2012, **Punjābi Daisporā, Sāhit ate Sabhiāchār**, Publication Bureau, Punjābi Universtiy, Patialā.
- Rani, Rajni, 2013, **Samkāli Parvāsi Kahānni de Sarokār**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Ravinder Singh (Dr.) (ed.), 2013, **Parvāsi Punjābi Sahit de Sandharbh ate Sarokār**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Surinder Pāl Singh (Dr.) (ed.), 1993, **Badeshi Punjābi Sāhit**, Punjābi Adhiyan School, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V
C- 12
Theory of Literature & Indian Poetics
ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ
(Sāhit Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh) 1.1. ਸਾਹਿਤ ਕੀ ਹੈ ? (Sāhit kee hai ?) 1.2. ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ (Sāhit te Bhāshā) 1.3. ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Sāhit te Sāhit Shāstar Vichlā Antar) 2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2006, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Harbhajan Singh (Dr.), 2006, Sāhit Shāstar, Guru Nānak Dev University, Amritsar.) 2.1 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ (Sāhit ate Samāj) 2.2 ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਧੀ (Sāhit di hond vidhi) 2.3 ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ (Prakirti ate Prayojan) 3. ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ (ਡਾ.), 2008, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ: ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Gursharan Kaur Jaggi (Dr.), 2008, Bhārti Kāv-Shāstar : Saroop ate Sidhānt, Ārsee Publishers, Delhi.) 3.1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ (Bhārti Kāv Shāstar de Pramukh Sidhānt) 3.2 ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ : (Ras Sidhānt) 3.3 ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ (Alankār Sidhant) • ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ (Anuprās) • ਯਮਕ (Yamak) • ਰੂਪਕ (Roopak) • ਅਤਿਕਥਨੀ (Atkathni)	

***Suggested Reading(s) :**

Ahujā, Roshan Lal, 1963, **Sāhit Shāstar**, Lāhore Book Shop, Ghantā Ghar, Ludhiānnā

Jagbir Singh (Dr.), 2012, **Pachhmi Sāhit-Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar : Ālochnātmak Vivechan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Prem Prakāsh Singh (Dr.), 1998, **Bhārti Kāv Shāstar**, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : VI
C- 13
Pākistāni Punjābi Literature
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Pākistāni Punjābi Sāhit)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਮਸਲਾ (Shāhmukhi ate Gurmukhi Lippi dā Maslā) 1.2 ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ (Vandd de Ādhār) 1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Pākistāniat dā Sankalp) 1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Pākistāni Punjābi Sāhit dā Itihās ate Parviriān) 1.5 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ (Pākistāni Punjābi Sāhit de Naven Rujhān) 2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਰਣਬੀਰ ਸਾਰੰਗ (ਸੰਪਾ.), 2011, ਕਾਵਿ-ਕਣੀਆਂ : ਵਾਧਿਓਂ ਪਾਰ ਦੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) & Rannbir Sārang (eds.), 2011, Kāv-Kanniyān : Vāghion Pār Diān, Manpreet Parkāshan, Delhi.) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) 2.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 2.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh) 2.5 ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ (Vishā Pakh) 3. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), 2001, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ. (ਕਹਾਣੀਕਾਰ : ਅਕਬਰ ਲਾਹੌਰੀ, ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਅਨਵਰ ਅਲੀ, ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਤੌਸੀਫ਼, ਇਲਿਆਸ ਘੁੰਮਣ, ਪਰਵੀਨ ਮਲਿਕ, ਤੌਕੀਰ ਚੁਗਤਾਈ) (Sutinder Singh Noor & Rawail Singh (ed.), 2001, Pākistāni Punjābi Sāhit, Punjābi Academy, Delhi.) (Kahānnikār : Akbar Lahouri, Afzal Aehsan Randhāwā, Anvar Ali, Afzal Tousif, Iliās Ghumann, Parveen Malik, Toukeer Chugtāi) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān) 3.4 ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰ (Samājak Sarokār)	

***Suggested Reading(s) :**

- Ajmer Singh (Dr.) (ed.) 2000, **Khoj Patrikā: Pāksitāni Punjābi Vishesh Ank**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.
- Attar Singh (Dr.), 1975, **Samdarshan**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Amritsar.
- Attar Singh (Dr.), 1984, **Sāhit Samvednā**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Chadigarh.
- Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 1998, **Pākistāni Punjābi Sāhit : Nikās te Vikās**, Gagan Parkāshan, Rajpurā.
- Tajinder Pal Kaur (Dr.), 2009, **Pākistāni ate Parvāsi Punjābi Sāhit dā Adhiyan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.
- Thind, K.S. (Dr.), 1992, “*Pākistāni Punjābi Bhāshā te Sāhit*”, Harcharan Kaur (ed.) **Ādhunik Punjābi Sāhit : Punar Vichār**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Sāhit Ālochnā : Ārambh te Vikās) 1.2 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-ਚਿੰਤਕ (Pramukh Punjābi Sāhit-Chintak) 1.3 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੱਛਮੀ ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ (Pramukh Pachhmi Chintan Prannālīān) 2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ (ਡਾ.), 2000, ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Harbhajan Singh Bhātīā (Dr.), 2000, Punjābi Ālochnā : Sidhānt te Vihār, Guru Nānak Dev University, Amritsar.) 2.1 ਪ੍ਰਿੰ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦਾ ਚਿੰਤਨ (Principal Sant Singh Sekhon dā Chintan) 2.2 ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚਿੰਤਨ (Dr. Harbhajan Singh dā Chintan) 2.3 ਨਜਮ ਹੁਸੈਨ ਸਾਇਦ ਦਾ ਚਿੰਤਨ (Najam Hussain Saiyad dā Chintan) 3. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2010, ਸਾਹਿਤ ਵਿਗਿਆਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Harbhajan Singh (Dr.), 2010, Sāhit Vigyān, Guru Nānak Dev University, Amritsar.) 3.1 ਰੂਸੀ ਰੂਪਵਾਦ (Roosi Roopwād) 3.2 ਪਰਾਗ-ਸਕੂਲ (Prāg-School) 3.3 ਨਵਾਲੋਚਨਾ (Navālochnā) 3.4 ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ (Sanrachnāvād)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Pachhmi Sāhit Chintan**, Gagan Parkāshan, Rajpurā, Patialā.

Jagbir Singh (Dr.), 2012, **Pachhmi Sāhit-Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar : Ālochnātmak Vivechan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Manjit Singh (Dr.), 1998, **Punjābi Sameekhiyā Sanskār**, Punjābi Parkāshan, New Delhi.

Noor, Sutinder Singh & Rawail Singh (ed.), 2001, **Samkālī Pachhami Chintan**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

*Elective : Discipline Specific (DSE) BA (Hons) Punjabi	
Semester : V/VI	
DSE-1 Punjābi Travelogue Literature ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Safarnāmā Sāhit)	DSE-2 Indian Literature ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ (Bhārti Sāhit)
DSE-3 World Literature ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ (Vishav Sāhit)	DSE-4 Mass Movements of Punjāb and Punjābi Literature ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Punjāb diān Lok-Laeharān ate Punjābi Sāhit)
DSE-5 Biography and Auto-Biography ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ (Jeevani ate Swai-Jeevani)	DSE-6 Life Sketch ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ (Rekhā Chittar)
DSE-7 Myth Transformation and Myth Criticism ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਮਿਥ ਚਿੰਤਨ (Myth Roopāntarann ate Myth Chintan)	DSE-8 Punjābi Epic Poetry ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ (Punjābi Mahā-Kāv)
DSE-9 Literature on Partition & Punjāb holocaust ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਬਾਰੇ ਸਾਹਿਤ (Deshvandd ate Punjāb Santāp bāre Sāhit)	DSE-10 Punjābi Balladry ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Vār Sāhit)

***Optional Dissertation or Project Work in place of one Discipline Specific Elective Paper (6 Credits) in 6th Semester.**

Semester : V/VI
DSE - 1
Punjābi Travelogue Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Safarnāmā Sāhit)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvurtiān) 1.1 ਸਫਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Safarnāmā : Paribhāshā te Saroop) 1.2 ਸ਼ੈਲੀਗਤ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Shailiegat Vilakhanntā) 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Safarnāme dā Nikās ate Vikās) 2. ਕੁਲਵੀਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2012, ਦੁਨੀਆ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kulvir (Dr.) (ed.), 2012, Duniā Rang-Birangi, Ārsee Publishers, Delhi.) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਸ਼ੈਲੀਗਤ ਅਧਿਐਨ (Shailiegat Adhiyan) 2.3 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh) 2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan) 3. ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ, 2013, ਮੇਰਾ ਰੂਸੀ ਸਫਰਨਾਮਾ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Balrāj Sāhni, 2013, Merā Roosi Safarnāmā, Ārsee Publishers, Delhi.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh) 3.3 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh) 3.4 ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Sāhitak Vilakhanntā)	

***Suggested Reading(s) :**

Āmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar**’ dā **Shailiegat Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Manmeet Kaur, 2012, **Ravinder Ravi dā Safarnāmā ‘Simartiān de Desh’ : Pātthgat Adhiyan**, National Book Shop, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvurtiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), **Ādhunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 2
Indian Literature
ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ
(Bhārti Sāhit)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Anuvād : Paribhāshā) 1.2 ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ (Anuvādit Sāhit di mahatatā) 1.3 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan) 1.4 ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ (Bhārti Sāhit de mukh rujhān)	
2 ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, (ਅਨੁ. ਅਤੇ ਸੰਪਾ.) 2014, ਮਿੱਟੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Balbir Madhopuri, (Trans. & Ed.) 2014, Mitti Boldi Hai, Navyug Publishers, Delhi.) (Paehliān Dass Kahānniān) 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 2.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān) 2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)	
3 ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ, 2010, ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Rabinder Nāth Tagore, 2010, Bhārti Sanskriti dā Kendar, Punjābi Sāhit Akademi, Ludhiānnā.) 3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 3.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) 3.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 3.4 ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ (Vishvikaran ate Sanskriti)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhir, Kuldeep Singh, 1990, **Tulnātmak Sāhit Shāstar**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Harcharan Kaur (Dr.) & Rawail Singh (Dr.) (eds.) 2002, **Punjābi te Bhārti Sāhit : Tulnā ton Samvād Tak**, Punjābi Academy, Delhi.

Satinder Singh (ed.), 1990, **Tulnātmak Bhārti Sāhit**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 3
World Literature
ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ
(Vishav Sāhit)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ (Sāhit : Paribhāshā ate Saroop) 1.2 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Tulnātmak Sāhit dā Sankalp) 1.3 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Vishav Sāhit vich Kahānni di Paramparā : Sankhep Jānn-Pachhānn) 1.4 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Vishav Sāhit vich Kavita di Paramparā : Sankhep Jānn-Pachhānn) 2. ਗੁਰਮੇਲ ਮਡਾਹਰ, 2008, ਨੋਬਲ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Gurmel Maddāharh, 2008, Nobel Kahānniān, Punjābi Academy, Delhi.) (Paehaliān Punj Kahānniān) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 2.3 ਸਮਾਜਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Samājak-Sabhiāchārak Pakh) 2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan) 3. **ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ (ਡਾ.), 2015, ਚੈਰੀ ਦੇ ਫੁੱਲ, ਐੱਚ.ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Sutinder Singh Noor (Dr.), 2015, Cherry de Phul, H.K. Parkāshan, Delhi.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਕਾਵਿ-ਕਲਾ (Kāv-Kalā) 3.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdharā) 3.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhir, Kuldeep Singh, 1990, **Tulnātmak Sāhit Shāstar**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Mass Movements of Punjāb and Punjābi Literature

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ

(Punjāb diān Lok-Laehearān ate Punjābi Sāhit)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās) 1.1 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ (Punjāb diān Lok-Laehearān) 1.2 ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਪਰਿਪੇਖ (Itihāsak te Samajak Paripekh) 1.3 ਕੌਮੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (Qaumi Laehearān de Prabhāv) 1.4 ਸਾਹਿਤ ਉਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ (Sāhit Upper Prabhāv) 2. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, 2014, ਦਾਸਤਾਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Lāl Singh Dil, 2014, Dāstān, Chetna Prakāshan, Ludhiānnā.) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ (Nāyak Bimb) 2.3 ਰਚਨਾ-ਜੁਗਤਾਂ (Rachnā-Jugtān) 2.4 ਰੂਪਾਕਾਰ (Roopākār) 3. **ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.), 2015, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਗੂੰਜਾਂ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Gurdip Kaur (Dr.) ate Vanita (Dr.), 2015, Punjābi Lok-Kāv Gunjān, Shilālēkh, Delhi) 3.1 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān) 3.2 ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Kāv Roopāntarann) 3.3 ਸ਼ਿਲਪ ਵਿਧਾਨ (Shilp Vidhān) 3.4 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 3.5 ਪ੍ਰਸਿੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viyākheyā)	

***Suggested Reading(s) :**

Guriqbal Singh (Dr.), 1999, **Naksali Punjābi Kavitā : Alochnātmak Adhiyan**, Chetna Parkāshan, Ludhiānnā.

Litt, Harbans Singh (Dr.), 2015, **Muddlā Parvāsi Punjābi Sāhit te Gadar Laehar, Ārsee Publishers, Delhi.

Puri, Harish K. (Dr.), 2006, **Gadar Laehar : Vichārdhārā, Jathebandi, Ranniti**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Sukhjit Singh, 2014, **Punjāb Diān Rājnitak te Itihāsak Laehrān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 5
Biography and Auto-Biography
ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ
(Jeevani ate Swai-Jeevani)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1. ਜੀਵਨੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Jeevani : Paribhāshā te Saroop) 1.2. ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Swai-Jeevani : Paribhāshā te Saroop) 1.3. ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Jeevani ate Swai-Jeevani vichlā antar) 2. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ, 2001, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਵਿਸਾਖਾ ਸਿੰਘ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Bikram Singh Ghumann, 2001, Sant Bābā Visākhā Singh, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.) 2.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh) 2.3. ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Jeevani di Takneek) 2.4. ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākārak Vilakhanntā) 3. ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਡਾ.), 2014, ਵਹੀ ਖਾਤਾ, ਸੰਗਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ. (Devinder Kaur (Dr.), 2014, Vahi Khātā, Sangam Parkāshan, Samānnā.) 3.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 3.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh) 3.3. ਨਾਰੀ ਸਰੋਕਾਰ (Nāri Sarokār) 3.4. ਸਾਹਿਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (Sāhitak Drishtikonn)	

***Suggested Reading(s) :**

Lāmbā, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb ate Swai-Jeevani**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh, 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1. ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Rekhā Chittar : Paribhāshā te Saroop) 1.2. ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Rekhā-chittar dā Itihās ate Parviriān) 1.3. ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਜੁਗਤਾਂ (Takneek te Jugtān) 1.4. ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie) 2. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, 2008, ਕੌਡੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸੱਪ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Balwant Gārgi, 2008, Koddiān Wālā Sap, Navyug Publishers, Delhi.) 2.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh) 2.3. ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Rekhā Chittar dī Takneek) 2.4. ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ (Nāyek Bimb) 3. ਮੋਹਨਜੀਤ, 2007, ਗੂੜ੍ਹੀ ਲਿਖਤ ਵਾਲਾ ਵਰਕਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (ਪਹਿਲੇ ਦਸ) (Mohanjit, 2007, Goohrhi Likhat Wālā Varkā, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.) (Paehle Dass) 3.1. ਸਰੋਕਾਰ (Sarokār) 3.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh) 3.3. ਰੂਪਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākārak Vilakanntā) 3.4. ਸਾਹਿਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (Sāhitak Drishtikonn)	

***Suggested Reading(s) :**

Kawaljeet Kaur, 2009, **Rekhā Chittar ate Punjābi Rekhā Chittar**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh, 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 7
Myth Transformation and Myth Criticism
ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਮਿਥ ਚਿੰਤਨ
(Myth Roopāntarann ate Myth Chintan)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਚਿੰਤਨ (Sidhānt te Chintan) 1.1 ਮਿਥ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Myth : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਮਿਥ ਤੇ ਲੋਕ-ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Myth te Lok-kahānni vichlā antar) 1.3 ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਿਉਂ ? (Myth Roopāntarann Kiyon ?) 1.4 ਮਿਥ ਤੇ ਦੰਤ ਕਥਾ (Myth te Dant Kathā) 2. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਨਜਾਣ (ਸੰਪਾ.), 2004, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Tārā Singh Anjānn (ed.), 2004, Chanddi di Vār, Ārsee Publishers, Delhi.) 2.1 ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ : ਮੂਲ ਕਥਾ (Chanddi di Vār : Mool Kathā) 2.2 ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Adhiātmak Vār de tour te) 2.3 ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Myth Roopāntarann) 2.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān) 3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2005, ਜਨਮਸਾਖੀ/ਮਿਥ-ਵਿਗਿਆਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. Manjit Singh (Dr.), 2005, Janamsākhi/Myth-Vigiyān , Ārsee Publishers, Delhi 3.1 ਮਿਥ-ਚਿੰਤਨ (Myth-Chintan) 3.2 ਮਿਥ-ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (Myth-Sirjann Prakiriyā) 3.3 ਨਾਨਕ-ਬਿੰਬ (Nānak-Bimb) 3.4 ਮਿਥ-ਸਰੋਕਾਰ (Myth-Sarokār)	

***Suggested Reading(s) :**

Ghumann, Bikram Singh (Dr.), Gurmālā, Charanjit Singh (Dr.), 2011, **Chandi Di Vār : Pāth, Chintan te Kalā**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Kulwant Singh (Dr.), 2014, **Myth Adhiyan te Vārān Bhāi Gurdās**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Mukhbain Singh, 2003, **Myth Darshan te Chihan Shāstar**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 8
Punjābi Epic Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ
(Punjābi Mahā-Kāv)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ (Takniki Pakh) 1.3 ਇਤਿਹਾਸ (Itihās) 1.4 ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Parviriān) 2. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.), 2005, ਨਾਨਕਾਇਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Mohan Singh (Prof.), 2005, Nānkāiyann, Punjābi University, Patialā.) 2.1 ਨਾਨਕ ਬਿੰਬ (Nānak Bimb) 2.2 ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ, ਵਿਧੀ ਤੇ ਤਕਨੀਕ (Sidhāntak Pakh, Vidhi te Takneek) 2.3 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān) 2.4 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ (Mahā Kāv de tour te Parkh) 3. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, 2014, ਲੂਣਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Shiv Kumar Batālvi, 2014, Loonnā, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā) 3.1 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗੀਤ-ਕਾਵਿ (Mahā Kāv jān Prageet-Kāv) 3.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ (Takneeki Pakh) 3.3 ਕਥਾ ਸਾਰ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Kathā Sār te Roopāntarann) 3.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (kāv-jugtān)	

***Suggested Reading(s) :**

Arshi, Gurcharan Singh, 1990, **Lunnān Samikhiyā : Vidhimoolak Drishti-Bindoo**, Punjābi Academy, Delhi.

Avtār Singh, 2012, **Punjābi Mahā Kāv dā Vikās**, National Book Shop, Delhi.

Manjit Singh (Dr.), 1998, **Punjābi Sameekhiyā Sanskār**, “*Nānkāyann : Mahā-kāv jān Kāv Sākhī*” Punjābi Parkāshan, New Delhi.(PP. 101-111)

Punni, Amrik Singh, 1992, **Shiv Kumār Rachnā Sansār**, Punjābi Academy, Delhi.

Saini, Pritam Singh (Prof), 1973, **Nānkāiyann : Ik Ālochnātmak Adhiyan**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ

(Sidhānt ate Itihās)

- 1.1 ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ
(Hind-Pāk Vandd de kārān)
- 1.2 ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
(Desh Vandd de Prabhāv)
- 1.3 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ : ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨ
(Punjāb Sankat : Buniyādi Kārān)
- 1.4 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
(Punjāb Sankat de Prabhāv)

2. ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, 2011, **ਖੂਨ ਦੇ ਸੋਹਲੇ**, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.

(Nānak Singh, **Khoon de Sohle**, Lok Sāhit Parkāshan, Amritsar)

- 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
(Vishaegat Adhiyan)
- 2.2 ਸਮੱਸਿਆ
(Samassiā)
- 2.3 ਕਥਾਨਕ
(Kathānak)
- 2.4 ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ
(Desh Vand di Trāsdī)
- 2.5 ਕਲਾ ਜੁਗਤਾਂ
(Kalā Jugtān)

3. **ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿਟ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, **ਵੇਦਣ ਕਹੀਐ ਕਿਸੁ**, ਐੱਚ. ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.

Manjit Singh (Dr.) ate Harbans Singh Litt (Dr.) (eds.), 2015, **Vedann Kahiae Kis**, H.K. Parkāshan, Delhi.

- 3.1 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ : ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
(Punjāb Sankat : Kāv Roopāntarann)
- 3.2 ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
(Mool Sarokār)
- 3.3 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ
(Kāv Jugtān)
- 3.4 ਬਿੰਬ-ਵਿਧਾਨ
(Bimb-Vidhān)
- 3.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)

***Suggested Reading(s) :**

Hundal, Harpreet Singh (Dr.), 2000, **Punjāb Sankat te Punjābi Kavitā**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rāhi, Joginder Singh, 1992, **Masle Galap de**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Sandhu, Garpāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Tasneem, Niranjana Singh, 1980, **Punjābi Novel dā Muhāndarā**, Punjābi Writers Co-operative Society, New Delhi.

Uppal, Sawinder Singh (Dr.), 1982, **Punjābi Novel : Vidhi te Vichār**, Punjābi Writers Co-operative Society, New Delhi.

Yogrāj (Dr.), 2012, **Punjābi Kavitā : Uttar Punjāb Sankat**, Chetna Parkāshan, Ludhiānā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 10
Punjābi Balladry
ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Vār Sāhit)

1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
(Sidhānt, Itihās ate Parviriān)
 - 1.1 ਵਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ
(Vār : Paribhāshā te Tatt)
 - 1.2 ਵਾਰ : ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ
(Vār : Takniki Pakh)
 - 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ : ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Vār : Itihās)
 - 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
(Punjābi Vār : Parviriān)
2. ਜਸਵੰਤ ਬੇਗੋਵਾਲ (ਡਾ.), 2006, **ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : ਸਮੀਖਿਆ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ**, ਸੁੰਦਰ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਜਲੰਧਰ.
(Jaswant Begowāl (Dr.), 2006, **Bhāi Gurdās Ji di Paehli Vār : Samikhiyā te Viākhiyā**, Sundar Book Depot, Jalandhar.)
 - 2.1 ਵਸਤੂ ਸਾਮੱਗਰੀ
(Vastu Samagari)
 - 2.2 ਰੂਪਕ ਪੱਖ
(Roopak Pakh)
 - 2.3 ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਾਰ
(Adhiyātmak Vār)
 - 2.4 ਨਾਨਕ ਬਿੰਬ
(Nānak Bimb)
 - 2.5 ਇਤਿਹਾਸਕ-ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸੰਕੇਤ
(Itihāsak-Mythhāsak Sanket)
 - 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
3. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.), **ਵਾਰ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ (ਨਜ਼ਾਬਤ ਦੀ ਵਾਰ) : ਪਾਠ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ**, ਸੁੰਦਰ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ, ਜਲੰਧਰ.
(Manjit Kaur (Dr.), **Vār Nādar Shāh (Najābat di Vār) : Pāth te Samikhiyā**, Sundar Book Depot, Māi Hirān Gate, Jalandhar.)
 - 3.1 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗੀਤ-ਕਾਵਿ
(Mahā-Kāv jān Prageet-Kāv)
 - 3.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ
(Takneeki Pakh)
 - 3.3 ਕਥਾ ਸਾਰ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
(Kathā Sār te Roopāntarann)
 - 3.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ
(kāv-jugtān)

***Suggested Reading(s) :**

Kulwant Singh (Dr.), 1988, **Vār Nādarshāh**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkālī Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Khoj Patrikā, Mārch 1992, **Vār Kāv Ank**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Elective Course : Generic
(GE)
B.A. (Hons) other than Punjabi
B.Com (Hons)
B.Sc (Hons)**

Semester : I/II/III/IV

GE - 1 Modern Punjābi Poetry and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Ādhunik Punjābi Kavītā ate Vihārak Punjābi)	GE - 2 Modern Punjābi Story and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Ādhunik Punjābi Kahānni ate Vihārak Punjābi)
GE - 3 Punjābi Travologue and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)	GE -4 Punjābi One-Act Play and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Ikāngi ate Vihārak Punjābi)
GE -5 Punjābi Novel and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Novel ate Vihārak Punjābi)	GE -6 Punjābi Drāmā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Nātak ate Vihārak Punjābi)
GE -7 Punjābi Qissā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Qissā ate Vihārak Punjābi)	GE -8 Punjābi Folklore and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Lokdhārā ate Vihārak Punjābi)
GE -9 Parvāsi Punjābi Prose and Functional Punjābi ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Parvāsi Punjābi Vārtak ate Vihārak Punjābi)	GE -10 Media and Fuctional Punjābi ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Mediā ate Vihārak Punjābi)

Semester : I/II/III/IV
GE – 1
Modern Punjābi Poetry and Fuctional Punjābi
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Ādhunik Punjābi Kavitā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kavitā : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās) 1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Parviriān) 1.4 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Ādhunik Punjābi Kavitā de Roopākār) 2. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1998, ਕਵਿਤਾਂਜਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ) (Tarlchan Singh Bedi (Dr.) (ed.), 1998, Kavitānjali, Punjābi University, Patiala.) (Bhāi Vir Singh, Dhani Rām Chātrik, Prof. Puran Singh, Mohan Singh, Amritā Pritam, Harbhajan Singh, Shiv Kumār Batālvi) 2.1 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਭਾਵ (Kāvita dā Bhāv) 2.2 ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār) 2.3 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān) 2.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viyākhiyā) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਲੇਖ ਰਚਨਾ (Lekh Rachnā) 3.2 ਛੰਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭੇਦ (Chhand : Paribhāshā ate Bhed) 3.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ (Prasidh Punjābi Akhānn) 3.4 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
Kartār Singh (Prof.), 2001, **Naveen Punjābi Pingal**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.
Piārā Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company,
Māi Hirān Gate, Jalandhar.
Satinder Singh (Dr.), 1980, **Ādhunik Punjābi Kāv Roop Adhiyan**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Modern Punjābi Story and Fuctional Punjābi**ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ****(Ādhunik Punjābi Kahānni ate Vihārak Punjābi)**

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān) 1.1 ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kahānni : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās) 1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Pravīrtiān) 2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2009, ਕਥਾ ਪੰਜਾਬ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਟਰਸਟ ਇੰਡੀਆ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Harbhajan Singh (Dr.), 2009, Kathā Punjāb (Bhāg Pehlā), National Book Trust India, New Delhi. (Paehliān dass Kahānniān) 2.1 ਭੂਮਿਕਾ (Bhumikā) 2.2 ਸਰੋਕਾਰ (Sarokār) 2.3 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਤਤਸਮ-ਤਦਭਵ (Tatsam-Tadbhav) 3.2 ਸਧਾਰਣ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ (Sadhārann Vāk, Sanyukt Vāk te Mishrat Vāk) 3.3 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Jorhān de Niyam) 3.4 ਮੁਹਾਵਰੇ (Muhāvare)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāsha Ate Viākarann**, Gagan Parkashak, Rājpurā,
(Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi
Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Safarnāmā : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Safarnāmā : Ārmbh te Vikās) 1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Praviriān) 2. ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.), 2002, ਮੇਰੀ ਚੀਨ ਯਾਤਰਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Vanita (Dr.), 2002, Meri Cheen Yātrā, Lahore Book Shop, Ludhiānā.) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) 2.3 ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਲਖਣਤਾ (Sāhitak Vilakhanntā) 2.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ (Shudh Ashudh) 3.2 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām Chinh) 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (Punjābi diān Swar te Viyanjan Dhuniān) 3.4 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairā Rachnā)	

***Suggested Reading(s) :**

Āmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar’ dā Shailiegate Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran: Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi One-Act Play and Fuctional Punjābi**ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ****(Punjābi Ikāngi ate Vihārak Punjābi)**

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Ikāngi : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Pātar-Chitarann te Rangmanch) 1.3 ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ikāngi dā Nikās te Vikās) 1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰ (Nātak ate Ikāngi vich antar) 2. ਹਰਸਰਨ ਸਿੰਘ, 1996, ਮੇਰੇ ਚੋਣਵੇਂ ਇਕਾਂਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ . (ਪਹਿਲੇ ਛੇ) (Harsarn Singh, 1996, Mere Chonnven Ikāngi, Ārsee Publishers, Delhi.) (Paehle Chhe) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਇਕਾਂਗੀ ਕਲਾ (Ikāngi Kalā) 2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitarann) 2.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2.5 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ) (Chithi Pattar : Daftari ate Sarkāri) 3.2 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipreetārthak te Bahuarthak Shabad) 3.3 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਬੈਂਕਿੰਗ, ਦਫਤਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ (Paribhāshak Sabdāwali : Banking, Daftari te Sāhitak) 3.4 ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Bindi, Tippi te Adhak di Varton)	

***Suggested Reading(s) :**

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran** : Sidhānt ate Vihār, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch** : Sidhānt, Itihās te Parvartiān, New Book
Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Novel : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās) 1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Praviriān) 2. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, 2007, ਸੁੰਦਰੀ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. Bhāi Veer Singh, 2007, Sundari, Bhai Vir Singh Sāhitya Sadan, Navin Delhi. 2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 2.2 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā) 2.3 ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਰੁਮਾਂਸ (Itihās te Rumānce) 2.4 ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ (Pāttar Chtrann) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Nānv : Paribhāshā te Kismān) 3.2 ਪੜਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Parhnānv : Paribhāshā te Kismān) 3.3 ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad-rachnā de Niyam) 3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Punjābi Vāk Rachnā de Niyam)	

***Suggested Reading(s) :**

Arorhã, Bhagwãn Dãss, **Bhãï Veer Singh de Novelãn de Nãri Pãtar (Sundari Vishesh Adhiyan)**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.

Brãrh, Bootã Singh (Dr.), 2012, **Punjãbi Viãkarann : Sidhãnt ate Vihãr**, Chetnã Parkãshan, Ludhiãnnã.

Gaganinder Kaur, 1984, **Bhãï Veer Singh de Novelãn utte Singh Sahbã Laehar dã parbhãv**, Lahore Book Shop, Ludhiãnnã.

Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Punjãbi Galap : Sidhãnt, Itihãs te Parviriãnt**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Punjābi Nātak: Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ārambh, Vikās te Mukh Praviriān) 1.3 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchee Sārthaktā) 1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Nātak ate Ikāngi Vichlā Antar) 2. ਆਤਮਜੀਤ, 1983, ਰਿਸ਼ਤੇਆਂ ਦਾ ਕੀ ਰਖੀਏ ਨਾਂ, ਨਿਉ ਏਜ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Ātamjeet, 1983, Rishteān dā ki Rakhiye Nān, New Age Book Centre, Amritsar.) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਨਾਟਕ ਕਲਾ (Nātak Kalā) 2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitarann) 2.4 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਕਾਰਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Kārak : Paribhāshā te Bhed) 3.2 ਸੰਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Sambandhak : Paribhāshā te Bhed) 3.3 ਯੋਜਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Yojak : Paribhāshā te Bhed) 3.4 ਵਿਸਮਿਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Vismik : Paribhāshā te Kismān)	

***Suggested Reading(s) :**

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Vermā, Satish Kumār (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II/III/IV
GE - 7
Qissā and Fuctional Punjābi
ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Qissā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਕਿੱਸਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤਤ (Qissā : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Itihās ate Praviriān) 1.3 ਵਾਰ ਅਤੇ ਕਿੱਸੇ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Vār ate Qisse Vichlā Antar) 2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2005, ਕਾਦਰਯਾਰ ਰਚਿਤ ਕਿੱਸਾ : ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਅਤੇ ਕਿੱਸਾ ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਂਵਾਲ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2005, Kādaryār Rachit Qissā : Puran Bhagat ate Qissā Sohnni Mahiwāl, Ārsee Publishers, Delhi.) 2.1 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Ālochnātmak Adhiyan) 2.2 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār) 2.3 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā-Shailie) 2.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਵਧੇਤਰ : ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰ (Vidhetar : Agetar, Madhetar te Pichhetar) 3.2 ਵਿਆਕਰਨ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸੰਕਲਪ (Viākaran : Sidhānt te Sankalp) 3.3 ਟਕਸਾਲੀ ਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Taksāli te Up-bhāshā Vichlā Antar) 3.4 ਪਿਜਿਨ ਤੇ ਕਰਿਓਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Pidgin te Creole Bhāshā Vichlā Antar)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāsha Ate Viākaran**, Gagan Parkashak, Rājpurā,
(Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Folklore, Culture and Fuctional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Lokdhārā, Sabhiāchār ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtiān) 1.1 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Lokdhārā : Paribhāshā, Khetar ate Tatt) 1.2 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Sabhiāchār : Paribhāshā, Khetar ate Tatt) 1.3 ਲੋਕਧਾਰਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ (Lokdhārā, Sabhiāchār ate Ādhunikṭā) 2. ਦਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ, 2008, ਗਿੱਧਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Devinder Satiyārthi, 2008, Giddha, Navyug Publishers, Delhi.) 2.1 ਲੋਕ-ਨਾਚਾਂ ਵਿਚ ਗਿੱਧੇ ਦਾ ਮਹੱਤਵ (Lok-Nāchān vich Giddhe da Mahatav) 2.2 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Sabhiāchār : Saroop te Paribhāshā) 2.3 ਲੋਕ-ਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ (Lok-Geet Paramparā) 2.4 ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰ (Bhumikā Vichle Vichār) 2.5 ਗਿੱਧਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਅਜੋਕੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Giddha : Paribhāshā te Ajokee Sārthaktā) 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਚਨਾ (Vigiāpan Rachnā) 3.2 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā) 3.3 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ (Visthār Rachnā) 3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਤਰਤੀਬ (Punjābi Vāk Tarteeb)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimãñ, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjãbi Bhãsha Ate Viãkarann**, Gagan Parkashak, Rãjpurã,
(Patiãlã).

Joshi, Jeet Singh (Dr.), 2011, **Sabhiãchãr ate Lokdhãrã**, Wãris Shãh Foundation, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān) 1.1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Ādhunik Punjābi Vārtak : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās) 1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Pravīrtiān) 1.4 ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Vārtak Roop te Roopākār) 2. ਜਸਵੰਤ ਦੀਦ, 2008, ਧਰਤੀ ਹੋਰ ਪਰੇ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ) (Jaswant Deed, 2008, Dharti Hor Pare, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā.) (Paehle Ath Rekhā-Chittar) 2.1 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) 2.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Vichārdhārā te Drishti) 2.3 ਨਿਬੰਧ ਕਲਾ (Nibandh Kalā) 2.4 ਪਰਵਾਸੀ ਮਸਲੇ (Parvāsi Masle) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ (Gurmukhi Lippi di Varannmālā) 3.2 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀਆਂ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ (Gurmukhi Lippi diān Lagān-mātarān) 3.3 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਤੇ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ (Gurmukhi Lippi te Shāhmukhi Lippi) 3.4 ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ (Bhāshā te Lippi dā Sambandh)	

***Suggested Reading(s) :**

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Gurāiyā, Jaswinder Singh (Dr.), 2012, **Parvāsi Punjābi Kathā Chintan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Tajinder Pal Kaur (Dr.), 2009, **Pākistāni ate Parvāsi Punjābi Sāhit dā Adhiyan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II/III/IV

GE - 10

Media and Fuctional Punjābi

ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Mediā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās) 1.1 ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Patarkāri Paribhāshā te Tat) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Patarkāri dā Ārambh te Vikās) 1.3 ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ (Patarkāri de Vibhin Roop) 1.4 ਸਮਾਚਾਰ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ, ਸਮਾਚਾਰ ਏਜੰਸੀਆਂ (Samāchār Ikattrikaran, Samāchār Agenceān) 2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2013, ਮੀਡੀਆ : ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸ਼ੀਅਸ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ. (Rawail Singh (Dr.), 2013, Mediā : Vihārak Adhiyan, Gracious Books, Patiālā) 2.1 ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ : ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ (Electronic Media : Radio ate Television) 2.2 ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ (Anuvad kala) 2.3 ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ (Sampadan Kalā) 2.4 ਫੀਚਰ ਲੇਖਨ (Feature Lekhan) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਬੈਂਕਿੰਗ, ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ (Paribhashak Shabadāvali : Banking, Lekha-Jokhā ate Arth Shastar nāl Jurhee) 3.2 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ : ਸਰਕਾਰੀ (Chitthi Pattar : Sarkāri) 3.3 ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ (Reporting) 3.4 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਪਰੂਫ-ਰੀਡਿੰਗ (Vishrām Chinh ate Proof-reading)	

***Suggested Reading(s) :**

Thapar, Prithvi Raj (Dr.), 2012, **Sanchār, Takneek te Multimedīā**, Manpreet Prakāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Compulsory Course
(AECC)**

MIL - Punjabi

B.Sc (Hons), B.Com (Hons)

&

BA (Hons) – other than Punjabi

Semester : I/II

**AECC - MIL
Punjābi A
(Advance Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - B
(Intermediate Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - C
(Basic Level)**

* Student can opt any one out of these three Levels of Punjabi papers as per the criteria.

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi A
Advānce Level

Note : For the students who qualified Punjābi as a subject in X class or studied onwards.

	Total Credits 2
1. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1995, ਕਾਵਿ-ਦੀਖਿਆ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ. (Sutinder Singh Noor (Dr.) (Ed.), 1995, Kāv-Deekhiyā, National Book Shop, Delhi.) 1.1 ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kavitā : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਭੂਮਿਕਾ (Bhumikā) 1.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Vichārdhārā te Drishti) 1.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā) 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 2.1 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairāh Rachnā) 2.2 ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣੀ (Report Likhni) 2.3 ਵਾਕ-ਵਟਾਂਦਰਾ : ਸਾਧਾਰਣ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਾਕ (Vāk-Vatāndarā : Sādhārann Vāk, Sanyukt Vāk ate Mishrit Vāk) 2.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ (Alankār : Paribhāshā te Parkār) 2.5 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Jorhān de Niyam)	

***Suggested Reading(s) :**

Bhatti, Rajinder Singh (Dr.), 1994, **Ādhunik Punjābi Kāv Samvednā**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Duggal, Narinder Singh (Dr.), 2000, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note : For the students who qualified VIII class with Punjābi as a subject.

	Total Credits 2
1. ਕੇਵਲ ਸੂਦ, 1995, ਕੱਟੀ ਹੋਈ ਬਾਂਹ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kewal Sood, 1995, Katti Hoi Bānh, Ārsee Publishers, Delhi.) 1.1 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā) 1.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Vichārdhārā te Drishti) 1.3 ਨਾਟਕ ਕਲਾ (Nātak Kalā) 1.4 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ (Pātar Usāri) 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 2.1 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (Chithi Pattar) 2.2 ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ/ਵਿਗਿਆਪਨ (Ishtehār/Vigiāpan) 2.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਹਾਵਰੇ (Prasidh Muhāvre) 2.4 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਖਾਣ (Prasidh Akhānn) 2.5 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipreetārthak te Bahuarthak Shabad)	

***Suggested Reading(s) :**

Duggal, Narinder Singh (Dr.), 2014, **Punjābi Viākarānn te Rachnāvali**, New Book Company, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi C
Basic Level

Note : For the Students who could not opt Punjābi as a subject in VIII class or at any level because of one or the other reasons, but have little understanding of the Language & the Script.

	Total Credits 2
1. ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ (ਡਾ.), 1998, ਬਾਤਾਂ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਦੀਆਂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (S.S. Wannjārā Bedi (Dr.), 1998, Bātān Muddh Kadeem Diān, Ārsee Publishers, Delhi.) 1.1 ਲੋਕ-ਕਥਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Lok-Kathā: Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਲੋਕ-ਕਥਾ ਪ੍ਰਕਾਰ : ਮਿੱਥ, ਦੰਤ, ਨੀਤੀ, ਚਲਿਤ ਕਥਾਵਾਂ, ਪਰੀ ਕਥਾਵਾਂ, ਮੁੱਢੀਆਂ (Lok-Kathā Prakār : Myth, Dant, Niti, Chalitar Kathāvēn, Pārī Kathāvēn, Muddhiān) 1.3 ਲੋਕ ਕਥਾ ਦਾ ਸਾਰ (Lok Kathā dā Sār) 1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 2.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā) 2.2 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ (Bahute Shabadān dī thān Ik Shabad) 2.3 ਵਿਸ਼ਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām-Chinh) 2.4 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar) 2.5 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਬੈਂਕਿੰਗ, ਦਫਤਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ (Paribhāshak Shabadāwālī : Banking, Daftari te Sāhitak)	

***Suggested Reading(s) :**

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
Thind, Karnail Singh, 1973, **Lokyān ate Madhkāleen Punjābi Sāhit**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Elective Course
(AEEC)**

Skill Based Papers

B.A. (Hons), B.Com (Hons) & B.Sc (Hons)

Semester : III/IV

AEEC - 1 Learning Skill of Mediã and Mãss Communication ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Mediã ate Jan-Sanchãr dã Hunar Sikhannã)	AEEC - 2 Learning Skill of Trãnslation ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Anuvãd Karan dã Hunar Sikhnnã)
AEEC - 3 Learning Skill of ãrt of Theatre ਰੰਗਮੰਚ ਕਲਾ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Rangmanch Kalã dã Hunar Sikhnnã)	AEEC - 4 Learning Skill of Computerization of Punjãbi Language ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Punjãbi Bhãshã de Compurtrikaran dã Hunar Sikhnnã)

Semester : III/IV
AEEC – 1
Learning Skill of Mediã and Măss Communication
ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Mediã ate Jan-Sanchãr dă Hunar Sikhannã)

	Total Credits 2
1. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਥਾਪਰ (ਡਾ.), 2012, ਸੰਚਾਰ, ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Prithvi Rāj Thāpar (Dr.), 2012, Sanchār, Takneek te Multimedīã, Manpreet Prakāshan, Delhi) 1.1 ਬਲਾਗ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Blog ate Website tiyār karan di kalā sikhannã) 1.2 ਡੱਬਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Dubbing karan di kalā Sikhannã) 1.3 ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ (Mediã Lekhann) 1.4 ਫੋਟੋ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Photo Pattarkāri ate Khed Pattarkāri di Kalā Sikhannã) 1.5 ਫੀਚਰ ਲਿਖਣਾ (Feature Likhannã) 1.6 ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਨਾ (Khabrān dā Sampādan Karnã) 2. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2013, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ-ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Jagjeet Kaur (Dr.) ate Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2013, Sirjannātmak-Lekhann ate Jan-Sanchār Mādiyam, Manpreet Parkāshan, Delhi.) 2.1 ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ (Sanchār Prakiryā de zaroori tattān nu jānnanã) 2.2 ਰੇਡੀਉ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Radio jān Television laee Interview tiyār karan di vidhi nu Sikhnnã) 2.3 ਰੇਡੀਉ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Redio jān Television laee Vigyāpan tiyār karan de Hunar nu Sikhnnã) 2.4 ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸੀਰੀਅਲ (ਲੜੀਵਾਰ) ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Television Serial (Larhivār) tiyār karan de Hunar nu Sikhnnã) 2.5 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Anchoring de Hunar nu Sikhnnã)	

Suggested Reading(s) :

Behl, Navnendrã (Dr.) (ed.) **Rangmanch ate Television Nãtak**, Punjãbi Academy, Delhi,
Harjinder Wãliã (Dr.) ate Bhupinder Batrã (ed.), 2005, **Sanchãr**, Madãn Publications, Patiãlã.
Jasbir Kaur (Dr.) (ed.), 2014, **Punjãbi Samãj ate Mediã**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã.
Kamaljit Singh (Dr.), 2013, **Multimedia te Anuvãd**, Manpreet Prakãshan, Delhi.
Uppal, Kamlesh (Dr.), 2002, **T.V. ate Punjãbi Rangmanch : Bahupakhi Adhiyan**, Publication Bureau,
Punjãbi University, Patiãlã.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
AEEC - 2
Learning Skill of Trānslation
ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Anuvāḍ Karan dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ (ਡਾ.), 2013, ਅਨੁਵਾਦ ਤੇ ਮੌਖਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ Jaspāl Kaur (Dr.), 2013, Anuvāḍ te Maukhik Anuvāḍ Kalā, Manpreet Parkāshan, Delhi.	
1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)	
1.1 ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Anuvāḍ di Paribhāshā, Parkirti ate mahatav nu samajhannā)	
1.2 ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਦ : ਕੋਸ਼, ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Anuvāḍ de Sand : Kosh, Koshān de Vibhin parkār, Paribhāshak Shabadān dā Giyān hāsil karnā)	
1.3 ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ : ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ : ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ੀਲ ਵਿਵੇਚਨ, ਪੁਨਰ-ਨਿਰੀਖਣ, ਪੁਨਰ-ਸੰਗਠਨ (Anuvāḍ Parkiryā : Bhāshā Vishleshann : Sanrachnātmak te Prayogsheel Vivechan, Punar Nirikhann, Punar Sangatthan)	
1.4 ਅਨੁਵਾਦ ਸਮਤੁਲਤਾ : ਰੰਗ ਸੰਕੇਤ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਸਮਤੁਲਤਾ (Anuvāḍ samtultā : Rang Sanket, Rishte Nāte, Bhāshā te Shailie di Samtultā)	
1.5 ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਤਤਕਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਯਾਂਤਰਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਮਸ਼ੀਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Anuvāḍ de Vibhin Roop : Tatkal Bhāshā Anuvāḍ Karnā, Yāntrik Anuvāḍ Karnā, Mashini Auvāḍ Karnā.)	
2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh)	
2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ : ਕਵਿਤਾ ਜਾਂ ਨਾਟਕ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ (Punjābi Sirjnnātmak Sāhit dā Anuvāḍ Karnā : Kavītā jān Nātak jān Kahānni.)	
2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Punjābi Giyān-Vigīān te Takniki Sāhit dā Anuvāḍ Karnā)	
2.3 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਜਾਂ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ) (Jan-Sanchār de Mādhiāmān Laee Punjābi vich Anuvāḍ Karnā (Pattarkāri jān Aākāshvānni jān Doordarshan jān Film de Sandarbh vich)	
2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Punjābi ton Hindi-Angrezi jān Hindi-Angrezi ton Punjābi vich Anuvāḍ Karnā)	
2.5 ਲਿੱਪੀਅੰਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Lppiantar karan de Sanketān dā Giyān hāsil Karnā)	

***Suggested Reading(s) :**

Kamaljit Singh (Dr.), 2013, **Multimedia te Anuvāḍ**, Manpreet Prakāshan, Delhi.

Kumar, Ravinder (Dr.), 2007, **Punjābi Koshkāri : Chunnotiān ate Sambhāvnāvān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh. (PP – 83-93)

Kumar, Sushil (Dr.), 2003, **Anuvāḍ dā Samvāḍ**, Uddānn Publication, Mānnsā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
AEEC - 3
Learning Skill of Art of Theatre
ਰੰਗਮੰਚ ਕਲਾ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Rangmanch Kalā dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
1. ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਾਂਗਟ, 2006, ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Jaswinder Kaur Māngat, 2006, Rangmanch de Buniyādi Niyam, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.) ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh) 1.7 ਰੰਗਮੰਚ : ਇਕ ਕਲਾ ਰੂਪ (Rangmanch : Ik Kalā Roop) 1.8 ਰੰਗਮੰਚੀ ਕਲਾ ਸਮਾਲੋਚਨਾ ਦੇ ਮੂਲ ਆਧਾਰ (Rangmanchi Kalā Samālochnā de Mool Ādhār) 1.9 ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (Nirdeshak) 1.10 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਰੀਹਰਸਲਾਂ (Pātar Usāri, Adākāri Kalā ate Riharsalān) 1.11 ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ (Sahāiyak Viountkār, Rangmanch ate Sangeet) 3. ਮੰਚੀ ਅਭਿਆਸ (Manchi Abhiyās) 3.1 ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ-ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਰਨਾ (Kahānni te hor Sāhitak-Pathān dā Nātki-roopāntarann Karnā) 3.2 ਲੇਖਣ ਕਲਾ : ਸਕਰਿਪਟ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Lekhann Kalā : Script te Samvād tiyār Karnā) 3.3 ਅਭਿਨੈ-ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Abhinae-kalā nu Sikhnnā) 3.4 ਨਾਟਕੀ-ਪਾਠ ਦੀ ਰੰਗਮੰਚੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Nātki-Pāth di Rangmanchi Anukooltā tiyār Karnā) 3.5 ਮੰਚ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Manch Yojnā tiyār Karnā) 3.6 ਮੰਚ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Manch-Nirdeshan Karan di Kalā nu Sikhnnā) 3.7 ਦ੍ਰਿਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Drish Yojnā tiyār Karnā) 3.8 ਰੌਸ਼ਨੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Roushani Yojnā tiyār Karnā) 3.9 ਧੁਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Dhuni Vivasthā tiyār Karnā) 3.10 ਵੇਸ਼ ਭੂਸ਼ਾ, ਮੇਕਅਪ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Vesh Bhushā, Makeup Karan di Kalā nu Sikhnnā)	

***Suggested Reading(s) :**

Behl, Navnendrã (Dr.), 1991, **Nãtki Sãhit**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã, PP. 1-39, 129-159 & 189-230.

Behl, Navnendrã (Dr.) (ed.) **Rangmanch ate Television Nãtak**, Punjãbi Academy, Delhi,

Bhupinder, Pali, 2009, **Nãtak Ate Nãt-Chintan**, Chetnã Parkãshan, Ludhiãnnã, PP. 79-134.

Varmã, Satish Kumãr (Dr.), 2003, **Punjãbi Rangmanch di Bhumikã**, Bishan Chand and Sons, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 2
1. **ਸੀ. ਪੀ. ਕੰਬੋਜ (ਡਾ.), 2015, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ. (C. P. Kamboj (Dr.), 2015, Punjābi Bhāshā dā Computerikaran, Computer Vigiyān Parkāshan, Fāzilkā.) ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ Sidhāntak Pakh 1.1 ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Computer Bāre Jānn-Pachhānn) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਫੋਂਟ (Punjābi Font) 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਕੀ-ਬੋਰਡ (Punjābi Key-board) 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ (Punjābi Typng diān Samassīāvēn te unāhān de Hal) 1.5 ਯੂਨੀਕੋਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (Unicode Parnālee) 1.6 ਇੰਟਰਨੈੱਟ (Internet) 2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh) 2.1 ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Internet ute Punjābi di Varton) 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ (Punjābi Software) 2.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ (Punjābi Bhāshā dā Computarikaran) 2.4 ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Punjābi vich Smart Phonān di Varton) 2.5 ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ (Computer Surakhiyā)	

***Selected Readings:**

Kumar, Ravinder (Dr.), 2007, **Punjābi Koshkāri : Chunnotiān ate Sambhāvnāvān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh. (PP. 94-98)

Pant, Poonam te hor, 2005, **Computer Sikhiā : Pitthbhoomi**, Sikhiā Vibhāg, Punjāb Govt.

Ranjit Kaur (Dr.), 2007, **Kārji Punjābi**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar. (PP. 167-187)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Under Publication

Choice Based Credit System (CBCS)

UNIVERSITY OF DELHI

DEPARTMENT OF PUNJABI

UNDERGRADUATE PROGRAMME
(Courses effective from Academic Year 2015-16)

SYLLABUS OF COURSES TO BE OFFERED
(Punjabi paper in B.Com. (H)/B.Sc. (H)/B.A. (Prog.)/B.Com. (Prog.)/B.Sc. (Prog.))

Disclaimer: The CBCS syllabus is uploaded as given by the Faculty concerned to the Academic Council. The same has been approved as it is by the Academic Council on 13.7.2015 and Executive Council on 14.7.2015. Any query may kindly be addressed to the concerned Faculty.

Undergraduate Programme Secretariat

Preamble

The University Grants Commission (UGC) has initiated several measures to bring equity, efficiency and excellence in the Higher Education System of country. The important measures taken to enhance academic standards and quality in higher education include innovation and improvements in curriculum, teaching-learning process, examination and evaluation systems, besides governance and other matters.

The UGC has formulated various regulations and guidelines from time to time to improve the higher education system and maintain minimum standards and quality across the Higher Educational Institutions (HEIs) in India. The academic reforms recommended by the UGC in the recent past have led to overall improvement in the higher education system. However, due to lot of diversity in the system of higher education, there are multiple approaches followed by universities towards examination, evaluation and grading system. While the HEIs must have the flexibility and freedom in designing the examination and evaluation methods that best fits the curriculum, syllabi and teaching-learning methods, there is a need to devise a sensible system for awarding the grades based on the performance of students. Presently the performance of the students is reported using the conventional system of marks secured in the examinations or grades or both. The conversion from marks to letter grades and the letter grades used vary widely across the HEIs in the country. This creates difficulty for the academia and the employers to understand and infer the performance of the students graduating from different universities and colleges based on grades.

The grading system is considered to be better than the conventional marks system and hence it has been followed in the top institutions in India and abroad. So it is desirable to introduce uniform grading system. This will facilitate student mobility across institutions within and across countries and also enable potential employers to assess the performance of students. To bring in the desired uniformity, in grading system and method for computing the cumulative grade point average (CGPA) based on the performance of students in the examinations, the UGC has formulated these guidelines.

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS):

The CBCS provides an opportunity for the students to choose courses from the prescribed courses comprising core, elective/minor or skill based courses. The courses can be evaluated following the grading system, which is considered to be better than the conventional marks system. Therefore, it is necessary to introduce uniform grading system in the entire higher education in India. This will benefit the students to move across institutions within India to begin with and across countries. The uniform grading system will also enable potential employers in assessing the performance of the candidates. In order to bring uniformity in evaluation system and computation of the Cumulative Grade Point Average (CGPA) based on student's performance in examinations, the UGC has formulated the guidelines to be followed.

Outline of Choice Based Credit System:

1. **Core Course:** A course, which should compulsorily be studied by a candidate as a core requirement is termed as a Core course.
2. **Elective Course:** Generally a course which can be chosen from a pool of courses and which may be very specific or specialized or advanced or supportive to the discipline/ subject of study or which provides an extended scope or which enables an exposure to some other discipline/subject/domain or nurtures the candidate's proficiency/skill is called an Elective Course.
 - 2.1 **Discipline Specific Elective (DSE) Course:** Elective courses may be offered by the main discipline/subject of study is referred to as Discipline Specific Elective. The University/Institute may also offer discipline related Elective courses of interdisciplinary nature (to be offered by main discipline/subject of study).
 - 2.2 **Dissertation/Project:** An elective course designed to acquire special/advanced knowledge, such as supplement study/support study to a project work, and a candidate studies such a course on his own with an advisory support by a teacher/faculty member is called dissertation/project.
 - 2.3 **Generic Elective (GE) Course:** An elective course chosen generally from an unrelated discipline/subject, with an intention to seek exposure is called a Generic Elective.

P.S.: A core course offered in a discipline/subject may be treated as an elective by other discipline/subject and vice versa and such electives may also be referred to as Generic Elective.
3. **Ability Enhancement Courses (AEC)/Competency Improvement Courses/Skill Development Courses/Foundation Course:** The Ability Enhancement (AE) Courses may be of two kinds: AE Compulsory Course (AECC) and AE Elective Course (AEEC). "AECC" courses are the courses based upon the content that leads to Knowledge enhancement. They ((i) Environmental Science, (ii) English/MIL Communication) are mandatory for all disciplines. AEEC courses are value-based and/or skill-based and are aimed at providing hands-on-training, competencies, skills, etc.
 - 3.1 AE Compulsory Course (AECC): Environmental Science, English Communication/MIL Communication.
 - 3.2 AE Elective Course (AEEC): These courses may be chosen from a pool of courses designed to provide value-based and/or skill-based instruction.

Project work/Dissertation is considered as a special course involving application of knowledge in solving / analyzing /exploring a real life situation / difficult problem. A Project/Dissertation work would be of 6 credits. A Project/Dissertation work may be given in lieu of a discipline specific elective paper.

Details of Courses Under Undergraduate Programme (B.A./ B.Com.)

Course	*Credits	
=====		
	Paper+ Practical	Paper + Tutorial
<u>I. Core Course</u>	12X4= 48	12X5=60
(12 Papers)		
Two papers – English		
Two papers – MIL		
Four papers – Discipline 1.		
Four papers – Discipline 2.		
Core Course Practical / Tutorial*	12X2=24	12X1=12
(12 Practicals)		
<u>II. Elective Course</u>	6x4=24	6X5=30
(6 Papers)		
Two papers- Discipline 1 specific		
Two papers- Discipline 2 specific		
Two papers- Inter disciplinary		
Two papers from each discipline of choice and two papers of interdisciplinary nature.		
Elective Course Practical / Tutorials*	6 X 2=12	6X1=6
(6 Practical/ Tutorials*)		
Two papers- Discipline 1 specific		
Two papers- Discipline 2 specific		
Two papers- Generic (Inter disciplinary)		
Two papers from each discipline of choice including papers of interdisciplinary nature.		
• Optional Dissertation or project work in place of one elective paper (6 credits) in 6th Semester		
<u>III. Ability Enhancement Courses</u>		
1. Ability Enhancement Compulsory	2 X 2=4	2 X 2=4
(2 Papers of 2 credits each)		
Environmental Science		
English Communication/MIL		
2. Ability Enhancement Elective	4 X 2=8	4 X 2=8
(Skill Based)		
(4 Papers of 2 credits each)		
	Total credit= 120	Total = 120
=====		
Institute should evolve a system/policy about ECA/ General		
Interest/Hobby/Sports/NCC/NSS/related courses on its own.		

*wherever there is a practical there will be no tutorial and vice-versa.

Core Papers
B.A. (Prog) & B.Com (Prog.)

MODERN INDIAN LANGUAGES (MIL)

Semester : I/II

Core - MIL (Punjābi)– 1

Punjābi Novel, Drāmā and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Novel, Nātak ate Vihārak Punjābi)

Semester : III/IV

Core - MIL (Punjābi) – 2

Medieval Narrative Poetry, Auto-Biography and Functional Punjābi

ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Madhkālī Birtāntak Kāv ate Vihārak Punjābi)

DISCIPLINE SPECIFIC CORE (DSC)

Semester : I

DSC - 1

Modern Punjābi Story, Sufi Poetry and Functional Punjābi

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Ādhunik Punjābi Kahānni, Sufi Kāv ate Vihārak Punjābi)

Semester : II

DSC – 2

Gurmat Poetry, Punjābi Travelogue and Functional Punjābi

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Gurmat Kāv, Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)

Semester : III

DSC – 3

Punjābi Drāmā, Life Sketch and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Nātak, Rekhā Chittar ate Vihārak Punjābi)

Semester : IV

DSC- 4

Punjābi Novel, Modern Punjābi Poetry and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Novel, Ādhunik Punjābi Kavita ate Vihārak Punjābi)

Semester : I/II
Core - MIL (Punjābi) - 1
Punjābi Novel, Drāmā and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Novel, Nātak ate Vihārak Punjābi)

1. ਸੁਖਿੰਦਰ, 2003, **ਅਲਾਰਮ ਕਲਾਕ**, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
 (Sukhinder, 2003, **Alārm Clock**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
 - 1.1 ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
 (Novel di Paribhāshā, Visheshtāvān ate Punjābi Novel dā Sankhep Itihās)
 - 1.2 ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
 (Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan)
 - 1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
 (Parvāsi Chetnā)
 - 1.4 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ
 (Pātar-chitrann)
 - 1.5 ਸਾਈਬਰ-ਕ੍ਰਾਈਮ
 (Cyber Crime)
 - 1.6 ਬਿਰਤਾਂਤਕ-ਜੁਗਤਾਂ
 (Birtāntak-Jugtān)
 - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
 (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ, 1984, **ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.
 (Ajmer Rode, 1984, **Kāmāgātā Māru**, Nānak Singh Pustak Mālā, Amritsar.)
 - 2.1 ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 (Nātak di Paribhāshā, Tatt te Roopākārak Visheshtāvān)
 - 2.2 ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ
 (Itihāsak Pichhokarh)
 - 2.3 ਨਸਲੀ ਭੇਦ-ਭਾਵ
 (Naslee Bhed-Bhāv)
 - 2.4 ਨਾਟ-ਕਲਾ
 (Nāt-Kalā)
 - 2.5 ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਆਦਰਸ਼
 (Udesh te Ādarsh)
 - 2.6 ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ
 (Punjābi Dāisporā)
 - 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
 (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
 (**Vihārak Punjābi**)
 - 3.1 ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ
 (Sankhep te Visthār Rachnā)
 - 3.2 ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ, ਪੁਲਿੰਗ ਤੇ ਵਚਨ
 (Istree Ling, Puling te Vachan)
 - 3.3 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ
 (Lagān te Lagākhar)
 - 3.4 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ
 (Angrezi ton Punjābi jān Hindi ton Punjābi vich Anuvād)

Suggested Readings :

- Akāl Amrit Kaur (Dr.), 2003, **Parvāsi Punjābi Galap : Naven Pāsār**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.
- Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Bhag I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.
- Rajinderpal Singh (Dr.) (Main-ed.), 2011, **Punjābi Dāisporā : Adhiyan ate Adhiyāpan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
Core - MIL (Punjābi) - 2

Medieval Narrative Poetry, Auto-Biography and Functional Punjābi
ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Madhkālī Birtāntak Kāv ate Vihārak Punjābi)

1. **ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2015, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Ravinder Singh (Dr.), 2015, **Madhkāleen Birtāntak Kāv**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
 - 1.1 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ
(Birtāntak Kāv Roopākār)
 - 1.2 ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਵਾਰ-ਕਾਵਿ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Qissā te Vār-Kāv Vichlā Antar)
 - 1.3 ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Vār te Jangnāmā Vichlā Antar)
 - 1.4 ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
(Samāj-Sabhiāchārak Pakh)
 - 1.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
 - 1.6 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
(Madhkāleentā dā Sankalp)
 - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ, 2009, **ਪਗਡੰਡੀਆਂ**, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.
(Bachint Kaur, 2009, **Pagddanddiān**, Navyug Publishers, Delhi.)
 - 2.1 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
(Sawai-Jeevani di Paribhāshā ate Tatt)
 - 2.2 ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Jeevani ate Sawai-Jeevani Vichlā Antar)
 - 2.3 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
(Sawai-Jeevani de tour te)
 - 2.4 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ
(Dalit-Chetnā)
 - 2.5 ਨਾਰੀ-ਸੰਵੇਦਨਾ
(Nāri Samvednā)
 - 2.6 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
(Kalātmak Jugtān)
 - 2.7 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ
(Bhāshā Shailie)
 - 2.8 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Vihārak Punjābi)
 - 3.1 ਕਾਰਕ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
(Kārak te us diān Kismān)
 - 3.2 ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
(Shabad Shaktiān : Paribhāshā te Kismān)
 - 3.3 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ
(Anndditthā Paerā)
 - 3.4 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ
(Swar te Viyanjan Dhuniān)

Suggested Reading(s) :

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākaran te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar, PP. 138-225.

Jagbir Singh (Dr.), 2009, **Madhkāli Shabad-Sabhiāchār**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 96-120.

Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 13-100.

Lāmbā, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb ate Swai-Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2009, **Madhkāleen Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās ate Parvitiān**, New Book Company, Mai Hirān Gate, Jalandhar.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Modern Punjābi Story, Sufi Poetry and Functional Punjābi**ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ****(Ādhunik Punjābi Kahānni, Sufi Kāv ate Vihārak Punjābi)**

1. ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ, 2001, **ਸਭ ਰੰਗ**, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.
(Sujān Singh, 2001, **Sabh Rang**, Singh Brothers, Māi Sevān, Amritsar)
 - 1.1 ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Kahānni di Paribhāshā, tatt te roopākārak visheshtāvān)
 - 1.2 ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ
(Kahānni de Itihās di sankhep jānnkāri)
 - 1.3 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Ālochnātmak Adhiyan)
 - 1.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ, ਸਰੋਕਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
(Kalātmak Pakh, Sarokār te Vichārdhārā)
 - 1.5 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
(Birtāntak Jugtān)
 - 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2012, **ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਸੁਰਾਂ**, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ, ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਰਫ)
(Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2012, **Punjābi Sufi Kāv-Surān**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
(Bābā Sheikh Farid, Shāh Hussain, Bulleh Shāh, Sultān Bāhoo, Shāh Sharf.)
 - 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Sufi Kavita dā Sankhep Itihās)
 - 2.2 ਸੂਫੀਮਤ ਤੇ ਸੂਫੀ ਸਿਲਸਿਲੇ
(Sufimat te Sufi Silsile)
 - 2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
 - 2.4 ਬਿੰਬ-ਵਿਧਾਨ ਤੇ ਸੂਫੀ ਸੰਕਲਪ
(Bimb-Vidhān te Sufi Sankalp)
 - 2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
 - 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
(**Vihārak Punjābi**)
 - 3.1 ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ
(Feature Lekhann)
 - 3.2 ਛੰਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਕਬਿਤ, ਚੌਪਈ, ਦੋਹਰਾ, ਸਿਰਖੰਡੀ, ਬੈਂਤ ਤੇ ਦਵੱਈਆ)
(Chhand : Paribhāshā te kismān (Kabit, Choupai, Doharā, Sirkhandi, Baint te Dawaiyā))
 - 3.3 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ (ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ)
(Angrezi di takniki Paribhāshak Shabdāvali dā Anuvād) (Daftari ate Sāhitak Shabdāvali)
 - 3.4 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ
(Pairā Rachnā)
 - 3.5 ਅਖਾਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
(Akhānnān di Varton)

Suggested Readings :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 127-166.

Jagdhir Singh (Dr.), 2013, **Sufi ate Gurmat Kāv-Chintan**, Gracious Books, Patialā.

Jaswinder Singh (Dr.) & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās (Ādhunik Kāl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 26-69.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : II
DSC - 2
Grumat Poetry, Punjābi Travelogue and Functional Punjābi
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Gurmat Kāv, Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)

1. **ਸਲੋਕ : ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ**
(Salok : Guru Tegh Bahādar Ji)
ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, **ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ, ਐੱਚ ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Harbans Singh Litt (Dr.) (ed.), 2015, **Bānni Guru Tegh Bahādar**, H. K. Parkāshan, Delhi.)
 - 1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Gurmat Kāv-Dhārā dā Sankhep Itihās)
 - 1.2 ਸਲੋਕ ਰੂਪਾਕਾਰ
(Salok Roopākār)
 - 1.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ
(Vichārdhārak te Dārshanik Pakh)
 - 1.4 ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ
(Vishā-Vastu)
 - 1.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
 - 1.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
2. ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ, 1990, **ਅਣਡਿੱਠੇ ਰਸਤੇ ਉੱਚੇ ਪਰਬਤ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
(Manmohan Bāwā, 1990, **Annddithe Raste Uche Parbat**, Lokgeet Parkāshan Chandigarh.)
 - 2.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Safarnāme di Paribhāshā, Tatt te Roopākārak Visheshatvān)
 - 2.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Ādhunik Punjābi Safarnāme dā sankhep Itihās)
 - 2.3 ਕਿਸੇ ਕਾਂਡ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ
(Kise Kāndd dā Ālochnātmak Sār)
 - 2.4 ਵਾਰਤਕ-ਸ਼ੈਲੀ
(Vārtak Shailie)
 - 2.5 ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ
(Safarnāme de tour te parkh)
 - 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
(**Vihārak Punjābi**)
 - 3.1 ਨਾਂਵ ਤੇ ਪੜਨਾਂਵ
(Nānv te Parhnānv)
 - 3.2 ਕਿਰਿਆ ਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
(Kiriya te Kiriya Visheshann)
 - 3.3 ਮੁਹਾਵਰੇ
(Muhāvre)
 - 3.4 ਲੇਖ ਰਚਨਾ (ਚਲੰਤ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ)
(Lekh Rachnā (Chalant Masleān Bāre))
 - 3.5 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ
(Bahute Shabadān di thān ik Shabad)
 - 3.6 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ
(Agetar-Pichhetar)

Suggested Readings :

Āmir Kaur, 2011, '**Safar-dar-Safar**' dā Shailiegate Adhiyan, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāsha te Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Diwān Singh (Dr.) & Satinder Singh (Prof.), 1999, **Guru Tegh Bahādur : Chintan Kalā te Bānni**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit Sanrachnā ate Parvachan System**, Ārsee Publishers, Delhi.

Sāhib Singh (Prof.), 2003, **Bānni Mahalā 9 Steek**, Singh Brothers, Amritsar.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I
DSC - 3
Punjābi Drāmā, Life Sketch and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Nātak, Rekhā Chittar ate Vihārak Punjābi)

1. ਸਵਰਾਜਬੀਰ, 2013, **ਧਰਮ ਗੁਰੂ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
 (Swarājbir, 2013, **Dharam Guru**, Lokgeet Parkāshan)
 - 1.1. ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ
 (Nātak di Paribhāshā te tatt)
 - 1.2. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
 (Punjābi Nātak dā sankhep itihās)
 - 1.3. ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
 (Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan)
 - 1.4. ਰੰਗਮੰਚੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ
 (Rangmanchi Peshkāri de Pakh ton)
 - 1.5. ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
 (Myth Roopāntarann)
 - 1.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
 (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, **ਸਪਤਿਕਾ**, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.
 (Sutinder Singh Noor (Dr.) (ed.), 2004, **Saptika**, Ārsee Publishers, Delhi.)
 - 2.1 ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਇਕ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਜੋਂ
 (Rekhā Chittar Ik Vārtak Roopākār Vajon)
 - 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
 (Punjābi Rekhā Chittar dā Sankhep Itihās)
 - 2.3 ਕਿਸੇ ਇਕ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ
 (Kise Ik Rekhā Chittar dā Ālochnātmak Sār)
 - 2.4 ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ
 (Vishā-Vastu)
 - 2.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
 (Kalātmak Pakh)
 - 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
 (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
 (Vihārak Punjābi)
 - 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
 (Punjābi Bhāshā dā Nikās ate Vikās)
 - 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 (Punjābi Bhāshā diān Visheshṭāvān)
 - 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ
 (Punjābi Up-bhāshāvān bāre sankhep jannkāri)
 - 3.4 ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਲੈਂਗ, ਰਜਿਸਟਰ, ਪਿਜਿਨ ਅਤੇ ਕਰਿਓਲ ਭਾਸ਼ਾ
 (Bhāshā de vibhin roop : Taksālī Bhāshā, Slang, Register, Pidgin ate Creole Bhāshā.)
 - 3.5 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਰੂਪਕ, ਯਮਕ, ਉਪਮਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ, ਅਤਿਕਥਨੀ, ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ)
 (Alankār : Paribhāshā te kismān {Roopak, Yamak, Upmā, Drishtānt, Atkathni, Anuprās})

Suggested Readings :

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hiran Gate, Jalandhar.

Jaswinder Singh & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Bhupinder, Pāli, 2009, **Nātak ate Nāt-Chintan**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Sarabjit Singh (Dr.) (ed.), 2005, **Myth ate Vartmān : Swarājbir dā Nāt Paripekḥ**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā. (PP. 131-158)

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Novel, Modern Punjābi Poetry and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Novel, Ādhunik Punjābi Kavītā ate Vihārak Punjābi)

1. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.), 2000, **ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
 (Gurdiāl Singh (Prof.), 2000, **Marhi dā Deewā**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh)
 - 1.1 ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 (Novel di Paribhāshā, Tatt te Toopākārak Visheshṭāvān)
 - 1.2 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
 (Vishaegat Adhiyan)
 - 1.3 ਅੰਚਲਿਕਤਾ
 (Ānchliktā)
 - 1.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ
 (Novel Kalā)
 - 1.5 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ
 (Sabhiāchārak Paripekḥ)
 - 1.6 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
 (Pāttar Chitrann)
 - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
 (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2010, **ਦੇਸ ਹੋਇਆ ਪਰਦੇਸ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (ਹਰ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਹਿਲੇ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ)
 (Harchand Singh Bedi (Dr.) (ed.), 2010, **Des Hoeyā Pardes**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.)
 (Har Desh nāl sambandāt paehle kavi diān kavītāvān)
 - 2.1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
 (Kavitā di Paribhāshā ate tatt)
 - 2.2 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
 (Parvāsi Chetnā)
 - 2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
 (Kalātmak Pakḥ)
 - 2.4 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
 (Kavitā dā Ālochnātmak Adhiyan)
 - 2.5 ਪਰਵਾਸੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਮਸਲਾ
 (Parvāsi Kavitā dā Maslā)
 - 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
 (Prasang Sahit Viākhiyā)
 - 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
 (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
 (Vihārak Punjābi)
 - 3.1 ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ, ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ, ਲਗਾਂ-ਲਗਾਖਰ
 (Varann bodh : Painti Akhri, Swar te Vianjan, Lagān-Lagākhar)
 - 3.2 ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨੇਮ, ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ
 (Shabad-Jorhān de nem, Shudh-Ashudh Shabad Bodh)
 - 3.3 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 (Gurmukhi Lippi diān Visheshṭāvān)
 - 3.4 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ
 (Agetar-Pichhetar)
 - 3.5 ਕਾਫੀਆ, ਰਦੀਫ਼, ਮਕਤਾ, ਮਤਲਾ, ਮਿਸਰਾ, ਸ਼ਿਅਰ
 (Kāfiā, Radeef, Maktā, Matlā, Misrā, Sheyar)

Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Bhag I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

G.B. Singh, 1998, **Gurmukhi Lippi dā Janam te Vikās**, Punjāb University Press, Chandigarh.

Jalaur Singh (Dr.), 1981, **Gurdiāl Singh dā Novel Jagat**, Ravi Sahit Parkāshan, Amritsar.

Rajinderpal Singh (Dr.) (Co-ed.), 2011, **Punjābi Dāisporā : Adhiyan ate Adhiyāpan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Sukhbir Kaur (Dr.), 1985, **Gurdiāl Singh de Novelān vich Ānchliktā**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Updesh Kaur (Dr.), 2005, **Gurdiāl Singh Ik Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

***Elective : Discipline Specific
(DSE)**

BA (Prog.) & B.Com (Prog.)

Semester : V/VI

DSE-1 Marginalized Punjābi Literature ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Dalit Sāhit)	DSE-2 Punjābi Feminist Literature ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Nāri Sāhit)
DSE-3 History of Punjābi Literature (from Beginning Period to 1900 A.D.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ 1900 ਤੱਕ) (Punjābi Sāhit dā Itihās) (Ādi-Kāl ton 1900 tak)	DSE-4 History of Punjābi Literature (from 1900 A.D. to present) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1900 ਤੋਂ ਸਮਕਾਲ ਤੱਕ) (Punjābi Sāhit dā Itihās) (1900 ton Samkāl tak)
DSE-5 Comparative Study of Indian and Pakistani Modern Punjabi Poetry ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Bhārti ate Pākistāni Ādhunik Punjābi Kavitā dā Tūlnātmak Adhiyan)	DSE-6 Sufi and Gurmat Poetry ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (Sufi ate Gurmat Kāv)
DSE-7 Punjābi Historical Novel ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ (Punjābi Itihāsak Novel)	DSE-8 Medieval and New Punjābi Prose ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ Madhkāleen ate Naveen Punjābi Vārtak
DSE-9 Punjābi Gadar Poetry and Revolutionary Movements ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰਾਂ (Punjābi Gadar Kāv ate Krāntikāri Laehrān)	

*Optional Dissertation or Project Work in place of one Discipline Specific Elective Paper (6 Credits) in 6th Semester.

Semester : V/VI
DSE - 1
Marginalized Punjabi Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Dalit Sāhit)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhāntak Paripekh) 1.1 ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ : ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ (Dalit Chintan : Vishā te Vartmān) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ, ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ (Punjābi Qaum, Dalit Mukti ate Shaktikaran) 1.3 ਦਲਿਤ ਸਵਾਲ ਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ (Dalit Swāl te Mārkvād) 1.4 ਭਾਰਤੀ ਜਾਤੀ ਵੰਡ : ਮਾਰਕਸੀ ਪਰਿਪੇਖ (Bhārti Jātee Vandd : Marxee Paripekh) 1.5 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਮਾਜਕ ਪਰਿਵਰਤਨ (Dalit Chetnā ate Punjābi Vich Samājak Parivartan) 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, 2006, ਛਾਂਗਿਆ ਰੁੱਖ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Balbir Mādhopuri, 2006, Chhāngiā Rukh, Navyug Publishers, Delhi.) 2.1 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Sawai-Jeevani de tour ute) 2.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ (Dalit Chetnā) 2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ (Kalātmak Jugtān) 2.4 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā-Shailie) 2.5 ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Nāyak Bimb te Vichārdhārā) 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਚਰਨ ਦਾਸ ਸਿੱਧੂ (ਡਾ.), 2013, ਬਾਬਾ ਬੰਤੂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ. (Charan Dāss Sidhu, 2013, Bābā Bantu, National Book Shop, Delhi.) 3.1 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātaki Jugtān) 3.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ (Dalit Chetnā) 3.3 ਕਥਾਨਕ (Kathānak) 3.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann) 3.5 ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨਾਟਕ ਵਜੋਂ (Trāsdī Nātak Vajon) 3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	

***Suggested Reading(s) :**

Bhim Inder Singh (Dr.) 2005, **Dalit Chintan : Marxi Pripekha (Marxist Perspective of Dalit Thought)**, Quqnās Parkāshan, Jalandhar.

Noor, Sutinder Singh (Dr.) (ed.), 2007, **Balbir Mādhhopuri di Swai-Jeevani ‘Chhangīā Rukh’ dā Sahitak-Samajak Mulānkann**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

Noor, Sutinder Singh (Dr.), Batra, Pritam Singh (Dr.) (ed.), 2000, **Dalit Chetnā ate Sāhit**, Punjābi Academy, Delhi.

Ravinder Singh (Dr.), 2003, **Charan Dāss Sidhu de Nātakān dā Ālochnātmak Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkālī Punjābi Nātak de Sarokār**, Chetnā Parkāshan, Punjābi Bhawan, Ludhiānnā. (PP. 104-115)

Vermā, Satish Kumār (Dr.), 2006, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 2
Punjābi Feminist Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Nāri Sāhit)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhāntak Paripekh) 1.1 ਨਾਰੀਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਮੰਤਵ (Nārivād : Paribhāshā, Vikās te Mantav) 1.2 ਨਾਰੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਮਸਲਾ (Nāri Likhat dā Maslā) 1.3 ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ (Bhārti Nāri ate Nārivād) 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ (Punjābi Sāhit ate Nārivād) 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, 2014, ਰਸੀਦੀ ਟਿਕਟ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Amritā Pritam, 2014, Rasidi Ticket, Shilālekh, Delhi.) 2.1 ਨਾਰੀ-ਬਿੰਬ (Nāri-Bimb) 2.2 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Swai-Jeevani de tour te) 2.3 ਸਾਹਿਤਕ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Sāhitak Drishti) 2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ (Kalātmak Jugtān) 2.5 ਸਿਰਲੇਖ (Sirlekh) 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Beant Kaur, 2011, Punjābi Nāri Kāv Samvednā, Shilālekh, Delhi.) 3.1 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri Samvednā) 3.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān) 3.3 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Vihārak Samikhiyā) 3.4 ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār) 3.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	

***Suggested Reading(s) :**

Brār, Balwinder Kaur (Dr.), 2002, **Nārivād : Sidhānt, Chintan ate Vihār**, Publication Bureau, Punjābi University Patialā.

Duggal, Navneet Kaur (Dr.) 2009, **Ajit Kaur diān Galapi-Rachnāvān di Nārivādi Alochnā**, Shilālekh, Delhi.

Lamba, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb ate Swai Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rānni, Rajni (Dr.), 2006, **Nārivādi Chintan ate Punjābi Kahānni**, M.P. Parkāshan, Delhi.

Sandhu, Rupinder Kaur, 2007, **Nāri Chetnā : Sidhānt te Vihār**, Ruhi Parkāshan, Amritsar.

Sharma, Sarikā (Dr.) 2012, **Nārivādi Chetnā ate Nāri Kāv**, Shilālekh, Delhi.

Vanita (Dr.), 2015, **Nārivād te Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 3
History of Punjābi Literature
(from Beginning Period to 1900 A.D.)
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
(ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ 1900 ਤੱਕ)
(Punjābi Sāhit dā Itihās)
(Ādi-Kāl ton 1900 tak)

	Total Credits 6
ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Parminder Singh (Dr.), Kirpāl Singh Kasel, Gobind Singh Lāmbā (Dr.) (ed.), 2004, Punjābi Sāhit Di Utpatti te Vikās, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā.) 1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਉਗਵਨ ਕਾਲ (Punjābi Sāhit dā Ugvan Kāl) 1.1. ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Nāth Jogiān de Sāhit Nāl Jānn-Pachhānn) 1.2. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਮੱਧਕਾਲ : ਮੱਧਕਾਲ ਦੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ (Madhkāl : Madhkāl diān Kāv-Dhārāvān de Nikās ate Vikās Sambandhi Jānnkāri) 2.1. ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ (Sufi Kāv) 2.2. ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ (Qissā Kāv) 2.3. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (Gurmat Kāv) 2.4. ਬੀਰ ਕਾਵਿ (Bir Kāv) 2.5. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਸੰਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਲ : 1850 ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤੱਕ ਸਮੁੱਚਾ ਸਾਹਿਤ (Sankrānti Kāl : 1850 ton 1900 Esavee tak Samuchā Sāhit) 3.1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Sāhit vich Ādhunikatā dā Ārambh te Vikās) 3.2. ਸੰਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਲ ਦੇ ਲੱਛਣ (Sankrānti Kāl de Lachhann) 3.3. 1850 ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤੱਕ ਦਾ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ) 1850 ton 1900 Esavee tak dā Racheā giā Punjābi Sāhit (Qissā Kāv, Sufi Kāv) 3.4. ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮੇ (Vārān te Jangnāme) 3.5. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	

***Suggested Reading(s) :**

Diwānā, Mohan Singh (Dr.), 1956, **Punjābi Adab Di Muktsar Tāreekh (1100-1932 AD)**, Kasturi Lāl and Sons, Amritsar.

Diwānā, Mohan Singh (Dr.), 1955, **Introduction to Punjābi Literature**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Bedi, S.S. Wanjārā (Dr.), 1977, **Punjābi Sāhit diān Lok-Roorhiān**, Lok Parkāshan, New Delhi.

Narinder Singh (Dr.), 2002, **Punjābi Sāhit di Ithāskāri : Ik Drishti**, National Book Shop, Delhi.

Kanwar, Tarlok Singh (Dr.), 1995, **Punjābi Sāhit di Itihāskāri**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 4
History of Punjābi Literature
(from 1900 A.D. to present Period)
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
(1900 ਤੋਂ ਸਮਕਾਲ ਤੱਕ)
(Punjābi Sāhit dā Itihās)
(1900 ton Samkāl tak)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਪੱਖ (Sīdhāntak Pakh) 1.1. ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sāhit ate Itihās) 1.2. ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (Sāhit Itihās Likhann diān Samassiāvān) 1.3. ਕਾਲ ਵੰਡ ਦਾ ਮਸਲਾ (Kāl Vandd dā Maslā) 1.4. ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunikṭā dā Sankalp) 2. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Parminder Singh (Dr.), Kirpāl Singh Kasel (Dr.), Gobind Singh Lāmbā (Dr.) (ed.), 2004, Punjābi Sāhit dī Utpatti te Vikās, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā.) 2.1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Kāvitā dā Itihās) 2.2. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Novel dā Itihās) 2.3. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Nātak dā Itihās) 2.4. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Kahānni dā Itihās) 2.5. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Vārtak dā Itihās) 2.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	

***Suggested Reading(s) :**

Narinder Singh (Dr.), 2002, **Punjābi Sāhit di Ithāskāri : Ik Drishti**, National Book Shop, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Vashishta, Om Prakash (Dr.) (ed), (2002), **Vihvin Sadi De Punjabi Sahit Da Mulankann**, Sahitya Akademi, New Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Comparative Study of Indian and Pakistani Modern Punjabi Poetry

ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ

(Bhārtī ate Pākistānī Ādhunik Punjābī Kavītā dā Tulnātmak Adhiyan)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās) 1.1. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ : ਵਿਧੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨ (Tulnātmak Adhiyan : Vidhi te Vidhān) 1.2. ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunikā dā Sankalp) 1.3. ਬਿੰਬ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ (Bimb te Prateek) 1.4. ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 1.5. ਕਾਵਿ ਸੰਚਾਰ (Kāv Sanchār) 1.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਮੋਹਨਜੀਤ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1994, ਪੱਤਣ ਤੇ ਪਰਛਾਵੇਂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਹਰ ਕਵੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਵਿ-ਕਿਰਤ) (Mohanjit (Dr.) (ed.), 1994, Pattann te Parchhāven, Ārsee Publishers, Delhi.) (Har Kavi di Paehlee Kāv-Kirat) 2.1. ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār) 2.2. ਬਿੰਬ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿਧਾਨ (Bimb te Prateek Vidhān) 2.3. ਕਾਵਿ ਸੰਚਾਰ (Kāv Sanchār) 2.4. ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ (Ādhunik Samvednā) 2.5. ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie) 2.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਅਤਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਗਤਾਰ (ਡਾ.), 2007, ਦੁਖ ਦਰਿਆਓਂ ਪਾਰ ਦੇ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਨਜਮ ਹੁਸੈਨ ਸੱਯਦ, ਸ਼ਰੀਫ ਕੁੰਜਾਹੀ, ਮੁਨੀਰ ਨਿਆਜ਼ੀ, ਫਖਰ ਜਮਾਨ, ਬੁਸ਼ਰਾ ਐਜ਼ਾਜ਼, ਅਹਿਮਦ ਜ਼ਫਰ) (Attar Singh (Dr.) ate Jagtār (Dr.), 2007, Dukh Dariāon Pār De, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.) (Afzal Aehsan Randhāwā, Najam Hussain Sayed, Sharif Kunjāhee, Munir Niāzi, Fakhar Zamān, Bushrā Ae jāz, Ahmad Zafar) 3.1. ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjābiat dā Sankalp) 3.2. ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ (Kāv-Sarokār) 3.3. ਪ੍ਰਤੀਕ ਤੇ ਬਿੰਬ ਵਿਧਾਨ (Prateek te Bimb Vidhān) 3.4. ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie) 3.5. ਕਾਵਿ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Kāv Vilakhanntā) 3.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	

***Suggested Reading(s) :**

Ajmer Singh (Dr.) (ed.), 2000, **Khoj Patrikā : Pakistāni Punjābi Sāhit Vishesh Ank (Ank 37)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā. (PP. V-IX & 160-188)

Anjeel Kaur (Dr.), 2013, **Bhārti ate Pākistāni Punjābi Kavītā : Tulnātmak Adhiyan**, Shilālekh, Delhi.

Attar Singh (Dr.), 1984, **Sāhit Samvednā**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Chandigarh.

Dheer, Kuldeep Singh (Dr.), 1996, **Tulnātmak Sāhit : Sidhānt te Vihār**, Publication Bureau, Punjābi University Patialā.

Piārā Singh (Prof.), 2012, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvartiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), 1990, **Tulnātmak Bhārti Sāhit**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 6
Study of Sufi and Gurmat Poetry
ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਅਧਿਐਨ
(Sufi ate Gurmat Kāv dā Adhiyan)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās) 1.1 ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (Sufi Matt de Mool Sankalp) 1.2 ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (Gurmat de Mool Sankalp) 1.3 ਸਾਮੀ ਤੇ ਆਰੀਅਨ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ (Sāmi te Āriyan Sanskriti) 1.4 ਸੂਫੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਸਾਂਝਾਂ ਤੇ ਵੱਖਰਤਾਵਾਂ (Sufi te Gurmat Kāv : Sānjhān te Vakhartāvān) 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਕਲਾਮ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ਼ ਫਰੀਦ (Kalām : Bābā Shekh Farid) ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.) (ਸੰਪਾ.), 2009, ਸ਼ਲੋਕ ਤੇ ਸ਼ਬਦ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ਼ ਫਰੀਦ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Brahmajagdish Singh (Prof.) (ed.), 2009, Shalok te Shabad : Bābā Sheikh Farid, Wāris Shāh Foundation, Amritsar) 2.1 ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਰੋਕਾਰ (Adhiyātmak Sarokār) 2.2 ਨੈਤਿਕ ਆਧਾਰ (Naetik ādhār) 2.3 ਨਾਸ਼ਮਾਂਤਾ ਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Nāshmāntā te Mout dā Sankalp) 2.4 ਬਿੰਬ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿਧਾਨ (Bimb te Prateek Vidhān) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਬਾਣੀ : ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ – ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ (Bānni : Āsā di Vār – Guru Nānak Dev ji) ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. Mahinder Kaur Gill (Dr.) (ed.), 2004, Āsā di Vār, Ārsee Publishers, Delhi 3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 3.2 ਤੱਤਕਾਲੀਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬਿੰਬ (Tatkāleen Samāj dā Bimb) 3.3 ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Adhiyātmak Vār de tour ute) 3.4 ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Gurmat Vichārdhārā) 3.5 ਵਾਰ ਦਾ ਸੰਗਠਨ (Vār dā Sangatthan) 3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	

***Suggested Reading(s) :**

Brahmjagdish Singh (Prof.), 2011, **Gurmat Kāv : Itihās ate Vichārdhārah Paripekh**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Harbhajan Singh (Dr.), 2007, **Mul te Mulānkann**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Jagdhir Singh (Dr.), 2013, **Sufi te Gurmat Kāv Chintan**, Gracious Books, Patialā.

Manmohan Singh (Dr.), 1993, **Sufimat ate Dhārmak Laehrān**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Rāe, Jasbir Singh (Dr.), 2004, **Āsā di Vār : Bahupakhi Adhiyan**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 7
Punjābi Historical Novel
ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ
(Punjābi Itihāsak Novel)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt te Itihās) 1.1 ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ ਰੂਪਾਕਾਰ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Itihāsak Novel Roopākār di Vilakhanntā) 1.2 ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ? (Itihās dā Galapi Roopāntarann ?) 1.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān) 1.4 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (Punjābi Itihāsak Novel di Paramparā) 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, 1989, ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kartār Singh Duggal, 1989, Nānak Nām Charhdi Kalā, Navyug Puublishers, Delhi.) 2.1 ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Sikh Itihās dā Galapi Roopāntarann) 2.2 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān) 2.3 ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ (Pātar-Chitarann) 2.4 ਕਥਾਨਕ (Kathānak) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, 2013, ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Sohann Singh Seetal, 2013, Tootān Wālā Khooh, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā) 3.1 ਕਿਸਾਨੀ ਬਨਾਮ-ਸ਼ਾਹੂਕਾਰੀ (Kirsāni Banām-Shāhukāri) 3.2 ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸੋਚ (Angrezān di Bastiwādi soch) 3.3 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Desh di Jang-e-Āzādi dā Galapi Roopāntarann) 3.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann) 3.5 ਧਾਰਮਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਗਲਪੀ ਬਿੰਬ (Dhārmak, Rājnitak te Dharam-nirpakh Laehrān dā Galapi Bimb) 3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	

***Suggested Reading(s) :**

Dusānjh, Surinder Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Itihāssak Novel**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

Bhagwant Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Sabhiāchār, Qomiat ate Punjābi Novel**, Twenty First Century Publications, Patialā. (PP. 121-148, 168-188)

Karanjit Singh (Dr.) 2005, **Galapkār Sohan Singh Seetal**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Navneet Kaur (Dr.) 1994, **Kartār Singh Duggal di Galap-Drishti** ('Nānak Nām Charhdi Kalā' Trae-Larhi Novel de Sandarbh Vich), Saman-Sakhi Parkāshan, New Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2012, **Ādhunik Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Sandhu, Garpāl Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Vinod, T.R. (Dr.), 1999, **Āao Novel Parhie**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā. (PP. 71-76)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE-8
Medieval and New Punjābi Prose
ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
Madhkāleen ate Naveen Punjābi Vārtak

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਪਰਿਧੇਖ (Sidhānt Paripekh) 1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Vārtak : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ (Kavitā te Vārtak dā Nikherhā) 1.3 ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ (Purātan Punjābi Vārtak diān Parmukh Vangiyān) 1.4 ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ (Naveen Punjābi Vārtak diān Parmukh Vangiyān) 1.5 ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਨਵੀਨ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਲਾ ਨਿਖੇੜਾ (Purātan te Naveen Vārtak Vichlā Nikherhā) 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਅਧਿਆਇ) (Surinder Singh Kohli (Dr.) (ed.), 2015, Purātan Punjābi Vārtak, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Paehle Chhee Adhiyāye) 2.1 ਮੁੱਖਬੰਧ (Mukhbandh) 2.2 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.3 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie) 2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਮਿੰਨੀ ਗਰੇਵਾਲ, 2011, ਅਨਜਾਣੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Minnie Garewal, 2011, Anjānniān Dhartiān, Manpreet Parkāshan, Delhi.) 3.1 ਸਫਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Safarnāmā : Paribhāsh te Tatt) 3.2 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 3.3 ਕਲਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Kalātmak Visheshṭāvān) 3.4 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār) 3.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	

***Suggested Reading(s) :**

- Āmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar**’ dā **Shailiegt Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Karanjit Singh (Dr.), 2004, **Purātan Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.
- Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsee Publishers, Delhi.
- Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.
- Satinder Singh (Dr.), 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.
- Seetal, Jeet Singh, **Vārtak te Vārtak Shailie**, Punjāb State University Text Book Board, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās) 1.1 ਵਾਸੀ (Native), ਅਵਾਸੀ (Emigrant), ਪਰਵਾਸੀ (Immigrant), ਵਿਦੇਸ਼ੀ (Foreigner), ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Vāsi, Awāsi, Parvāsi, Videshi, Sankalpān di Paribhāshā) 1.2 ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. (N.R.I), ਆਬਾਦਕਾਰ (Settler), ਪੁਨਰਵਾਸੀ (Re-settler), ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (N.R.I., Ābādkāri, Punarvāsi Sankalpān vichlā antar) 1.3 ਬਸਤੀਵਾਦ, ਪਰਵਾਸ ਤੇ ਡਾਇਸਪੋਰਾ (Bastivād, Parvās te Dāisporā) 1.4 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ (Panjāb diān Lok Laehrān) 1.5 ਕੌਮੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (Qāumi Laehrān de Prabhāv) 2. **ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿਟ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਗੁੰਜਾਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਧੀਨ) (Harbans Singh Litt (Dr.) (ed.), 2015, Gadar Kāv Goonjān, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Under Publication) 2.1 ਗ਼ਦਰ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਿਛੋਕੜ (Gadar Sankalp di Viākhiyā, Itihās te Rājnitak Pichhokarh) 2.2 ਗ਼ਦਰ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਸ਼ਿਲਪ-ਵਿਧਾਨ (Gadar-Kāv dā Shilap-Vidhān) 2.3 ਗ਼ਦਰ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ ਤੇ ਉਦੇਸ਼ (Gadar-Kāv de Sarokār te Udes̄h) 2.4 ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ-ਚੇਤਨਾ (Dāisporic-Chetnā) 2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sāhit Viākhiyā) 3. ਏ.ਸੀ. ਅਰੋੜਾ (ਸੰਪਾ.) 1996, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ (1849-1947), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (A.C. Arora (ed.), 1996, Punjāb Diān Lok-Laehrān (1849-1947), Punjābi University, Patialā.) 3.1 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ (Punjāb diān Lok-Laehrān di Utpati) 3.2 ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ (Nāmdhāri Laehar) 3.3 ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ (Singh Sabhā Laehar) 3.4 ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਲਹਿਰ (Āryā Samāj Laehar) 3.5 ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ (Akālī Laehar)	

***Suggested Reading(s) :**

- **Litt, Harbans Singh (Dr.), 2015, **Muddlā Parvāsi Punjābi Sāhit te Gadar Laehar**, Ārsee Publishers, Delhi.
- **Litt, Harbans Singh (Dr.), 2015, **Gadar Laehar : Itihās ate Rājniti**, Manpreet Parkāshan, Delhi
- **Litt, Harbans Singh (Dr.) 2015, **Gadar Sahit da Shilp –Vidhān**, Manpreet, Parkāshan, Delhi.
- Puri, Harish K. (Dr.), 2006, **Gadar Laehar : Vichārdhārā, Jathebandi, Rannniti**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2011, **Punjābi Daisporā, (Adhiyan ate Adhiyāpan)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.
- Sukhjot Singh, 2014, **Punjāb Diān Rājnitak te Itihāsak Laehrān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Elective Course : Generic
(GE)
B.A. (Prog.) & B.Com (Prog.)**

Semester : V/VI

GE - 1 Punjābi Drāmā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Nātak ate Vihārak Punjābi)	GE - 2 Modern Punjābi Story and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Ādhunik Punjābi Kahānni ate Vihārak Punjābi)
GE - 3 Punjābi Novel and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Novel ate Vihārak Punjābi)	GE - 4 Punjābi Epic and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Mahā-Kāv ate Vihārak Punjābi)
GE - 5 Punjābi Long Poem and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Lammi Kavitā ate Vihārak Punjābi)	GE - 6 Gurbānni and Functional Punjābi ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Gurbānni ate Vihārak Punjābi)
GE - 7 Punjābi Travlogue and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)	GE - 8 Punjābi Essays and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Nibandh ate Vihārak Punjābi)
GE - 9 Pākitstāni Drāmā and Fuctional Punjābi ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Pākistāni Nātak ate Vihārak Punjābi)	

Punjābi Drāmā and Functional Punjābi**ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ****(Punjābi Nātak ate Vihārak Punjābi)**

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	
1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Nātak : Paribhāshā te Tatt)	
1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Panjābi Nātak dā Itihās te Vikās)	
1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Nātak diān Mool Parviriān)	
1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Nātak ate Rangmanch)	
1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
2. **ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ (ਡਾ.), 2015, ਭਾਈਆਂ ਬਾਝ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Satish Kumār Varmā (Dr.), 2015, Bhāiān Bājh, Shilālekḥ, Delhi.)	
2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)	
2.2 ਸੰਵਾਦ ਕਲਾ (Samvād Kalā)	
2.3 ਨਾਟ ਮੰਚ (Nāt Manch)	
2.4 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)	
2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)	
3.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā)	
3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (Punjābi diān Swar te Viyanjan Dhuniān)	
3.3 ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Rachnā de Niyam)	
3.4 ਨਾਂਵ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Nānv te unhān diān Kismān)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimã, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
Piārā Singh (Prof.), 2011, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.
Vermā, Satish Kumar (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਕਹਾਣੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kahānni: Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Kahānni dā Sankhep Itihās te Vikās) 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Kahānni diān Mool Parviriān) 1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਅਜੀਤ ਕੌਰ, 2014, ਮੌਤ ਅਲੀ ਬਾਬੇ ਦੀ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Ajit Kaur, 2014, Mout Ali Bābe Di, Navyug Publishers, Delhi.) 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 2.3 ਰਚਨਾ ਜੁਗਤਾਂ (Rachnā Jugtān) 2.4 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri Samvednā) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ (Anndditthā Pairā) 3.2 ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੇਂਤੀ ਅੱਖਰੀ (Varann Bodh : Paintee Akharee) 3.3 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām Chinh) 3.4 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Jorhān de Niyam)	

***Suggested Reading(s) :**

- Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
- Duggal, Navneet Kaur (Dr.) 2009, **Ajit Kaur diān Galap Rachnāvān di Nārivādi Ālochanā**, Shilālekh, Delhi. (PP. 154-174)
- Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Harbhajan Singh (Dr.), 1983, **Ik Khat Tere Nān**, Faqir Singh & Sons, Ghantā Ghar, Amritsar. (PP. 106-109)
- Piārā Singh (Prof.), 2012, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar. (PP. 87-132)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
GE – 3
Punjābi Novel and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Novel ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān)	
1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Novel : Paribhāshā te Tatt)	
1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Panjābi Novel dā Itihās te Vikās)	
1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Novel diān Mool Parvīrtiān)	
1.4 ਕਥਾਨਕ (Kathānak)	
1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
2. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, 2001, ਲੰਘ ਗਏ ਦਰਿਆ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Dalip Kaur Tiwānā, 2001, Langh Gaye Dariyā, Ārsee Publishers, Delhi.)	
2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)	
2.2 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri Samvednā)	
2.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)	
2.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)	
2.5 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)	
2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)	
3.1 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairā Rachnā)	
3.2 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ (Lagān te Lagākhar)	
3.3 ਤਤਸਮ ਤੇ ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦ (Tatsam te Tadbhav Shabad)	
3.4 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipritārthak te Bhuarthak Shabad)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
Piārā Singh (Prof.), 2012, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar. (PP. 38-86.)
Sandhu, Garpāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Epic and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Mahā-Kāv ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)	
1.1 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Mahā-Kāv : Paribhāshā te Tatt)	
1.2 ਅਰਸਤੂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ 'ਚ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ (Arastu di Drishti vich Mahā-Kāv)	
1.3 ਖੰਡ-ਕਾਵਿ ਤੇ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Khand-Kāv te Mahā-Kāv vichlā antar)	
1.4 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā-Shailie)	
1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Mahā Kāv dā Itihās)	
1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
2. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2010, ਰਾਣਾ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. (Bhāi Veer Singh (Dr.), 2010, Rāṇnā Surat Singh, Bhāi Veer Singh Sāhit Sadan, New Delhi.)	
2.1 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)	
2.2 ਕਥਾਨਕ ਤੇ ਉਦੇਸ਼ (Kathānak te Udeshe)	
2.3 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ ਕਲਾ (Pātar-Chitarann Kalā)	
2.4 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhashā-Shailie)	
2.5 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Ālochnātmak Adhiyan)	
2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)	
3.1 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām Chinh)	
3.2 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ (Visthār Rachnā)	
3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਖਾਣ (Panjābi de Akhānn)	
3.4 ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Bindi, Tippi te Adhak di Varton)	

***Suggested Reading(s) :**

Avtār Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Mahā-Kāv dā Vikās**, National Book Shop, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Harbhajan Singh (Dr.), 2002, **Patarānjalee**, Guru Nānak Dev University, Amritsar. (PP. 52-72)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh) 1.1 ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Lammee Kavita diān Roopākārak Visheshtāvān) 1.2 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤ (Birtāntak Jugat) 1.3 ਕਾਵਿ ਬਿੰਬ (Kāv Bimb) 1.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, 2014, ਲੁਛਾਣਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Shiv Kumar Batālvi, 2014, Loonnā, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā) 2.1 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (kāv-jugtān) 2.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ (Takneeki Pakh) 2.3 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗੀਤ-ਕਾਵਿ (Mahā Kāv jān Prageet-Kāv) 2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Kathā Sār te Roopāntarann) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਚਨਾ (Vigīāpan Rachnā) 3.2 ਵਿਸਮਿਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Vismik : Paribhāshā te Kismān) 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Punjābi Vāk Rachnā de Niyam) 3.4 ਵਧੇਤਰ : ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰ (Vadhetar : Agetar, Madhetar te Pichhetar)	

***Suggested Reading(s) :**

Arshi, Gurcharan Singh, 1990, **Lunnān Samikhiyā : Vidhimoolak Drishti-Bindoo**, Punjābi Academy, Delhi.

Avtār Singh, 2012, **Punjābi Mahā Kāv dā Vikās**, National Book Shop, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Punni, Amrik Singh, 1992, **Shiv Kumār Rachnā Sansār**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Gurbānni and Functional Punjābi**ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Gurbānni ate Vihārak Punjābi)**

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhāntak Paripekh)	
1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ (Gurmat Kāv Paramparā) 1.2 ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Gurbānni ate Kavita Vichlā Antar) 1.3 ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Gurbānni Vichārdhārā) 1.4 ਨਿੱਤਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ (Nitnem diān Bānniān) 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
2. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ : ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ (Anand Sāhib : Guru Amardāss Ji) ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2014, ਨਿੱਤਨੇਮ ਦਰਸ਼ਨ , ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Mahinder Kaur Gill (Dr.) (ed.), 2014, Nitnem Darshan , Ārsee Publishers, Delhi.)	
2.1 ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Gurmat vich Anand dā Sankalp) 2.2 ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਸਿਧਾਂਤ (Anand Sāhib Bānni dā Sangatthan Sidhānt) 2.3 ਪਉੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ (Paurhi Prabandh) 2.4 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)	
3.1 ਲੇਖ ਰਚਨਾ (Lekh Rachnā) 3.2 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ (Bahote Shabadān di thān ik Shabad) 3.3 ਯੋਜਕ ਤੇ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ (Yojak te Samāsi Shabad) 3.4 ਸੰਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Sambandhak : Paribhāshā te Bhed)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
Harbhajan Singh (Dr.), 2010, **Pārgāmi**, Guru Nānak Dev University, Amritsar. (PP. 52-64)
Piārā Singh (Prof.), 2009, **Madhkāleen Punjābi Kavitā : Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān**, New Book Company, Mai Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Travlogue and Functional Punjābi**ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ****(Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)**

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	
1.1 ਸਫਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Safarnāmā : Paribhāshā)	
1.2 ਸਫਰਨਾਮਾ : ਤੱਤ (Safarnāmā : Tatt)	
1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Panjābi Safarnāme dā Sankhep Itihās)	
1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
2. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2013, ਓਮ ਪਰਬਤ, ਐੱਚ. ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Ravinder Singh (Dr.), 2013, Om Parbat, H. K. Prakashan, Delhi.)	
2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)	
2.2 ਰਚਨਾ ਸ਼ੈਲੀ (Rachnā Shailie)	
2.3 ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Roopākārak Visheshatāvān)	
2.4 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)	
2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)	
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)	
3.1 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (Swar te Viyanjan Dhuniān)	
3.2 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ – ਦਫਤਰੀ ਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ (Paribhāshak Shabadāwali – Daftari te Banking)	
3.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਹਾਵਰੇ (Prasidh Muhāvare)	
3.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ (Alankār : Paribhāshā te Prakār)	

***Suggested Reading(s) :**

Āmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar**’ dā Shailiegar Adhiyan, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāsha te Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Essays and Functional Punjābi**ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ****(Punjābi Nibandh ate Vihārak Punjābi)**

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਨਿਬੰਧ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Nibandh : Paribhāshā te Tatt) 1.2 ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ (Nibandh dā varḡikaran) 1.3 ਲੇਖ ਤੇ ਨਿਬੰਧ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Lekh te Nibandh Vichlā Antar) 1.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਨਿਬੰਧ (Sabhiyāchārak Nibandh) 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਮਰ, 2010, ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ, ਗਰੇਸ਼ਿਅਸ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ. (Amarjit Singh Amar, 2010, Kaviān de Ang Sang, Gracious Books, Patialā.) 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (Punjābi Kāvī Darbārān di Paramparā) 2.2 ਵਾਰਤਕ ਸਰੋਕਾਰ (Vārtak Sarokār) 2.3 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) 2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ – ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ (Paribhāshak Shabadāvali – Mediā te Sāhitak) 3.2 ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ (Shudh Ashudh Shabad) 3.3 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ) (Chitthi Pattar – Daftari ate Sarkāri) 3.4 ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣੀ (Report Likhanni)	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākaran**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
Brār, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
Jaspreet Kaur, 2013, **‘Kaviān de Ang Sang’ : Shailie-Vigyanak Adhiyan**, National Book Shop, Delhi.
Seetal, Jeet Singh, **Vārtak te Vārtak Shailie**, Punjāb State University Text Book Board, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI

GE - 9

Pākistāni Drāmā and Fuctional Punjābi

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Pākistāni Nātak ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān) 1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Nātak : Paribhāshā ate Tatt) 1.2 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੜਾਅ (Pākistāni Punjābi Nātak de Parmukh Parhā) 1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ (Pākistāni Punjābi Nātak de Mool Sarokār) 1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Pākistāni Punjābi Nātak te Rangmanch) 2. ਮੇਜਰ ਇਸ਼ਾਕ ਮੁਹੰਮਦ (ਲਿਪੀਅੰਤਰ : ਜਗਤਾਰ), 1980, ਕੁਕਨੁਸ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ Major Ishaq Mohammad (Lippiāntar : Jagtār), 1980, Quqnas, Deepak Publishers, Jalandhar. 2.1 ਕੁਕਨੁਸ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ (Quqnas Sankalp dā Mythihāsak Pichhokarh) 2.2 ਨਾਟ ਕਲਾ, ਜੁਗਤਾਂ ਤੇ ਕਥਾਨਕ (Nāt Kalā, Jugtān te Kathānak) 2.3 ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਚੇਤਨਾ (Samāj-sabhiāchārak Chetnā) 2.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਵਖਰਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ (Pākistāni Nātak dā Vakhrā Muhāndrā) 2.5 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā) 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 3.1 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ (Anndditthā Pairā) 3.2 ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਣ (Roopāntari Viākarann) 3.3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Visheshann : Paribhāshā te Kismān) 3.4 ਵਾਕਾਂਸ਼ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ (Vākānsh : Paribhāshā te Vargikarann)	

***Suggested Reading(s) :**

Ajmer Singh (Dr.) (ed.), 1993, **Khoj Patrikā (Pākistāni Punjābi Sāhit Vishesh Ank)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 1998, **Pākistāni Punjābi Sāhit : Nikās te Vikās**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patialā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Tajinder Pal Kaur (Dr.), 2009, **Pākistāni ate Parvāsi Punjābi Sāhit dā Adhiyan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Compulsory Course
(AECC)
MIL - Punjabi
B.A. (Prog.), B.Com (Prog.) & B.Sc (Prog.)**

Semester : I/II

**AECC - MIL
Punjābi A
(Advance Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - B
(Intermediate Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - C
(Basic Level)**

* Student can opt any one out of these three Levels of Punjabi papers as per the criteria.

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi A
Advānce Level

Note : For the students who qualified Punjābi as a subject in X class or studied onwards.

	Total Credits 2
1. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2011, ਲੋਕ-ਨਾਟਕੀ : ਨਾਟ-ਰੂਪ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Rawail Singh (Dr.), 2011, Lok-Nātki : Nāt-Roop, Shilālekh, Delhi.) 1.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 1.2 ਲੋਕ-ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ (Lok-Nāt Paramparā) 1.3 ਨਾਟਕੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Nātaki Roopāntarann) 1.4 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ (Samvād Vidhi) 1.5 ਨਾਟ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਨਾਟ ਮੰਚਣ (Nāt-Kalā ate Nāt Manchann) 1.6 ਭੂਮਿਕਾ (Bhumikā) 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 2.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā) 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Punjābi Bhāshā diān Visheshtāvān) 2.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ (Punjābi Bhāshā te Gurmukhi Lippi) 2.4 ਕਾਰਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Kārak : Paribhāshā te Kismān) 2.5 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipreetārthak te Bahuarthak Shabad)	

***Suggested Reading(s) :**

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rajinderpal Singh (Dr.) and others, 2011, **Lokdhārā ate Ādhunikā : Roopāntarann ate Punar Mulānkann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patilā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note : For the students who qualified VIII class with Punjābi as a subject.

	Total Credits 2
1. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.), 2011, Punjābi Swai-Jeevani Ansh, Manpreet Parkāshan, Delhi.) 1.1 ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਅੰਤਰ ਤੇ ਸਾਂਝ (Jeevani te Swai-Jeevani : Antar te Sānjh) 1.2 ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰ (Bhumikā Vichle Vichār) 1.3 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Swai-Jeevani : Sidhāntak Pakh) 1.4 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉੱਭਰਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਬਿੰਬ (Swai-Jeevani Anshān Vichon Ubharran Wāle Lekhak Bimb) 1.5 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 2.1 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ (Visthār Rachnā) 2.2 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (Chithi Pattar) 2.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਹਾਵਰੇ (Prasidh Muhāvre) 2.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਉਪਮਾ, ਰੂਪਕ, ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ, ਅਤਿਕਥਨੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (Alankār : Upmā, Roopak, Anuprās, Atkathni, Drishtānt) 2.5 ਲਿੰਗ ਤੇ ਵਚਨ (Ling te Vachan)	

***Suggested Reading(s) :**

Arvinderpal Kaur (Dr.), 1991, **Amritā-Prabhjot kaur (Vol. II)**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Lamba, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb te Swai-Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi C
Basic Level

Note : For the Students who could not opt Punjābi as a subject in VIII class or at any level because of one or the other reasons, but have little understanding of the Language & the Script.

	Total Credits 2
1. ਇੰਦੇ (ਪ੍ਰੋ.), 2011, ਹੁਣ ਹੱਸਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਏ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Inde (Prof.), 2011, Hunn Hassann di Vāri Ae, Manpreet Parkāshan, Delhi.) 1.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ (Vishā Vastu) 1.2 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān) 1.3 ਕਾਵਿ-ਸੰਚਾਰ (Kāv -Sanchār) 1.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) 1.5 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) 2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi) 2.1 ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ (Varann Bodh : Paintee Akhree) 2.2 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ (Lagān te Lagākhar) 2.3 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ (Swar te Viyanjan) 2.4 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ (Bahute Shabadān di thān Ik Shabad) 2.5 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ : ਸੁਧ-ਅਸੁਧ (Shabad Jorhān de Niyam : Shudh-Ashudh) 2.6 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar)	

***Suggested Reading(s) :**

Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
 Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Elective Course
(AEEC)*
Skill Based Papers
BA (Prog.) & B.Com (Prog.)**

Semester : III/IV/V/VI

AEEC - 1 Learning Skill of Film Making ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Filmsāzi dā Hunar Sikhannā)	AEEC - 2 Learning Skill of Punjābi Lexicogrāphy ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Punjābi Koshkāri dā Hunar Sikhannā)
AEEC – 3 Learning Skill of Creative Writing ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Sirjnnātmak Lekhann dā Hunar Sikhnnā)	AEEC - 4 Learning Skill of Drāmā and Theatre ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Nātak ate Rangmanch dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦਰ, 2010, ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ, ਕਲਮਿਸਤਾਨ, 2 - ਨਿਊ ਦਿਓਲ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ. Bakhshinder, 2010, Filmsāzi, Kalmistān, 2- New Deol Nagar, Jalandhar. 1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh) 1.1 ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Filmsāzi dā Itihās) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Cinemā dā Itihās) 1.3 ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (Nirdeshan ate Nirdeshak) 1.4 ਨਾਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ (Nāch Nirdeshan jān Choreogrāphy) 1.5 ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Filsāzi di Shabdāvali) 1.6 ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਜਾਂ ਸਿਨਮੈਟੋਗ੍ਰਾਫਰ (Camerāman jān Cinematogrāpher) 2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh) 2.1 ਫਿਲਮ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣਾ (Film laee Kahānni Likhannā) 2.2 ਪਟ-ਕਥਾ ਜਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨ ਪਲੇ ਲਿਖਣਾ (Pat-Kathā jān Screen Play Likhannā) 2.3 ਸੰਵਾਦ ਲਿਖਣਾ (Samvād Likhannā) 2.4 ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Geet-Sangeet tiyār karnā) 2.5 ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਕਾਸਟਿੰਗ (Adākārān di Chonn jān Cāsting) 2.6 ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (Shooting karan ton pahlān) 2.7 ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੈਂਡਲਿੰਗ (Adākārān di Handling) 2.8 ਡਬਿੰਗ ਕਰਨਾ ਸਿਖਣਾ (Dubbing karnā Sikhnnā) 2.9 ਮਿਕਸਿੰਗ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ (Mixing jān Punar-recording) 2.10 ਫਿਲਮ ਦੀ ਕੱਟ-ਛਾਂਟ ਜਾਂ ਐਡਿਟਿੰਗ (Film di cut-chhānt jān editing) 2.11 ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਫਿਲਮ ਪਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Film Nirmānn jān Film Production de Hunar nu Sikhnnā)	

Suggested Reading(s) :

Jasbir Kaur (Dr.), 2014, **Punjābi Samāj ate Mediā**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā. (PP. 311-249)

Nasrāli, Baljinder (Dr.), 2010, **Punjābi Cinemā te Sāhit (Samkālī Sandarbh)**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV/V/VI
AEEC - 2
Learning Skill of Punjābi Lexicogrāphy
ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Punjābi Koshkāri dā Hunar Sikhannā)

	Total Credits 2
ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. Ravinder Kumār (Dr.) (ed.), 2007, Punjābi Koshkāri : Chunnoutiān ate Sambhāvnāvān, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh. 1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh) 1.1 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਸਰੂਪ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ (Koshkāri : Saroop, Samassiāvān ate Subhā) 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Koshkāri dā Itihās) 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ (Punjābi Koshkāri : Chunnoutiān ate Sambhāvnāvān) 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Punjābi Koshkāri : Sidhāntak Shabdāvali) 1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਦਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ (Punjābi Koshkāri : Dashā ate Dishā) 2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh) 2.1 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Koshkāri de Mahatav nu Samajhnnā) 2.2 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਟੀਕਾਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Koshkāri ate Teekākāri de Antar nu Samajhnnā) 2.3 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Koshkāri di Vidhi te Parkiriyā nu Samajhnnā) 2.4 ਇੰਦਰਾਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Indrāz tiyār karn dā Gyān hāsil karnā) 2.5 ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Electronic Koshkāri di Vidhi nu Samajhnnā) 2.6 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਣਾ (Koshkāri de Indrāzān dā Kram tiyār karnā Sikhnnā)	

Suggested Reading(s) :

Kapoor, Navratan (Dr.), 2004, **Punjābi Koshkāri : Tulnātmak Vishleshann**, Punjābi Publication, Patialā.

Khairā, Daljit Singh (Dr.), 2009, **Koshkāri ate Punjābi Koshkāri**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

Sethi, Uma (Dr.), 2009, **Koshkāri : Samassiāvēn ate Samādhān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

Sidhu, Paramjit Singh, 1995, **Koshkāri-Kalā ate Punjābi Koshkāri**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV/V/VI
AEEC – 3
Learning Skill of Creative Writing
ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Sirjnnātmak Lekhann dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2013, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. Jagjit Kaur (Dr.) & Manjit Singh (Dr.) (eds.), 2013, Sirjnnātmak Lekhann ate Jan-sanchār Mādhiyam, Manpreet Parkāshan, Delhi.	
1. ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ (Sirjnnātmak Lekhann)	
1.7 ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ (Sirjannā Laee kujh zaroori nukte)	
1.8 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ (Sāhit ate Sanchār.)	
1.9 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Jan-Sanchār diān Visheshṭāvān)	
1.10 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ - ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ (ਪੰਨੇ : 47-57) (Sirjannātmaktā ate Mediā Lekhann – Kavītā, Kahānni ate Nātak, PP. 47-57)	
2. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ (Jan-Sanchār Laee Sirjannā : Print Mediā)	
2.1 ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ (Khabarān dā Sampādan)	
2.2 ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ (Feature Lekhann)	
2.3 ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੇਖਣ (Interview Lekhann)	
2.4 ਵਿਗਿਆਪਨ ਲੇਖਣ (Vigīāpan Lekhann)	
2.5 ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲੇਖਣ (Bacheān Laee Lekhann)	
3. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ (Jan-Sanchār Laee Sirjannā : Electronic Mediā)	
3.1 ਖ਼ਬਰਾਂ ਲੇਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Khbrān Lekhann di Kalā Sikhnnā)	
3.2 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Anchoring di Kalā Sikhnnā)	
3.3 ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ (Internet dā Prayog Karnā)	
3.4 ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Interview Karan di Kalā Sikhnnā)	
3.5 ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Vigīāpan tiyār Karnā)	

***Suggested Reading(s) :**

Rawail Singh (Dr.), 2013, **Mediã : Vihãrak Adhiyan**, Gracious Books, Patiãlã, PP. 45-94.

Thãpar, Prithvi Rãj (Dr.), 2011, **Punjãbi Mediã**, Manpreet Parkãshan, Delhi, PP. 15-83.

Thãpar, Prithvi Rãj (Dr.), 2012, **Sanchãr, Takneek te Multimediã**, Manpreet Parkãshan, Delhi, PP. 45-48
& 161-171.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV/V/VI
AEEC - 4
Learning Skill of Drāmā and Theatre
ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Nātak ate Rangmanch dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
1. ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ, 2009, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਟ-ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Pāli Bhupinder, 2009, Nātak ate Nāt-Chintan, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.) ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh) 1.1 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਸੰਬੰਧ (Nātak ate Rangmanch dā Sambandh) 1.2 ਨਾਟ-ਵਿਧਾ ਦੀਆਂ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (Nāt-vidhā diān Rangmanchi Samassiāṽān) 1.3 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਰੀਹਰਸਲਾਂ (Pātar Usāri, Adākāri Hunar ate Riharsalān) 1.4 ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ (Sahāiyak Viountkār, Rangmanch ate Sangeet) 1.5 ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਟ-ਚਿੰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ (Vishva Nāt-Chintan Paramparā) 2. ਮੰਚੀ ਅਭਿਆਸ (Manchi Abhiyās) 2.1 ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ-ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਰਨਾ (Kahānni te hor Sāhitak-Pathān dā Nātki-Roopāntarann karnā) 2.2 ਲੇਖਣ ਹੁਨਰ : ਸਕਰਿਪਟ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Lekhann Hunar : Script te Samvād tiyār Karnā) 2.3 ਅਭਿਨੈ-ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Abhinae-Hunar nu Sikhnnā) 2.4 ਵੇਸ਼ ਭੂਸ਼ਾ, ਮੇਕਅਪ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Vesh Bhushā, Makeup karan de Hunar nu sikhnnā) 2.5 ਨਾਟ-ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Nāt-Sirjann Parkiriyā nu Samjhannā)	

Suggested Reading(s) :

Kazāk, Kirpāl (Prof.), 2013, **Rangmanch Chintan**, Gracious Books, Patialā.

Behl, Navnendrā (Dr.) (ed.) **Rangmanch ate Television Nātak**, Punjābi Academy, Delhi,

Māngat, Jaswinder Kaur, 2006, **Rangmanch de Buniyādi Niyam**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā

Varmā, Satish Kumār (Dr.), 2003, **Punjābi Rangmanch di Bhumikā**, Bishan Chand and Sons, Delhi.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note :

1. The syllabus already approved by competent authorities of the university as 'Core-MIL (Punjābi)- 1' should be treated as 'Core-MIL (Punjābi)- 1A' for I/II semester.
2. Proposed syllabi of Core-MIL (Punjābi) 1B' and 'Core-MIL (Punjābi)- 1C' is for Semester I/II
3. The syllabus already approved by competent authorities of the university as 'Core-MIL (Punjābi)- 2' should be treated as 'Core-MIL (Punjābi)- 2A' for III/IV semester.
4. Proposed syllabi of 'Core-MIL (Punjābi)- 2B' and Core-MIL (Punjābi) 2C' is for Semester III/IV

Core Papers B.A. (Prog) & B.Com (Prog.)	
MODERN INDIAN LANGUAGES (MIL)	
Semester : I/II	
Core - MIL (Punjābi)– 1A Punjābi Novel, Drāmā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Novel, Nātak ate Vihārak Punjābi)	
Core - MIL (Punjābi)– 1B Modern Punjābi Porse and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Ādhunik Punjābi Vārtak ate Vihārak Punjābi)	
Core - MIL (Punjābi)– 1C Punjābi Folk-Drama and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਨਾਟ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Lok-Nāt ate Vihārak Punjābi)	
Semester : III/IV	
Core - MIL (Punjābi) – 2A Medieval Narrative Poetry, Auto-Biography and Functional Punjābi ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Madhkālī Birtāntak Kāv ate Vihārak Punjābi)	
Core - MIL (Punjābi)– 2B Ethics – Literary Responses and Functional Punjabi ਨੈਤਿਕਤਾ – ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਤਿਉੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Naitiktā - Sahitak Pratiuttar ate Vihārak Punjābi)	
Core - MIL (Punjābi)– 2C Punjābi Auto-Biography and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Swai-Jeevani ate Vihārak Punjābi)	

Semester : I/II
Core - MIL (Punjābi) - 1A
Punjābi Novel, Drāmā and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Novel, Nātak ate Vihārak Punjābi)

1. ਸੁਖਿੰਦਰ, 2003, **ਅਲਾਰਮ ਕਲਾਕ**, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Sukhinder, 2003, **Alārm Clock**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
 - 1.1 ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Novel di Paribhāshā, Visheshṭāvān ate Punjābi Novel dā Sankhep Itihās)
 - 1.2 ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan)
 - 1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
(Parvāsi Chetnā)
 - 1.4 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ
(Pātar-chitrann)
 - 1.5 ਸਾਈਬਰ-ਕ੍ਰਾਈਮ
(Cyber Crime)
 - 1.6 ਬਿਰਤਾਂਤਕ-ਜੁਗਤਾਂ
(Birtāntak-Jugtān)
 - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ, 1984, **ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.
(Ajmer Rode, 1984, **Kāmāgātā Māru**, Nānak Singh Pustak Mālā, Amritsar.)
 - 2.1 ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Nātak di Paribhāshā, Tatt te Roopākārak Visheshṭāvān)
 - 2.2 ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ
(Itihāsak Pichhokarh)
 - 2.3 ਨਸਲੀ ਭੇਦ-ਭਾਵ
(Naslee Bhed-Bhāv)
 - 2.4 ਨਾਟ-ਕਲਾ
(Nāt-Kalā)
 - 2.5 ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਆਦਰਸ਼
(Udesh te Ādarsh)
 - 2.6 ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ
(Punjābi Dāisporā)
 - 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
(**Vihārak Punjābi**)
 - 3.1 ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ
(Sankhep te Visthār Rachnā)
 - 3.2 ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ, ਪੁਲਿੰਗ ਤੇ ਵਚਨ
(Istree Ling, Puling te Vachan)
 - 3.3 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ
(Lagān te Lagākhar)
 - 3.4 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ
(Angrezi ton Punjābi jān Hindi ton Punjābi vich Anuvād)

Marks Distribution : Part 1 - 25 Marks, Part 2 - 25 Marks, Part 3 - 25 Marks

Suggested Readings :

Akāl Amrit Kaur (Dr.), 2003, **Parvāsi Punjābi Galap : Naven Pāsār**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Bhag I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Rajinderpal Singh (Dr.) (Main-ed.), 2011, **Punjābi Dāisporā : Adhiyan ate Adhiyāpan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
Core - MIL (Punjābi) - 1B
Modern Punjābi Prose and Functional Punjābi
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Ādhunik Punjābi Vārtak ate Vihārak Punjābi)

1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ
(Sidhāntak Paripekḥ)
 - 1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
(Vārtak : Paribhāṣhā ate Tatt)
 - 1.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਗੁਣ-ਲੱਛਣ
(Vārtak Shailee de Gunn-Lachhann)
 - 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Punjābi Vārtak da Nikās te Vikās)
 - 1.4 ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਨਵੀਨ ਵਾਰਤਕ : ਵੰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ
(Purātan ate Nāveen Vārtak : Vangiān ate Antar)
 - 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸੋਢੀ, 2017, **ਰੱਬ ਦੇ ਡਾਕੀਏ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ.
(Parminder Sodhi, 2017 **Rab de Dākiye**, Chetnā Parkāshan Ludhiānnā.)
 - 2.1 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Ālochnātmak Adhiyan)
 - 2.2 ਵਾਰਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Vārtak Visheshṭāvān)
 - 2.3 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
(Vishā Vastu)
 - 2.4 ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ
(Shailee Pakh)
 - 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Vihārak Punjābi)
 - 3.1 ਵਿਆਕਰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ
(Viākarann Shrenniān Nānv, Parhnānv te Kiriya)
 - 3.2 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ
(Swar te Viyanjan Dhuniān)
 - 3.3 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ
(Sankhep Rachnā)
 - 3.4 ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣੀ
(Report Likhanni)

Marks Distribution: Part 1 - 20 Marks, Part 2 - 25 Marks, Part 3 - 30 Marks

Suggested Readings :

Brârh, Bootâ Singh (Dr.), 2012, **Punjâbi Viâkaran : Sidhânt ate Vihâr**, Chetnâ Parkâshan, Ludhiânnâ.

Dhimân, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihârak Punjâbi Bhâshâ ate Viâkarann (Bhag I)**, Manpreet Parkâshan, Delhi.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjâbi Viâkarann te Rachnâvali**, New Book Company, Mâi Hirân Gate, Jalandhar.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihârak Punjâbi**, Manpreet Parkâshan, Delhi.

Kasel, Kirpâl Singh, Parmindar Singh (ed.), 2002, **Punjâbi Sâhit di Utpatti te Vikâs**, Lâhor Book Shop, Ludhiânnâ.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
Core - MIL (Punjābi) - 1C
Punjābi Folk-Drama and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਨਾਟ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Lok-Nāt ate Vihārak Punjābi)

1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ
(Sidhāntak Paripekḥ)
 - 1.1 ਲੋਕ-ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ
(Lok-Nāt Paramparā)
 - 1.2 ਨਾਟ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਨਾਟ ਮੰਚਣ
(Nāt-Kalā ate Nāt Manchann)
 - 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਨਾਟ ਵੰਨਗੀਆਂ
(Punjābi Lok-Nāt Vangeeān)
 - 1.4 ਲੋਕ-ਨਾਟ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਨਾਟਕ
(Lok-Nāt ate Ādhunik Nātak)
 - 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2011, **ਲੋਕ-ਨਾਟਕੀ : ਨਾਟ-ਰੂਪ**, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ.
(Rawail Singh (Dr.), 2011, **Lok-Nātki : Nāt-Roop**, Shilālekh, Delhi.)
 - 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ
(Pāthgat Adhiyan)
 - 2.2 ਨਾਟਕੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
(Nātki Roopāntarann)
 - 2.3 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ
(Samvād Vidhi)
 - 2.4 ਭੂਮਿਕਾ
(Bhumikā)
 - 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Vihārak Punjābi)
 - 3.1 ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ
(Swar, Viyanjan, Lagān te Lagākhar)
 - 3.2 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ
(Anndditthā Paerā)
 - 3.3 ਲਿੰਗ ਤੇ ਵਚਨ
(Ling te Vachan)
 - 3.4 ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਤੇ ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ
(Samānārthak te Vipritārthak Shabad)

Marks Distribution : Part 1 - 20 Marks, Part 2 - 25 Marks, Part 3 - 30 Marks

Suggested Readings :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Bhag I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Kasel, Kirpāl Singh, Parmindar Singh (ed.), 2002, **Punjābi Sāhit di Utpatti te Vikās**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.

Rajinderpal Singh (Dr.) and others, 2011, **Lokdhārā ate Ādhunikā : Roopāntarann ate Punar Mulānkann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
Core - MIL (Punjābi) - 2A
Medieval Narrative Poetry, Auto-Biography and Functional Punjābi
ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Madhkālī Birtāntak Kāv ate Vihārak Punjābi)

1. **ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2015, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Ravinder Singh (Dr.), 2015, **Madhkāleen Birtāntak Kāv**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
 - 1.1 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ
(Birtāntak Kāv Roopākār)
 - 1.2 ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਵਾਰ-ਕਾਵਿ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Qissā te Vār-Kāv Vichlā Antar)
 - 1.3 ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Vār te Jangnāmā Vichlā Antar)
 - 1.4 ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
(Samāj-Sabhiāchārak Pakh)
 - 1.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
 - 1.6 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
(Madhkāleentā dā Sankalp)
 - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ, 2009, **ਪਗਡੰਡੀਆਂ**, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.
(Bachint Kaur, 2009, **Pagddanddiān**, Navyug Publishers, Delhi.)
 - 2.1 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
(Sawai-Jeevani di Paribhāshā ate Tatt)
 - 2.2 ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Jeevani ate Sawai-Jeevani Vichlā Antar)
 - 2.3 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
(Sawai-Jeevani de tour te)
 - 2.4 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ
(Dalit-Chetnā)
 - 2.5 ਨਾਰੀ-ਸੰਵੇਦਨਾ
(Nāri Samvednā)
 - 2.6 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
(Kalātmak Jugtān)
 - 2.7 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ
(Bhāshā Shailie)
 - 2.8 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Vihārak Punjābi)
 - 3.1 ਕਾਰਕ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
(Kārak te us diān Kismān)
 - 3.2 ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
(Shabad Shaktiān : Paribhāshā te Kismān)
 - 3.3 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ
(Anndditthā Paerā)
 - 3.4 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ
(Swar te Viyanjan Dhuniān)

Marks Distribution : Part 1 - 25 Marks, Part 2 - 25 Marks, Part 3 - 25 Marks

Suggested Reading(s) :

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar, PP. 138-225.

Jagbir Singh (Dr.), 2009, **Madhkāli Shabad-Sabhiāchār**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 96-120.

Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 13-100.

Lāmbā, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb ate Swai-Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2009, **Madhkāleen Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās ate Parviriān**, New Book Company, Mai Hirān Gate, Jalandhar.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
Core - MIL (Punjābi) - 2B
Ethics – Literary Responses and Functional Punjabi
ਨੈਤਿਕਤਾ – ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਤਿਉੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Naitiktā - Sahitak Pratiuttar ate Vihārak Punjābi)

1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

(Sidhāntak Paripekh)

- 1.1 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
(Madhkāleentā dā Sankalap)
- 1.2 ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
(Ādhunik dā Sankalap)
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੁਰਾਤਨਤਾ
(Punjābi Bāshā di Purātantā)
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Punjābi Bhāshā : Nikās te Vikās)
- 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)

2. ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ (ਡਾ.), ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.), ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਡਾ.) ਸੰਪਾ, 2017, ਨੈਤਿਕਤਾ : ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਵਚਨ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.

(Jaspal Kaur (Dr.), Manjit Singh (Prof.), Harbans Singh Litt (Dr.) (Ed.), 2017, Naitiktā : Sāhitak Pravachan, Manpreet Parkāshan, Delhi.)

- 2.1 ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੇ ਸਦਾਚਾਰ
(Naitiktā te Sadāchār)
- 2.2 ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ
(Madhkāleen Sāhit ate Naitiktā)
- 2.3 ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੈਤਿਕਤਾ
(Vishvikaran te Punjābi Naitiktā)
- 2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ
(Punjābi Bhāshā : Dashā te Dishā)
- 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Vihārak Punjābi)

- 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨੇਮ : ਮੇਲ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਤਰਤੀਬ
(Punjābi Vāk Rachnā de Niyam : Mel, Adhikār ate Tarteeb)
- 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Punjābi Bhāshā diān Visheshatāvān)
- 3.3 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ
(Visthār Rachnā)
- 3.4 ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
(Sāhitak Paribhāshak Shabdāvali)

Marks Distribution: Part 1 - 20 Marks, Part 2 - 25 Marks, Part 3 - 30 Marks

Suggested Readings :

Brârh, Bootâ Singh (Dr.), 2012, **Punjâbi Viâkaran : Sidhânt ate Vihâr**, Chetnâ Parkâshan, Ludhiânnâ.

Dhimân, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihârak Punjâbi Bhâshâ ate Viâkarann (Bhag I)**, Manpreet Parkâshan, Delhi.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjâbi Viâkarann te Rachnâvali**, New Book Company, Mâi Hirân Gate, Jalandhar.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihârak Punjâbi**, Manpreet Parkâshan, Delhi.

Kasel, Kirpâl Singh, Parmindar Singh (ed.), 2002, **Punjâbi Sâhit di Utpatti te Vikâs**, Lâhor Book Shop, Ludhiânnâ.

Sidhu, Gumeet Singh (Dr.), 2014, **Dharam : Âdhunik ate Uttar-Âdhunik Sidhânt**, Guru Giân Books, Patiâlâ.

Wazir Singh (Prof.), 1999, **Dharam da Dârshnik Pakh**, Punjâbi University, Patiâlâ.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
Core - MIL (Punjābi) - 2C
Punjābi Auto-Biography and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Swai-Jeevani ate Vihārak Punjābi)

1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

(Sidhāntak Paripekḥ)

- 1.1 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ
(Swai-Jeevani : Sidhāntak Pakḥ)
- 1.2 ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਅੰਤਰ ਤੇ ਸਾਂਝ
(Jeevani te Swai-Jeevani : Antar te Sānjh)
- 1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਰੂਪਾਕਾਰ
(Ādunik Vārṭk de Roopākār)
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਭਵਿੱਖ
(Punjābi Swai-Jeevani Sāhit dā Bhavikḥ)
- 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)

2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.

(Manjit Singh (Dr.), 2011, **Punjābi Swai-Jeevani Ansh**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)

- 2.1 ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰ
(Bhumikā Vichle Vichār)
- 2.2 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉੱਭਰਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਬਿੰਬ
(Swai-Jeevani Anshān Vichon Ubhrann Wāle Lekhak Bimb)
- 2.3 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ
(Pāthgat Adhiyan)
- 2.4 ਸ਼ੈਲੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Shaileegat Visheshṭāvān)
- 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Vihārak Punjābi)

- 3.1 ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ
(Shudh-Ashudh Shabad Bodh)
- 3.2 ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ
(Bhuarthak Shabad)
- 3.3 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ
(Pairā Rachnā)
- 3.4 ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਚਨਾ
(Vigīāpan Rachnā)

Marks Distribution : Part 1 - 20 Marks, Part 2 - 25 Marks, Part 3 - 30 Marks

Suggested Readings :

- Arvinderpal Kaur (Dr.), 1991, **Amritā-Prabhjot kaur (Vol. II)**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.
- Brārḥ, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
- Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākaran (Bhag I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākaran te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.
- Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Kasel, Kirpāl Singh, Parmindar Singh (ed.), 2002, **Punjābi Sāhit di Utpatti te Vikās**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.
- Lamba, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb te Swai-Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

UNIVERSITY OF DELHI

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME

(Courses effective from Academic Year 2013-14)

SYLLABUS OF COURSES TO BE OFFERED

Foundation Course: Language, Literature, and Creativity – I (Punjabi)

Note: The courses are uploaded as sent by the Department concerned. The scheme of marks will be determined by the University and will be corrected in the syllabus accordingly. Editing, typographical changes and formatting will be undertaken further.

Four Year Undergraduate Programme Secretariat
fouryearprog@gmail.com

Foundation Course in Punjābi (M.I.L.)

Language, Literature and Creativity

ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ

(Bhāshā, Sāhit Ate Sirjannātmiktā)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculum.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits: 14 X 4 = 56

Project Work: 35 Marks

Semester end Written Examination : 40 Marks

Duration of end semester examination : 2 hrs

1. Objectives and Expected Outcomes:

The basic objective of this Foundation Course in Punjabi is not only to bring out the best potential from within every student but also to make them aware of National issues and also to make them conscious to contribute positively towards the grand challenges, as defined in the curriculum, in whatever best manner within their own family, social and professional circumstances.

Real success would be to eradicate existing bi- polar mechanism (theoretical to practical) and to bring in a paradigm shift wherein both concepts would (theoretical and practical) merge effortlessly without boundaries thereby breaking the stereo type system of learning.

The course programme has been structured in a manner wherein the students would not be scared of heavy technical jargons, linguistic and literary principles of the subject, rather they would look forward to receive and assimilate the subject in an interesting fun learning manner. Thus, making the course a fun, not a burden.

Better emphasis has been placed in the basic presentation of the course in an easily digestible and student friendly manner, so that, student should not waste their time and skills in cramming or analytically evaluating the subject, rather they should extend their neuronal capacity to create, develop or modify the same according to one's individualistic capacity.

The course content has been drafted in such a way that there would be earnest desire amongst learners to get in-depth understanding of the language and the curiosity to reach at the wavelength from where the author has created the artistic marvel rather than just going through the course for the sake of clearing paper or acquiring degree. The module of this Foundation Course in Punjabi has been designed/drafted on the principles of Reverse Osmosis System (R.O.S.) which enables every student to interact, comprehend and respect inter-disciplinary medium and thereby able to extract the purest form of creativity from within.

ਉਦੇਸ਼ :

ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਤਰਫ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੁਹਜ-ਸਵਾਦ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਵਿਚ ਇਸ ਗਿਆਨ ਦਾ ਇਜ਼ਾਫ਼ਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਵ-ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਭਾਗ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ।

ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ ਉਪਰ ਆਧਾਰਤ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਰੋਚਕ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ-ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹੋਇਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ, ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਕ ਖੇਡ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ ਹੀ ਜੋ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਮਨ ਸਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਲਕਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਾਧਾਰਣ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਰੂਪ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹੋਇਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੂਝ-ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ। ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਉਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ :

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ।
- ਸਮੂਹਿਕ ਚਰਚਾ ਉੱਤੇ ਬਲ ਦੇਣਾ।
- ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਹਾਰਗਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ) ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਉੱਤਰਾਂ (ਰਿਸਪੌਂਸਿਸ) ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ।
- ਸੁਣਨ, ਬੋਲਣ, ਪੜ੍ਹਨ, ਲਿਖਣ ਜਿਹੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ।
- ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨਾ।

ਇਹ ਭਾਗ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ-ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਲਕਸ਼ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਧਿਆਪਕ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਕਿਰਿਆ (ਇੰਟਰੈਕਸ਼ਨ) ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ, ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਹੀ ਪਾਠ-ਸਾਮੱਗਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਕੁਝ ਸੰਕੇਤ ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੋ ਅਧਿਐਨ-ਅਧਿਆਪਨ ਤੇ ਮੁਲੰਕਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ।

ਦੂਜੇ ਭਾਗ, **ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ** ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਵਾਰਤਕ, ਯਾਤਰਾ-ਬਿਰਤਾਂਤਾਂ, ਗਿਆਨ-ਸਾਹਿਤ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਕਲਾ-ਕਿਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਖੁੱਦ ਸਾਹਿਤ-ਲੇਖਨ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਾਹਿਤ-ਸਿਰਜਣ ਯਾਤਰਾ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕ, ਸਹਿਯੋਗੀ ਬਣਕੇ ਉੱਭਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਸਕੇ, ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਇਕ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਭਾਵ ਨੂੰ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਤ-ਲੇਖਨ, ਬੜਾ ਜ਼ੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਦੀ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤਿ ਵੱਡੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ, ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਦਰਜਾ ਹਾਸਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਸਦਕਾ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਦੱਬੀ ਹੋਈ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ-ਸ਼ਕਤੀ, ਉਤੇਜਿਤ ਤੇ ਪ੍ਰਚੰਡ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਸਾਹਿਤ-ਲੇਖਨ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

Udesh :

Is pāth-kram dā udesh, vidiārthiān nu ik taraf, Bāshā ate sāhit de suhaj-suād nāl jorhnnā hai, uthe nāl hi vidiārthiān de anubhav vich is giān dā izāfā vi karnā hai ke mānav-jeevan de vibhin khetarān nāl sambandhit sirjannātmiktā, kis tarahān Insān di drishti-seemā nu vistārdi hai. Jis lai is path-kram nu do bhāgān vich vandeā giā hai. Paehla bhāg, Bhāshā te Sirjannātmiktā ate dooja bhāg, Sāhit te Srijannātmiktā nu samarpit hai.

Bāshā ate Sirjannātmiktā uppar ādhārat paehle bhāg vich vidiārthiān nu ik taraf, bhāshā de prati jāgroot karan de nāl nāl, sambandhat vishe nu rauchak bannaunnā vi hai. Takniki sahbdawali ate sidhānt-charchā ton bachde hoiān, vidiārthiān nu bhāshā diān gatividhiān nāl jorh ke, bhāshā nu ik khed di trahān sikhāia jānnā chāhidā hai. Eh bhāg unahān vidiārthiān nu tāt prerit karegā hi jo bhāshā de niman satar nu prāpt kar chukke hoi han, nāl hi is course de mādhiām nāl unahān vidiārthiān tak vi pahunchann dā laksh hai jo Punjābi dā sādharann prayog vi nahin jānnde. Adhiāpkān kolon ās kiti jāndi hai ke uh sambandhat vishe de takniki roop ate parbhāshak pakh ton bachde hoiān, vidiārthiān di soojh padhar utte ā ke, unhān nāl samvād rachāunn. Is bhāg dā mool udesh vidiārthiān di bhāshāi samrathā dā vikās karnā hai. Is sambandh vich adhiāpkān dā dhiān hetth likhe nuktiān uppar kendrit honnā lāzmi hai :

- Vidiārthiān nu Swai-Pragtāve lai prerit karnā.
- Samoohik charchā utte bal dennā.
- Samooh vich kam karan lai vidiārthiān nu taiār karnā.
- Vihārak yojnāvān (Projects) de mādhiām rāhin bhāshā ate samāj nāl jurhe hoe prashnān de pratiuttār (responses) lai bachiān nu taiār karnā.
- Sunnan, bolann, parhan, likhann jahe hunrān dā vikās karnā.
- Sirjannātmiktā ate kalpanā-shakti nu parchand karnā.

Eh bhāg, āpnī mool prakirti vich antar-anushāshani hai. Vidiārthiān de bhāshā-anubhavān de ādhār utte hi, unāhān nu bhāshāi taur utte samrath bannāunnā vi is dā laksh hai, kise nishchit pāth-pustak nu mādhiām bannāunn di bajāe adhiāpak, vidiārthiān nāl antar kiriā (interaction) vich pae ke, class vich hi pāth-smagri taiār kar sakde han. Is bābat kujh sanket path-kram vich ditte gae han, jo adhiyan-adhiāpan te mulankann vich sahāiak sābit honnge.

Dooje bhāg, **Sāhit ate Sirjannātmiktā** de anterगत Vidiārthiān ton ās rakhi jāndi hai ke uh kavītā, Kahānni, vārtak, yātrā-birtāntān, giān-sāhit, swai-jeevani Anshān ate ajehiān hor kalā-kirtān nu parhke ate unhān de nāl jurhiān hoiān sargarmiān nu samjhdiān hoiān, khud sāhit-Lekhan val prerit hove. Us di is sāhit-sirjann yātrā vich adhiāpak, sehyogi bann ke ubbhare ate unahān nu kalam di tākat dā aehsās karvā sake, eh vi is bhāg dā ik udesh hai. Is bhāg dā ik kender-bindu, vidiārthi de andar is bhāv nu utpan karnā vi hai ke sāhit-lekhan, barhā zummewāri wālā kāraj hai. Lekhak di samāj prati vaddi jāwābdehi hundi hai. Ise kar ke, samāj vich us nu uchā darja hāsil hunda hai. Zāhir hai ke is sabh kujh sadkā, vidiārthi andar dabbi hoi sirjannātmak-shakti, utejit te prachand hovegi ate oh saehje saehje sāhit-lekhan val prerit hovegā.

2. Themes Sub-Themes

ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਉਪ-ਵਿਸ਼ੇ

(Vishe ate Up-Vishe)

(A)	
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ Bhāg paehlā : Bhāshā ate Srijannātmiktā	M.Marks/Credits/Weeks 20/24/6
<u>Unit 1</u> ੳ) ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਿਤ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ (Āpnne bāre vich maukhik ate likhit Abhiviyakti) - ੳ ਸ਼ਬਦ ਚੋਣ (Shabad Chonn) - ੳ ਵਾਕ ਰਚਨਾ (Vāk Rachnā) - ੳ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ (Muhāvreān dā Prayog) - ੳ ਮੁਕਤ ਲੇਖਨ (Mukt Lekhan) ਅ) ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਿਉਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Āpnñā Jeevan Beorā Taiār Karnā) - ੳ ਉਚੇਚ ਅਤੇ ਨਿਰ-ਉਚੇਚ ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Uchech Ate Nir-Uchech Bhāshā-Shailie) - ੳ ਕਾਸਮੋਪੋਲੇਟਿਨ ਭਾਸ਼ਾ (Cosmopolitan Bhāshā) - ੳ ਵਾਸਤਵਿਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਕਸ (Vāstvik Jeevan de Aks) ੲ) ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ {ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ, ਊਰਜਾ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ} (Vikās Ate Sambhāvnāvān) {Ārthak Vikās, Urjā, Buniādi Dhānchā Ād de Sandarbh Vich} (i) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਾਚਕ ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼, ਵਿਆਕਰਣ-ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨਾ। (Vidiārthiān de Vāchak Shabad Kosh, Viākaran-Rachnā nu antar-kiryā rāhin Smarth karnā.) (ii) ਲਿਖਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। (Likhit Prāpt Sāmagri Dvarā Bhāshā de Giān nu Vadhāunnā.)	5/4/1
<u>Unit 2</u> ੳ) ਆਪਣਾ ਯਾਤਰਾ-ਅਨੁਭਵ {ਇਤਿਹਾਸਕ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਥਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰ, ਮੇਲੇ, ਮੈਟਰੋ, ਆਰਟ ਗੈਲਰੀ ਆਦਿ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ} (Āpnñā Yātrā-Anubhav) {Itihāsak-Sanskritak Thān, Bāzār, Mele, Metro, Ārt Galary ād vichon kise Hawāle nāl} (i) ਫੀਚਰ/ਡਾਇਰੀ/ਅੱਖੀਂ-ਵੇਖੀ/ਸੰਸਮਰਣ/ਚਿੱਠੀ/ਕਵਿਤਾ/ਕਹਾਣੀ/	5/4/1

ਰਿਪੋਰਟ/ਲੇਖ ਆਦਿ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਨ)
(Feature/Diary/Akhin-Vekhee/Sansmarann/Chithi/Kavitā/
Kahānni/Report/Lekh Ād jān koi hor Sirjannātmak Lekhan.)
ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਕਦੇ ਰਿਪੋਰਟ, ਕਦੇ ਸੰਸਮਰਨ, ਕਦੇ
ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਇਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੁਲੰਕਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।
(Anubhav dā Ādān-Pardān Karnā, Kade Report, Kade
Sansmarann, Kade Kahānni de roop vich pesh karnā ād de
paryog keete jā sakde han. Ithe Vidiārthi di Grehann karan di
sakti dā mulankann ate us nu viksāt karnā pramukh udes̄h
hovegā)

ਅ) ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

ਸ਼ੁੱਧ ਰਹੀਆਂ/ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਤਲਾਅ/ਚੁੱਤਾਂ/ਹਵਾ/
ਕਿਰਸਾਨੀ/ਪਹਾੜ/ਰੇਗਿਸਤਾਨ/ਹਸਪਤਾਲ/ਗੰਦਗੀ/ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ
ਇੰਤਜ਼ਾਮ (ਐੱਨ.ਐੱਸ.ਐੱਸ ਦਾ ਅਨੁਭਵ)/ਕਚਰਾ/ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬੀ/ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
ਬਿਪਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਦਿ ਉਪਰ ਮੌਖਿਕ ਤੇ ਲਿਖਿਤ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ।

(Prakirti, Vātāvarann ate sehat)

(Suk raheeān/pradushit nadiān ate Talāb/Rutān/ Hawā/
Kirsāni/Pahār/registān/haspatāl/gandgi/college vich safāi dā
intzām (N.S.S. dā anubhav)/ kachrā/Bhukh ate garibee/ prakirti
biptā prabandh ād uppar maukhik te likhit abhiyiyakti.)

Unit 3

ੳ) ਭਾਸ਼ਾਈ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ

{ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ (ਜਿਵੇਂ
ਕੰਮਕਾਜੀ/ਘਰੇਲੂ-ਨੌਕਰਾਂ/ਰਿਕਸ਼ਾ/ਆਟੋ ਜਾਂ ਟੈਕਸੀ ਚਾਲਕ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ},
ਅਨਪੜ੍ਹ ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਦੀ ਭਾਸ਼ਾ)

(Bhashāei-Namuniān dā Sarvekhann)

{Samāj de vibhin vargān de bhashā-vivhār dā Adhiyan (Jiwen,
kamkājī/Gharelu Naukrān/Rikshā/Auto jān Taxi Chālak di
Bhāshā), Anparh te Parhe-Likhe Vargān vichkār banndi
Bhāshā.}

(i) ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਚਰਚਾ, ਸਮੂਹਕ
ਸੰਵਾਦ ਆਦਿ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੂਸਰੇ
ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਤਨਾ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਜਾਏ ਕਿ ਉਹ ਸਜੱਗ ਰੂਪ
ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਕ-ਵਿਕਾਸ, ਸਮਾਜਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ
ਅਨੁਭਵਾਂ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਭਾਵ,
ਆਪਣੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਅੰਤਰ-ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਉਹ, ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ
ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਏ।

(Ankrhiān dā Ikatrikaran-Vishleshann jān Peshkāri, Charchā,
Samuhak samvād ād. Is kāraj nu sambhav bannāunn laee vidiārthi
doosre foundation coursān de pāth-kram di sahāyitā lae sakdā hai.
Ithe pahunch ke vidiārthi itnā jāgroom ho jāe ke oh sajjag roop
vich desh de ārthak-vikās, samājak-samaseāvān, nāgriktā de
Anubhavān nāl do-chār honn lage. Bhāv, āpnne pāth-kram vich
vandi hoee antar-vastu nu oh desh diān chunnoutiān nāl jorh
sakann de samrath ho jāe.)

5/8/2

<u>Unit 4</u> ੳ) ਰਾਸ਼ਟਰੀ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ (Rāshtri-Sabhiāchārak Andolanā vich Punjābi Bhāshā di Bhumikā) - ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ (Punjābi de Pramukh Rachnākārān dā Yogdān) - ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ (Punjābi Bhāshā de Sambandh vich rāshtri Netāvān de vichār.) - ਰਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ (Rāj Bhāshā ate Sampark Bhāshā de Roop vich Punjābi) - ਸੰਚਾਰ-ਮਾਧਿਅਮਾਂ 'ਚੋਂ ਉੱਭਰਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਰੂਪ (Sanchār Mādhiamān vichon ubhradā Punjābi Bhāshā dā Saroop.) (i) ਕਹਾਣੀ/ਕਵਿਤਾ/ਗੀਤ/ਗਜ਼ਲ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਜਾਂ ਸੰਕਲਨ ਕਰਨਾ, ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੰਠ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। (Kahānni/Kavitā/Geet/Gazal di Sirjannā Jān Sankalan Karnā, Pāth Karnā ate Kanth karnā ād.) - ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਸੂਚੀ ਸੰਕਲਨ)। (Pribhāshak Shabdāwali {Soochi Sankalan}) - ਮੋਬਾਇਲ (ਐੱਸ.ਐੱਮ.ਐੱਸ.)/ ਸੋਸ਼ਲ-ਸਾਈਟਸ/ ਮੇਲ/ ਚੈਟਿੰਗ/ਬਲਾਗ/ਟੀ.ਵੀ./ਰੇਡੀਉ/ਸਿਨੇਮਾ/ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਆਦਿ ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਭਾਸ਼ਾ (ਵਿਭਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਅਕਸ), ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚਰਚਾ। (Mobile{S.M.S.}/ Social Cites/Mail/chatting/Blog/ T.V./Radio/Cinema/Ishtehār ād nāl Banndi Bhāshā {Vibhin Bhāshā Roopān de Aks}, Punjābi Film Pardarshan ate charchā.) ਅ) ਨੈਤਿਕ ਤੇ ਮਾਨਵੀ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ (Naitik te Mānvi-Mull ate Sāhit) (ਜਿਵੇਂ : ਹਿਤੋਪਦੇਸ਼/ਪੰਚਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ/ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਤਾਂ/ ਸਾਖੀਆਂ ਆਦਿ। ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ/ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ/ਕਬੀਰ/ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਆਦਿ) (Jiwen : Hitopdesh/Panchtantar diān Kahānniān/Punjabi Bātān/Sākhīān ād. Bābā Sheikh Farid/Guru Nānāk Dev/Kabir/Buleh Shāh de sāhitak sandarbh vich ād.) (i) ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਇਆਂ, ਸਮਕਾਲੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਲੇਖਨ। (Sāhit ton Prernā lainde hoeān, Samkāli Samasyāwān te chunnoutiān ute vichār-charchā ate Lekhan.)	5/8/2
---	--------------

ੲ) ਨਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਮਾਜਕ-ਆਰਥਕ ਵਿਤਕਰਾ, ਜਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ। (Nāri Adhikār, Samājak-Ārthak Vitkarā, Jāti Vivasthā te Sampardāik Bhedbhāv de Prashan ate unhān de Samādhān) ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਾਜਕ/ਆਰਥਕ/ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਾਮੱਗਰੀ ਸੰਕਲਨ ਅਤੇ ਲੇਖਨ ਆਦਿ। (Vibhin Samājak/Ārthak/Rājneetak Masleān utte Sāmagri Sankalan ate Lekhan ād.)	
---	--

(B)		M.Marks/Credits/Weeks
ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ		20/32/8
Bhāg doojā : Sāhit ate Srijannātmiktā		
Unit : 1 (ੳ) ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ (Sirjnnātmiktā de vibhin roop) (ਅ) ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ (Sāhit vich sirjannātmiktā de vibhin roop) Non-Voilance ਸਲੋਕ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ਼ ਫ਼ਰੀਦ (Salok : Baba Shekh Farid) Unity and Integrity “ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ, ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ” (ਸ਼ਬਦ) ਭਗਤ ਕਬੀਰ (Aval Allah Noor Upāiā,, Kudrat ke sabh Bande” (Shabad) Bhagat Kabir) “ਸਭੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਸਦਾਇਨਿ ਤੂੰ ਕਿਸੈ ਨ ਦਿਸਹਿ ਬਾਹਰਾ ਜੀਉ॥” (Sabhe sānjhivāl sadāiyan tu kisae nā disae bāhrā jeeyo.) “ਸਭੇ ਘਟ ਰਾਮੁ ਬੋਲੈ ਰਾਮਾ ਬੋਲੈ॥ ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋ ਬੋਲੈ ਰੇ॥” (Sabhae ghat Rām bolae Rāmā bolae, Rām binā ko bolae re.) “ਨ ਕੋ ਬੈਰੀ ਨਹੀ ਬਿਗਾਨਾ ਸਗਲ ਸੰਗਿ ਹਮ ਕਉ ਬਨਿ ਆਇ॥” (Nā ko bairee nahee bigānā sagal sang hum ko ban āe.) Balanced Diet	(ੳ) ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ (Jeevan de vibhin khetrān vich sirjannātmiktā) (ਅ) ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਵਾਰਤਕ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ। (ਸਾਧਾਰਣ ਜਾਣਕਾਰੀ) (Kavitā, Kahānni, Vārtak ate hor sāhit roop.) (Sādhārann Jānnkāri) ਨੋਟ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਵਿ-ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੈਅ, ਛੰਦ, ਤੁਕਾਂਤ, ਅਲੰਕਾਰ, ਬਿੰਬ, ਪ੍ਰਤੀਕ, ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ, ਵਿਸ਼ੇ-ਨਿਭਾਅ ਆਦਿ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨ-ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਇਆਂ, ਕਾਵਿ-ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। (Note : Inhān kāv-pāthān di lāi, chhand, tukānt, alankār, bimb, prateek, bhāshā-shailie, vishā—nibhā ād de sirjanātmak paryog nu samjhann dā yatan kitā jāve ate inhān nu adhiyan-adhiyāpan dā vishā bannaiā jāve. Is sabh kujh ton prernā lainde hoiān kāv-rachnā dā abhiās vi keetā jāve)	5/8/2

“ਬਾਬਾ ਹੋਰ ਖਾਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ॥ ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ॥” (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ) (Bābā hor Khāṇnā Khusi Khuār, Jit Khādhē Tan Peerhiaē man meh chaleh vikār.) (Guru Nanak Dev) <u>Feministic sensibility and Consciousness</u> ‘ਅੰਨਦਾਤਾ’ (ਕਵਿਤਾ) : ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ- ਪ੍ਰੀਤਮ (‘Andātā’ (Kavitā) : Amritā Pritam) <u>Language Consciousness :</u> ‘ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ’ (ਕਵਿਤਾ) : ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ (‘Āiyā Nand Kishor’ (Kavitā) : Surjit Pātar) <u>Glory of Punjāb</u> ‘ਪੰਜਾਬ’ : ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ (‘Punjāb’ : Dhani Rām Chātrik) <u>Nature and Culture : inter- Dialogue</u> ‘ਰੁੱਖ’ (ਕਵਿਤਾ) : ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ (‘Rukh’ (Kavitā) : Shiv Kumār Batālvi) “ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹੁਤ॥” (ਸਲੋਕ) : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ (“Pavann Guru Pānni Pitā Mātā Dharat Mahat” (Salok) : Guru Nānak Dev) <u>Patriotism</u> ‘ਆਓ ਨਚੀਏ’ (ਗੀਤ) : ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (‘Āo Nachiey’ (Geet) : Mohan Singh) ‘ਦੇਸ਼ ਪਿਆਰ ਪੰਜਾਬ ਮੇਰਾ’ (‘ਚੋਂ ਦੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ) : ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ (‘Desh Piār Punjāb Merā’ (vichon do Kavitāvān) : Prof. Puran Singh.) “ਦੇਹ ਸਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹੇ ਈਹੇ” : ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ (“Deh Sivā bar mohe aehe” :		
--	--	--

Guru Gobind Singh.) <u>Global Warming</u> ‘ਤਪਦਾ ਧਰਤ-ਗੋਲਾ’ (ਕਵਿਤਾ) : ਮਨਜੀਤ ਮੀਤ (‘Tapdā Dharat-Golā’ (Kavita) : Manjit Meet) <u>Poetic Satire</u> ‘ਬਾਬੇ ਗਾਉਂਦੇ’ (ਕਾਵਿ-ਵਿਅੰਗ) : ਜਸਵੰਤ ਜ਼ਫ਼ਰ (‘Bābe Gāunde’ (Kāv-Viyang) : Jaswant Zafar) <u>Unit : 2</u> ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀ, ਮਿੰਨੀ-ਕਹਾਣੀ, ਲੋਕ-ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਕਥਾ-ਸਾਹਿਤ (Novel, Kahānni, Mini-Kahānni, Lok-Kahānni ate Kathā-Sāhit) <u>Morality & Ethics</u> ‘ਮੋਹਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲੇ ਤੇ ਸੂਲੀ ਦੀ ਸੂਲ’ (ਸਾਖੀ) (“Mohrān de Cole te Sooli di Sool” (Sākhi)) <u>Duty of a nation</u> ‘ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਧਰਮ’ (ਜਾਤਕ ਕਥਾ) : ਮਨਮਥ ਨਾਮ ਗੁਪਤਾ (‘Rāshṭar dā Dharam’ (Jātak Kathā) : Manmath Nām Guptā) <u>Terrorism, Diasporic Identity & Humanity</u> ‘ਟਾਵਰਜ਼’ (ਕਹਾਣੀ ਅੰਸ਼) : ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਕੈਨੇਡਾ) (‘Towers’ (Kahānni Ansh) : Jarnail Singh (Canada).) <u>Political Unconscious of Terrorism and Minorities</u> ‘ਸ਼ਿਕਾਰਗਾਹ’ (ਨਾਵਲ ਅੰਸ਼) : ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੀਰ (‘Shikārgāh’ (Novel Ansh) : Surinder Neer.) <u>Globalization & its impact on human psyche</u> ‘ਪੰਦਰਵਾਂ ਲਾਲ ਕਰਾਸ’ (ਕਹਾਣੀ ਅੰਸ਼) : ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (‘Pandrahvān Lāl Cross’	ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਇਆਂ, ਬਿਰਤਾਂਤ, ਵਰਣਨ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਸੰਵਾਦ-ਕਲਾ, ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ, ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਆਦਿ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਹਾਣੀ, ਮਿੰਨੀ-ਕਹਾਣੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਿਰਤਾਂਤ- ਲੇਖਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। (Nishchit keete pāthān ton prernā laende hoeiān, Birtānt, Varnnan, Vātāvarann dā nirmānn, Samwād- Kalā, Bhāshā-Shailie, pātarān di chonn ād masleān nu samjhann dā yatan kitā jāve. Is sabh kujh nu dhiyān vich rakhdiān hoeān, kahānni, mini-kahānni jān hor birtānt-lekhan dā abhiās keetā jāve.)	5/8/2
---	---	--------------

(Kahānni Ansh), Karnail Singh (Dr.).) <u>Humanism</u> ‘ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਤੇ ਭੀੜ’ (ਕਹਾਣੀ ਅੰਸ਼) : ਸਵਰਨ ਚੰਦਨ (ਡਾ.) (Bazurag Bābā te Bheerh’ (Kahānni Ansh) : Swaran Chandan (Dr.).) <u>Socio-Cultural Changes</u> ‘ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ’ (ਮਿੰਨੀ-ਕਹਾਣੀ) : ਪਾਂਧੀ ਨਨਕਾਣਵੀ (‘Rishte Nāte’ (Mini-Kahānni) : Pāndhi Nankānnvi) ‘ਡਬਲ ਸਟੈਂਡਰਡ - I’ (ਮਿੰਨੀ-ਕਹਾਣੀ) : ਇਕਬਾਲਦੀਪ (‘Double Standard - I’ (Mini-Kahānni) : Iqbāldeep) ‘ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ’ (ਮਿੰਨੀ-ਕਹਾਣੀ) : ਇਕਬਾਲਦੀਪ (‘Reservation Bill’ (Mini-Kahānni) : Iqbāldeep) ‘ਮੰਗਤਾ’ (ਮਿੰਨੀ-ਕਹਾਣੀ) : ਪਾਂਧੀ ਨਨਕਾਣਵੀ (‘Mangtā’ (Mini-Kahānni) : Pāndhi Nankānnvi)		
<u>Unit : 3</u> ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ (Nātak ate Ikāngi) <u>Diasporā & Cultural Trānsformation</u> “ਕੈਮਲੂਪਸ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ” (ਨਾਟਕ ਅੰਸ਼) : ਆਤਮਜੀਤ (ਡਾ.) (‘Kaimloops diān Machhiān: (Nātak Ansh) Ātamjit (Dr.)) <u>Woman Violence & Consciousness</u> “ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ” (ਇਕਾਂਗੀ ਅੰਸ਼) : ਹਰਸਰਨ ਸਿੰਘ (‘Agitation’ : (Ikāngi Ansh) Harsaran Singh)	ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਇਆਂ, ਨਾਟਕ ਜਾਂ ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਮੂਲ-ਪਾਠ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਾਟਕੀ-ਸੰਵਾਦ (ਡਾਇਲੌਗ) ਲੇਖਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। (Nishchit keete pāthān ton prernā laende hoeiān, nātak jān ikāngi dā mool-pāth tiār karnā ate nātki-samwād (Dialogues) lekhan dā abhiās karnā hai.)	5/8/2
<u>Unit : 4</u> ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਖੱਤ,	ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੇ	5/8/2

ਡਾਇਰੀ, ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ, ਯਾਦਾਂ, ਨਿਬੰਧ, ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਸਾਹਿਤ-ਚਿੰਤਨ ਆਦਿ (Vārtak de vibhin roop : Khatt, Diary, Safarnāmā, Swae-jeevani, Rekhā-Chittar, Sāhit-Chintan ād.) <u>Secular Vision</u> ‘ਮੇਰੇ ਦਾਦੀ ਜੀ’ (ਯਾਦ) : ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ (‘Mere Dādi ji’ (yād) : Gurbakhsh Singh Preetlarhi) <u>Bhagti Movement and Social Revolution</u> ‘ਗੁਰਬਾਣੀ’ (ਗ਼ੈਰ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਡਾਇਰੀ ਅੰਸ਼) : ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ (‘Gurbāni’ (Gair Jazbāti Diary Ansh) : Balrāj Sahni) <u>Environment and Pollution</u> ‘ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਪੁਆੜੇ’ ਅਤੇ ‘ਵਧ ਰਿਹਾ ਪੁਲਾੜੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ’ (ਲੇਖ ਅੰਸ਼) : ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ (ਡਾ.) (‘Vātāvarann Pardooshann de puārhe’ ate ‘Vadh rehā pulārhi pardooshann’ (Lekh Ansh) : Kuldeep Singh Dhir (Dr.)) <u>Subaltern Literature</u> ‘ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ ਕੀ ਹੈ?’ (ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ ਅੰਸ਼) : ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਡਾ.) (‘Dalit Sāhit ki hai?’ (Sāhit Chintan Ansh) : Ravinder Kumar (Dr.)) <u>Environment and its Constituents</u> ‘ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤੱਤ’ (ਲੇਖ ਅੰਸ਼) : ਸਰੋਜ ਸੋਬਤੀ ਫਰਵਾਹਾ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (Vātāvarann ate is de tatt (Lekh Ansh) : Saroj Sobti Farvāhā ate Surjit Singh) <u>Indian Nationalism</u> ‘ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ’ (ਲੇਖ ਅੰਸ਼) ਰਾਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ (‘Bhārat vich Rāshtarvād’ (Lekh Ansh) Rabinder Nāth Tagore)	ਹੋਇਆਂ, ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਲੇਖਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। (Nishchit keete pāthān ton prernā laende hoeiān, Vārtak de vibhin roopān de lekhan dā abhiās karnā hai.)	
--	---	--

Folk Arts (Folklore) ‘ਲੋਕ-ਕਲਾ’ (ਲੋਕਧਾਰਾ ਅੰਸ਼) : ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ (ਡਾ.) (‘Lok-Kalā’ (Lokdhāra Ansh) : Sohinder Singh Vannjārā Bedi (Dr.)) Subaltern Consciousness ‘ਤਿੜਕੇ ਸ਼ਿਸ਼ੇ ਦੀ ਵਿਥਿਆ’ (ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼) : ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ (‘Tirhke Shishe di Vithiā’ (Swae- jeevani Ansh) : Balbir Mādhopuri)		
--	--	--

3. Project Works

Specific Suggestive projects:

ਵਿਹਾਰਗਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ) ਦੇ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣ*

(Vihārgat Yojnāvān (projects) de kujh udāhrann*)

- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ
(Punjābi bhāshā de vikās vich Punjābi filmān dā yogdān)
- ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ
(Punjābi di computer vich vartan)
- ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
(Punjābi ate hor bhārti bhāshāvān)
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
(Punjābi Bhāshā ate ārthak vikās di parkirā)
- ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਸਮੀਖਿਆ
(Punjābi film samikheā)
- ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲਾਂ ’ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਗਿਆਪਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ
(Punjābi chaenalān ute āunn wāle vigiāpanān di bhāshā)
- ਮੱਲ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਬਦਲਦੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ
(Mall sanskriti ate badaldi jevan-shailie)
- ਪੰਜਾਬੀ ’ਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼
(Punjābi vich takniki shabdāvali dā parvesh)
- ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ
(Delhi University diān imārtān dā itihāsak pichhokarh)
- ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ-ਵਿਕਾਸ
(Delhi University dā itihāsak-vikās)
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ/ਸਾਹਿਤਯ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ/ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਦਿੱਲੀ/ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸਟ/ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ
(Punjābi bhāshā de prachār te parsār vich Punjābi Acādemy, Delhi/ Sāhitya Akādemi, Delhi/ Bhāi Vir Singh Sāhit Sadan, Delhi/National Book Trust/Punjābi Sāhit Sabhāvān dā yogdān)
- ਕੰਪਿਊਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਪੰਜਾਬੀ-ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਾਰਥਕਤਾ
(Computrikrit Punjābi-koshān di takniki sārthaktā)
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਯੂਨੀਕੋਡ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

(Punjābī bhāshā de taknikī vikās lai Unicode di mahatatā)

- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਈ-ਬੁੱਕ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

(Punjābī bhāshā te sāhit de vikās vich e-book sankalp dā mahatav)

***List Extendable**

*ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

*Lorh anusār projectān de visheān vich hor vādhā kitā jā sakdā hai.

Tools and Techniques

ਸੰਦ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ

(Sand Ate Taknik)

- ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ, ਕਾਲਜ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(Pāth-Kram lai prastāvit pāth-pustakan toun chhut, college di Library vich prāpat pustakān ton vi madad lai jā sakdi hai.)

- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਪਾਵਰ-ਪੌਇੰਟ ਪ੍ਰੈਜ਼ੇਂਟੇਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(Project lai Power-Point presentation taiār kiti jā sakdi hai.)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(Vidiārthiān nu sikhlāi lai Ādhunik Taknikān di Varton kiti jā sakdi hai.)

- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ 2-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(Project nu 2-4 Vidiārthiān de samuh vich vi taiār kita jā sakdā hai.)

- ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(Adhiāpak prastāvit Projectān ton ilāvā dooje visheān di chonn kar sakde han.)

- ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਪੀਰੀਅਡ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ (ਪ੍ਰੈਜ਼ੇਂਟੇਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।

(Haftē vich ik period peshkāri (Presentation) ate project ute vichār-vatāndre lai hovegā.)

4. Reading List

Printed Material

Dhimān, Harbans Singh (2009). *Vihārak Punjābī Bhāshā ate Viākarann*. Delhi: Manpreet Parkāshan.

Dhingra, Paramjit Singh (2010). *Bhāshā : Prabhandh te Vihār*. Jalandhar: Deepak Publisher.

Duggal, Narinder Singh (2009). *Punjābī Viākarann te Rachnāvālī*. Jalandhar: New Book Company.

Jagjit Kaur, & Manjit Singh (Eds.). (2013). *Sirjātmak Lekhann ate Jan-Sanchār*. Delhi: Manpreet Parkāshan.

Kamaljit Singh (2013). *Multi-media Ate Anuvād Kalā*. Delhi: Manpreet Parkāshan.

Manjit Singh (Dr.), Ed., 2011 *Punjabi Sawae-Jeevani Ansh*, Delhi: Manpreet Parkāshan.

Manjit Singh, Jaspal Kaur, & Kulvir (Eds.). (2013). *Bhāsha, Sāhit ate Sirjannātmiktā*. Delhi: Manpreet Parkāshan.

Sobti, Saroj; Surjit Singh. (2009). *Vātāvarann Sikhiā*. Patialā: Twenty First Century Publications.

Ushma (Ed.). (2006). *Gulwant 'Farigh' dā Bhāshā Chintan*. Delhi: Manpreet Parkāshan.

Virdi, Jaswant Singh (1999). *Sabhiāchārak Pradushan*. Delhi: Manpreet Parkāshan.

Web Links related to:

Punjābī Language

1. <http://www.learnpunjabi.org/intro1.asp>
2. mylanguages.org/learn_punjabi.php

3. www.languageshome.com/English-Punjabi.htm
4. <http://punjabiteacher.com/>
5. http://www.languagereef.com/learn_punjabi.php?lang=punjabi
6. <http://pgc.learnpunjabi.org/> (for grammar correction)
7. <http://punjabi.aglsoft.com/punjabi/learngrammar/>
8. <http://www.lipikaar.com/online-editor/punjabi-typing>
9. maa.com.au/

Sikh History & Gurbāni

1. <http://www.sikh-history.com/>
2. <http://www.gurugranthdarpan.com/>
3. <http://www.sriganth.org/servlet/gurbani.gurbani?S=y>
4. <http://www.srigurugranth.org/>
5. <http://www.gurbanifiles.org/>
6. sriganth.org
7. ik13.com
8. learnpunjabi.org.in/elib/unicode.aspx
9. sgpc.net
10. gurbanikatha.com
11. sikhnet.com
12. sikhitothemax.com
13. gurbanifiles.org
14. sridasam.org
15. shabadvichar.net
16. satnaam.info

Computer Learning

1. <http://punjabicomputer.com/home.php?en=trick>

Online Dictionaries

1. http://www.ik13.com/online_library.html
2. <http://dic.learnpunjabi.org/Default.aspx>
3. <http://shabdkosh.com/pa/>
4. <http://punjabiuniversity.ac.in/dlpl/e2p/>

Miscellaneous

1. <http://www.advancedcentrepunjabi.org/>
2. <http://www.youtube.com/watch?v=4N17C-JjP1U>
3. <http://www.sahitkar.com/>
4. <http://panjabialochana.com/>
5. <http://www.apnaorg.com/research-papers/nasir-rana-1/>
6. http://en.wikipedia.org/wiki/Punjabi_literature
7. <http://www.sabhyachar.com/index-pa.php>
8. http://en.wikipedia.org/wiki/Punjabi_culture
9. <http://www.sssbc.org.uk/mainindex.html>
10. <http://www.punjabiculturalcouncil.com/>
11. <http://www.branah.com/punjabi>
12. <http://www.advancedcentrepunjabi.org/eos/>
13. <http://pbidptpup.gosht.in/page.aspx?qs=103>
14. <http://h2p.learnpunjabi.org/default.aspx>

Online News papers and magazines, etc.

1. <http://www.rozanaspokesman.com/>
2. <http://www.jagbani.com/>
3. <http://www.ajitjalandhar.com/>
4. <http://www.ajitweekly.com/>
5. <http://www.badhni.com/>
6. <http://www.babushahi.com/>
7. <http://www.charhdikala.com/web/>
8. <http://www.likhari.org/>
9. <http://www.mediapunjab.com/>
10. <http://www.parvasi.com/>
11. <http://punjabitribuneonline.com/>
12. <http://www.quamiehta.com/>
13. <http://punjabipost.ca/>
14. <http://www.punjabexpress.info/>
15. <http://www.sahyiksankh.com/>
16. <http://www.wichaar.com>
17. <http://www.veerpunjab.com/page.php?id=1&t=m>
18. <http://www.punjabexpress.com.au/>

*** List Extendable**

-----000-----

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

UNIVERSITY OF DELHI

DEPARTMENT OF PUNJABI

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME

(Courses effective from Academic Year 2013-14)

SYLLABUS OF COURSES TO BE OFFERED

Discipline Courses I, Discipline Courses II & Applied Courses

Note: The courses are uploaded as sent by the Department concerned. The scheme of marks will be determined by the University and will be corrected in the syllabus accordingly. Editing, typographical changes and formatting will be undertaken further.

Four Year Undergraduate Programme Secretariat
fouryearprog@gmail.com

Courses of Reading & Scheme of Examinations

Semester I Examination	Nov/ Dec. 2013
Semester II Examination	May/June 2014
Semester III Examination	Nov/ Dec. 2014
Semester IV Examination	May/June 2015
Semester V Examination	Nov/ Dec. 2015
Semester VI Examination	May/June 2016
Semester VII Examination	Nov/ Dec. 2016
Semester VIII Examination	May/June 2017
& onwards	

Syllabus application for the students seeking admission to the Four Year Undergraduate Programme of Studies in Punjabi with Multiple Degree Options during the Academic year 2013-2014 and onwards.

Scheme of Examinations and courses of Reading as per Inter-disciplinary medium & Credit Scheme of the University.

Every semester Teaching will be spread over 16 weeks including 2 weeks for review.

PREAMBLE

The dawn of the 21st century and third millennium has, hopefully, ushered in an era qualitatively different from the earlier ones in terms of foundational postulates, value systems, mindset and life styles. Higher education in the present century comes face to face with challenges, new tasks and new opportunities. As a significant means of development of human resource, education will have to play a significant role in shaping the 21st century society and the third millennium civilization. The process will affect not only the economic systems of the nation as a whole, but also the whole system of higher education, which has to prepare its graduates for participation in the social and the economic development of the country, and the type of the cultural environment and ethics it will need to foster. Information technology is further contributing to this dynamic change and will have major impact on the structure, management and mode of delivery of the educational system.

All of us are conscious of the fact that through the process of crisis in higher education, several crucial areas have emerged in which the university system has to re-examine itself and its relationship with social and economic development. These include the relevance and quality of education, the gradual process of internationalization of education. There is also a concomitant demand for accountability.

The syllabi of Under-graduate Programmes in Punjabi were revised & re-structured, in the recent past, during 2003-2004 and 2010-2011. As per new guidelines and requirements, the syllabus for Four Year Under-graduate Programme of Studies in Punjabi with Multiple Degree Options has been re-designed, keeping in mind the new challenges of Globalization and Post-situations. The programme to be introduced in the academic session 2013-14, University of Delhi is taking a leadership in encapsulating the inevitable sea of changes and reflecting the need of the hour. The emphasis is to tone down the classical mode of overburdening theory-based dissemination of knowledge within the confines of a lecture hall and thus redefine education. The curriculum ensures simple concept based learning with emphasis on examples from the real world, interactive analysis, group discussion, hands-on-training, visit to appropriate sites for a grasp of the realistic demands and project handling. The programme promises integral, all-round development of individual and fulfilment of their needs, ambitions, aims and objectives.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

The Semester wise structure of Four Year Undergraduate Course (FYUP):

Semester	FC	DC-I	DC-II	AC	IMBH/CA
1	4	2			1-IMBH
2	4	2		1*	1-IMBH
3	2	2	1	1	1-CA
4	2	2	1	1	1-CA
5		3	1	1	1-CA
6		3	1	1	1-CA
7		2+1	1		1-CA
8		2+1	1		1-CA

DC-I : Discipline Courses-I

DC-II : Discipline Courses-II

FC : Foundation Courses

AC : Applied Courses

IMBH: Integrated Mind Body & Heart

CA : Cultural Activities include NCC, Sports, NSS, etc.

* : Applied Course- Language

INFORMATION REGARDING PAPERS

➤ **DC-I : Discipline Centred-I**

The student shall be admitted to FYUP system based on his/her choice of main/major subject known as DC-I, in which student shall study 20 papers in the span of four year to obtain a bachelor's degree with honours. In the fourth year of the course, student will pursue research-based papers and innovation projects, which will provide them with requisite skills and prepare them for higher studies, teaching or reaching assignments across the globe. **A student who wants to obtain a bachelor's degree with honours in Punjabi he/she have to study 20 papers of DC-I in Punjabi.**

➤ **DC-II : Discipline Centred-II**

Under DC-II, student will need to choose from a wide variety of subjects, a maximum of two subjects of their liking for additional knowledge outside their main subject in the bunch of three papers each. This will permit individual to augment and satiate their quest for knowledge by opting for papers that complement their learning in the DC-I. A special feature here would be that a student by passing all six DC-II courses in one discipline would have an alternate choice for post-graduation in that discipline in addition to their DC-I. **Students who are studying main/major paper DC-I other than Punjabi may opt for DC-II as a subject for additional knowledge. This inter-and trans-disciplinary course offers students an opportunity to obtain a flavour of Punjabi Language, Literature and Culture in simple and concise term. The course is developed in such an order to enthuse not only student with background in Punjabi, but also for the students who have a little knowledge of the subject.**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

➤ **FC : Foundation Course**

In addition to the main/major subject student shall study an inter-disciplinary mode compulsory Foundation Course to understand the challenges of India. Student has to study this course for the first two year (first to fourth Semester). These courses would empower students with the ability for communication and analytical Skills. The semester-wise distribution of the Foundation Course :

Semester –I/II : Group A

- Language, Literature, and Creativity – I (Hindi/MIL/Sanskrit/Arabic/Persian/Indian Literature.)
- Information Technology
- Science and Life
- Applied Course- Language.

Semester-I/II : Group B

- Language, Literature and Creativity –II (English)
- Building Mathematical Ability
- Indian History and Culture
- Business, Entrepreneurship and Management.

Semester- III/IV : Group C

- Governance and Citizenship
- Philosophy, Psychology, Communication and Life Skills

Semester-III/IV : Group D

- Geographic and Socio-Economic Diversity
- Environment and Public Health.

Note:

If a student has studied Group A in Semester –I, he/she shall study Group B in Semester-II and vice-versa.

If a student has studied Group C in Semester –III, he/she shall study Group D in Semester-IV and vice-versa.

➤ **AC : Applied Course**

This skill-based Applied Course will provide practical knowledge and can be selected by students who are studying DC-I in Punjabi or any other DC-I papers. This will expect to help their employability or make them an entrepreneur. The Applied Course while grounded in the concerned discipline, will aimed at helping the student in applying the knowledge as means for capability building. The students will study one Applied Language course and four Applied Courses from second semester until sixth semester.

➤ **IMBH/CA**

One value-based course IMBH/CA per semester throughout the curriculum has been included to enable students to reflect upon values and culture. These courses are hands-on, interactive and based on a practitioner's approach.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

INFORMATION REGARDING INTERNAL ASSESSMENT

- Internal assessment (25 marks each in DC-I and DC-II papers) shall consist of group presentation for 15 marks and class test shall consist of 10 marks. Each group of 8-10 students in a class shall make their presentation during the semester.
- Evaluation of group presentations should be based on consideration of factors such effectiveness in communication, content and ability to deal with questions/ observations raised by the teachers. Students of other groups present in the class should be encouraged to ask question/make observation which can be moderated by the teacher to provide a better understanding of the topic of the presentation.
- Subject wise moderation committees and monitoring committees as provided for the existing ordinance on internal assessment shall continue to function as herein before.
- There shall be no internal assessment in practical papers.
- There shall be no reappearance in internal Assessment/practical examination.

OTHER INFORMATION

- Student can leave this four year course at the end of :
 - 2nd year with a Diploma in Punjabi
 - 3rd year with a Bachelor Degree in Punjabi
 - 4th year with a Bachelor of Honours Degree in Punjabi.
- There shall be no supplementary examinations.
- Rechecking including retotaling shall be allowed as per existing norms of the University of Delhi.
- The evaluation of the project (done in 7th and 8th semester) shall be done by two teachers from the same college. The decision regarding appointment of the examiners of the project shall be taken by the Principal in consultation with the Teacher In-Charge of the concerned subject in the college.
- Paper setting and evaluation of the answer scripts of the concerned paper shall be coordinated by the respective Boards appointed by the competent Authority.

Note :

The Syllabi/Course Curriculum and other may related details may be reviewed nad reviesed on an annual basis, if required so.

Scheme of Romanization of Gurmukhi Script :

ਚ	ddh	ਡ	dd	ਛ	Chh	ਊ	oo
ਣ	nn	ਟ	ã	ਝ	jh	ਊ	nu
ੜ	rh	ਧ	dh	ਰ	an	ੌ	o
ਥ	th	ਫ / ਫੀ	i/ee	ੁ	u	ੌ	ou
ਖ	kh	ਦ	D	ਚ	ch	ਭ	bh

-----000-----

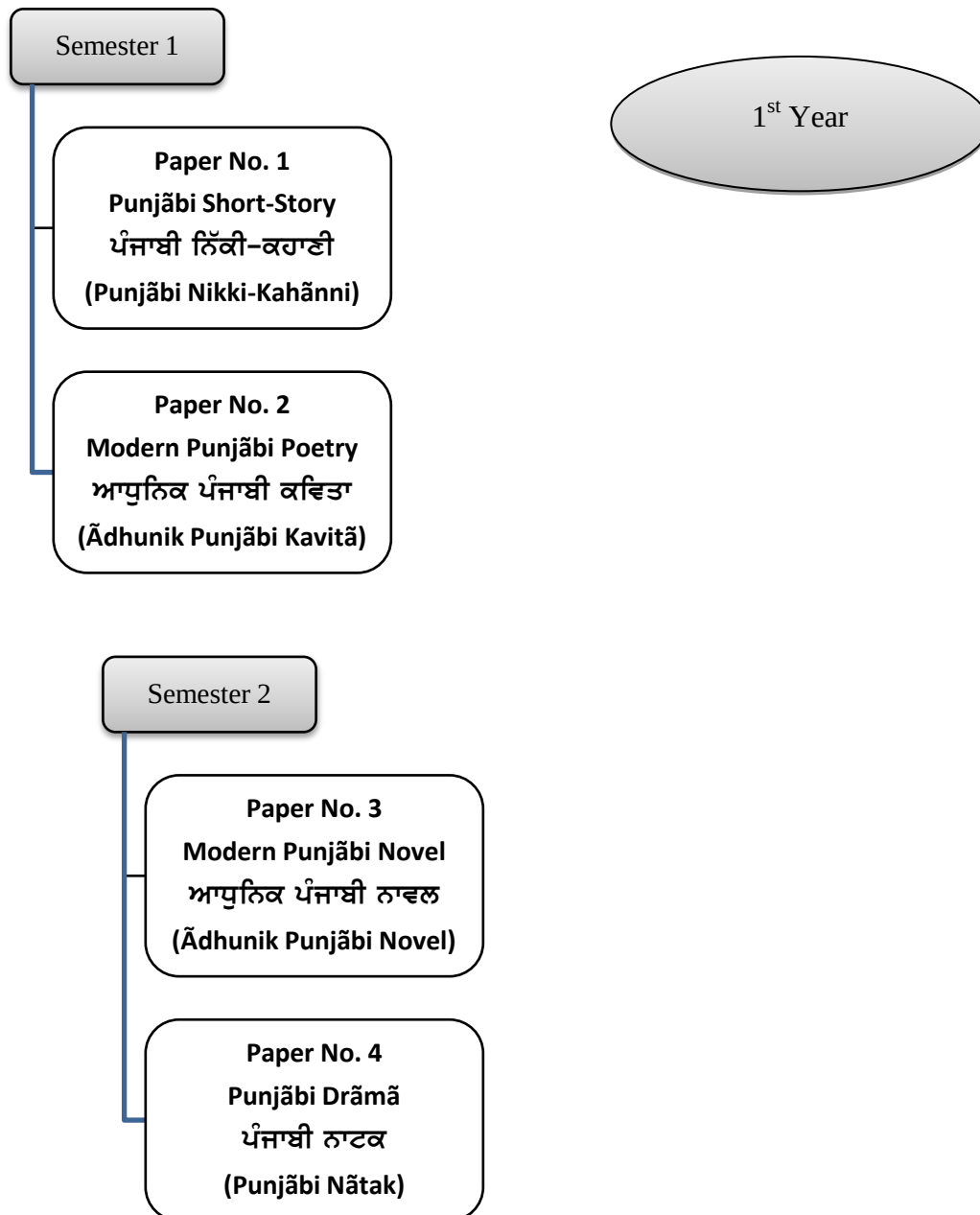
FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Four Year Undergraduate Programme in Punjabi												
Sem I						Sem II						
FC	FC	FC	FC	DC-1 (Paper 1)	DC-1 (Paper 2)	IMBH	FC	FC	DC-1 (Paper 3)	DC-1 (Paper 4)	AC (Paper 1)	IMBH
ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ (Students who studies Group A in Semester I)				ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ		ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕਤਾ (Students who studies Group A in Semester II)		ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ	ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ	
Sem III						Sem IV						
FC	FC	DC-1 (Paper 5)	DC-1 (Paper 6)	DC-2 (Paper 1)	AC (Paper 2)	CA	FC	FC	DC-1 (Paper 7)	DC-2 (Paper 2)	AC (Paper 3)	CA
	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕੱਠੀ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਵਾਰਤਾ ਅਤੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਪੰਜਾਬੀ	ਲੰਕਾਪੁਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ- ਮਲਟੀ- ਮੀਡੀਆ	ਪੰਜਾਬੀ ਮਲਟੀ- ਮੀਡੀਆ				ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ	
Sem V						Sem VI						
DC-1 (Paper 9)	DC-1 (Paper 10)	DC-1 (Paper 11)	DC-2 (Paper 3)	AC (Paper 4)	CA	DC-1 (Paper 12)	DC-1 (Paper 13)	DC-1 (Paper 14)	DC-2 (Paper 4)	AC (Paper 5)	CA	
ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	ਪ੍ਰਾਕਿਸ਼ਤਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਰਨਾਮਾ, ਕਿਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ		ਗੁਰਮਿਤ ਕਾਵਿ ਪਾਰਾ	ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਪਾਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕੱਠੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਭਾਸ਼ਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ		
Sem VII						Sem VIII						
DC-1 (Paper 15)	DC-1 (Paper 16)	DC-1 (Paper 17)	DC-2 (Paper 5)	CA	CA	DC-1 (Paper 18)	DC-1 (Paper 19)	DC-1 (Paper 20)	DC-2 (Paper 6)	CA		
ਬੀਰ ਕਾਵਿ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂਚ ਚਿਤਰ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂਚ ਚਿਤਰ	ਬੋਲ-ਵਿਧੀ : ਜਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਰੋਮਾਂਚਿਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ			ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ	ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ	ਬੋਲ-ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਗੁਰਮਿਤ ਕਾਵਿ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ			

**FYUP IN PUNJABI
DISCIPLINE COURSES I**

**FOUR-YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI
DISCIPLINE COURSES I)**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

2nd Year

Semester 3

Paper No. 5

Punjābī One-Act Play and Theatre

ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ

(Punjābī Ikāngī ate Rangmanch)

Paper No. 6

Folklore and Folk Literature

ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ

(Lokdhārā Ate Lok Sāhit)

Paper No. 7

(earlier paper no. 15, Sem-7)

ਬੀਰ-ਕਾਵਿ

(Beer-Kav)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Semester 4

Paper No. 8
Punjābi Prose
ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
(Punjābi Vārtak)

Paper No. 9
Punjābi Travelogue Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Safarnāmā Sāhit)

Paper No. 10
(earlier paper no. 16 , Sem-7)
Punjābi Auto-Biography and Life Sketch
ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ
(Punjābi Swai-Jiwani ate Rekhā-Chittar)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

3rd Year

Semester 5

Paper No. 11

Culture and Punjābi Culture
ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ
(Sabhiāchār ate Punjābi Sabhiāchār)

Paper No. 12

Pākistāni Punjābi Literature
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Pākistāni Punjābi Sāhit)

Paper No. 13

Parvāsi Punjābi Literature
ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Parvāsi Punjābi Sāhit)

Paper No. 14

**(earlier paper No. 18 ,
Sem-8)**

Indian Literature
ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ
(Bhārti Sāhit)

Paper No. 18

**(earlier paper no.
19, Sem-8)**

World Literature

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Semester 6

Paper No. 15
Gurmat Poetry
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ
(Gurmat Kāv-Dhārā)

Paper No. 16
Sufi Poetry
ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ
(Sufi Kāv-Dhārā)

Paper No. 17
Punjābi Qissā Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ
(Punjābi Qissā Kāv)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester: I Paper No. 1

Punjābi Short-Story

ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ-ਕਹਾਣੀ

(Punjābi Nikki-Kahānni)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvurtiān) 1.1. ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Nikki Kahānni : Paribhāshā te Saroop) 1.2. ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੱਤ (Kahānni de Sanrachnātmak Tatt) 1.3. ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ-ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Nikki-Kahānni dā Nikās te Vikās) 1.4. ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ-ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Nikki-Kahānni diān Parvurtiān)	25/16/4
2. ਸ.ਪ. ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਕਥਾ ਲੋਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ) (S.P. Singh (Dr.) & Jaswinder Singh (Dr.) (ed.), 2007, Kathā Lok, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.) (Paehaliān Dass Kahānniān) 2.1. ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ (Kahānniān de Sarokār) 2.2. ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Birtāntak Vidhiān) 2.3. ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 2.4. ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan) 3. ਵਿਰਕ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, 2004, ਮੇਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਵੀਹ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Virk, Kulwant Singh, 2004, Meriān Sreshthh Kahānniān, Navyug Publishers, Delhi.) (Paehaliān Vih Kahānniān) 3.1. ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 3.2. ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān) 3.3. ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 3.4. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)	25/20/5
---	---------

Suggested Reading(s) :

Brar, Rajinder Pāl Singh (Prof.) (main ed.), 2011, **Ādhunik Punjābi Sāhit Roopākār : Sidhānt te Roopāntarann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 11-19, 19-27, 85-92. ‘*Bhāg Paehlā : Galap Roopākār*’.

Dhāliwal, Baldev Singh (Dr.), 2006, **Punjābi Kahānni dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 9-91, 283-320.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvartiān**, New Book Company, Mai Hira Gate, Jalandhar, PP. 1-22, 60-92.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I (Punjābi) Semester: I Paper No. 2 Modern Punjābi Poetry ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (Ādhunik Punjābi Kavitā)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Week Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ (Kāv Sidhānt) 1.2 ਆਧੁਨਿਕ, ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunik, Ādhuniktā dā Sankalp) 1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Ādhunik Kāv-Roop te Roopākār) 1.4 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ādhunik Punjābi Kavitā dā Itihās ate Parviriān)	25/16/4
2 ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2000, ਸੁਰ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ, ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸ਼ਰਫ਼, ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ, ਪਾਸ਼, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ) (Satinder Singh (Dr.) (ed.), 2000, Sur Samvednā, Punjāb University, Chandigarh.) (Bhai Vir Singh, Pooran Singh, Dhani Rām Chātrik, Ferozdeen Sharaf, Nand Lāl Noorpuri, Harbhajan Singh, Shiv Kumār, Jaswant Singh Neki, Pāsh, Surjit Pātar)	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

2.1 ਕਾਵਿ ਅਨੁਭਵ (Kāv Anubhav) 2.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān) 2.3 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Vihārak Samikheā) 2.4 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār) 3 ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ-ਸੰਵੇਦਨਾ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Beant Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Nāri Kāv-Samvednā, Shilālekh Publishers, Delhi.) 3.1 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri-Samvednā) 3.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān) 3.3 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Vihārak Samikheā) 3.4 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)	25/20/5
---	---------

Suggested Reading(s) :

Attar Singh, 1984, **Sāhit Samvednā**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Chadigarh, PP. 86-192.

Brar, Rajinder Pāl Singh (Prof.) (main ed.), 2011, **Ādhunik Punjābi Sāhit Roopākār : Sidhānt te Roopāntarann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā, PP. 136-190 '*Bhāg Teejā : Kāv Roopākār*.'

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 1-22, 60-92.

Rajinder Pāl Singh (Dr.), 2006, **Ādhunik Punjābi Kavītā dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 108-196.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester : II Paper No. 3
Modern Punjābi Novel
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
(Ādhunik Punjābi Novel)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	25/16/4
1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Novel : Paribhāshā te Saroop) 1.2 ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ-ਕਲਾ (Birtānt ate Birtānt Kalā) 1.3 ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Novel dā Nikās ate Vikās) 1.4 ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Novel diān Parviriān)	
2. ਸਰਨਾ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, 2012, ਪੀਰਹਾਨ ਮਲੇ ਰਾਹ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Sarnā, Mahinder Singh, 2012, Pirhān Malle Rāh, Ārsi Publishers, Delhi.)	25/20/5
2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Vichārdhārā) 2.3 ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਧੀਆਂ (Birtānt Vidhiān) 2.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā) 3. ਬਾਵਾ, ਮਨਮੋਹਨ, 2008, ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਉਰਸੁਲਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Bāwā, Manmohan, 2008, Afgānistān di Ursulā, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ (Nāri Chetnā) 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān) 3.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)	25/20/5
---	---------

Suggested Reading(s) :

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 1-59.

Ravinder Singh (Dr.), 2011, '**Afgānistān di Ursulā : Manmohan Bawā**', **Nav-Chintan ate Samkālī Punjābi Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 59-67.

Sandhu, Garpāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 9-112.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: II Paper No. 4
Punjābi Drāmā
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ
(Punjābi Nātak)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	25/16/4
1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Nātak : Paribhāshā ate Tatt)	
1.2 ਨਾਟਕ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Nātak dā Ārambh ate Vikās)	
1.3 ਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Nātak diān Parviriān)	
1.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Pātar Chitrann di Takneek)	
2. ਸਵਰਾਜਬੀਰ, 1999, ਧਰਮ ਗੁਰੂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Swarajbir, 1999, Dharam Guru , Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.)	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਮਿੱਥ ਅਤੇ ਮਿੱਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Myth ate Myth Roopāntarann) 2.3 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātki Jugtān) 2.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)	
3. ਆਤਮਜੀਤ, 2006, ਤੱਤੀ ਤਵੀ ਦਾ ਸੱਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸੰਗਠਨ, ਦਿੱਲੀ. (Ātamjīt, 2006, Tatti Tavi dā Sach, Punjābi Sāhit Sabhiāchār Sangathan, Delhi.) 3.1 ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ (Itihāsak Pakh) 3.2 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ (Samvād Vidhi) 3.3 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātki Jugtān) 3.4 ਨਾਟ ਸ਼ੈਲੀ (Nāt Shailie)	25/20/5

Suggested Reading(s) :

Jaswinder Singh (Dr.) & Mān Singh Dhindsā, 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās (Ādhunik Kāl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā, PP. 111-132.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 1-64.

Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkālī Punjābi Nātak de Sarokār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiana, PP. 116-129, 130-144.

Vermā, Satish Kumar (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 13-30.

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: III Paper No. 5
Punjābi One-Act Play and Theatre
ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ
(Punjābi Ikāngi ate Rangmanch)**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	25/16/4
1.1 ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ (Ikāngi : Paribhāshā ate Saroop)	
1.2 ਇਕਾਂਗੀ ਰੂਪਾਕਾਰ (Ikāngi Roopākār)	
1.3 ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ikāngi dā Itihās ate Parviriān)	
1.4 ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Ikāngi ate Rangmanch)	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਕੁਲਵੀਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਚੋਣਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) & Kulvir (Dr.) (ed.), 2011, Chonnven Punjābi Ikāṅgi, Ārsi Publishers, Delhi.) 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātki Jugtān) 2.3 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Samvād Vidhi ate Kalātmak Pakh) 2.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)	25/20/5
3. ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ (Rangmanch ate Punjābi Rangmanch) 3.1 ਰੰਗਮੰਚ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ (Rangmanch : Paribhāshā ate Saroop) 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Rangmanch dā Itihās) 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ (Punjābi Rangmanch di Vartmān Sthiti) 3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਰੰਗਮੰਚ (Punjābi Bāl Rangmanch)	25/20/5

Suggested Reading(s) :

Baehal, Navnindrā (Dr.) (ed.), 1989, **Rangmanch ate Television Nātak**, Punjābi Acadmey, Delhi, PP. 1-62 (Rangmanch ate Bāl Rangmanch).

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 32-40, 65-79.

Vermā, Satish Kumar (Dr.), 2011, **Punjābi Nāt-Manch dā Nikās te Vikās**, National Book Trust, Delhi,

Vermā, Satish Kumar (Dr.) & Rawail Singh (Dr.), 2011, **Punjābi Bāl Sāhit: Vibhin Paripekh**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 93-101.

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: III Paper No. 6
Folklore and Folk Literature
ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ
(Lokdhārā Ate Lok Sāhit)**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਲੋਕਧਾਰਾ (Lokdhārā)	25/16/4
1.1 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Lokdhārā : Paribhāshā, Khetar ate Tatt)	
1.2 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Lokdhārā : Sidhāntak Pakh)	
1.3 ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ (Lokdhārā de Vibhin Roop)	
1.4 ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ (Lokdhārā ate Ādhunikatā)	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਲੋਕ ਨਾਟਕੀ ਨਾਟ-ਰੂਪ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Rawail Singh (Dr.) (ed.), 2011, Lok Nātaki Nāt-Roop, Shilālekh Publishers, Delhi.) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਲੋਕ ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ (Lok Nāt Paramparā) 2.3 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ (Samvād Vidhi) 2.4 ਨਾਟ ਕਲਾ ਅਤੇ ਨਾਟ ਮੰਚਣ (Nāt Kalā ate Nāt Manchann) 3. ਬੇਦੀ, ਸ.ਸ. ਵਣਜਾਰਾ, 2013, ਬਾਤਾਂ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਦੀਆਂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਬਾਤਾਂ: ਪੰਨੇ 9-37, ਚਲਿਤ੍ਰ ਕਥਾਵਾਂ: ਪੰਨੇ 91-101, ਨੀਤੀ ਕਥਾਵਾਂ: ਪੰਨੇ 102-107, ਜਨੌਰ ਕਥਾਵਾਂ: ਪੰਨੇ 108-122, ਪਰੀ ਕਥਾਵਾਂ: ਪੰਨੇ 123-160). (Bedi, S.S. Wannjārā, 2013, Bātān Muddh Kadim diān, Ārsi Publishers, Delhi.) (Bātān: PP. 9-37, Chalitter Kathāvan: PP. 91-101, Niti Kathāvān: PP. 102-107, Jnour Kathāvan: PP. 108-122, Pari Kathāvan: PP. 123-160) 3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 3.2 ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਧੀ (Birtānt Vidhi) 3.3 ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਲੋਕ ਮਨ (Lok Kahānni te Lok Man) 3.4 ਮਿੱਥ ਤੇ ਮਿੱਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Myth te Myth Roopāntarann)	25/20/5 25/20/5
--	-------------------------------

Suggested Reading(s) :

Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.) 2010, **Sabhiāchhār Patrikā (Ank 8, January 2010), Lokdhārā ate Sabhiāchhār : Badalde Paripekh ate Adhiyan Parnnāliān**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 36-45.

Bedi, S.S. Wannjārā (Dr.), 2012 (navān addition), **Madhkālīn Punjābi Kathā : Roop te Paramparā**, National Book Shop, Delhi, PP. 61-128.

Kairon, Joginder Singh (Dr.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Lokdhārāei Pichhokarh**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 1-34

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 23-36 'Chandi di Vār vich Myth dā Roopāntrann'.

Thind, Karnail Singh (Dr.), 2011 (3rd edition), **Lokyān ate Madhkalin Punjābi Sāhit**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar, PP. 25-63.

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: IV Paper No. 7
Punjābi Prose
ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
(Punjābi Vārtak)**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	25/16/4
1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Vārtak : Paribhāshā te Roopākār Vilakhanntā)	
1.2 ਵਾਰਤਕ ਸਿਧਾਂਤ (Vārtak Sidhānt)	
1.3 ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਨਿਖੇੜ (Madhkālī ate Ādhunik Vārtak dā Nikherh)	
1.4 ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Vārtak dā Ārambh, Vikās ate Parviriān)	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪੰਨੇ 38-71) (Manjit Singh (Dr.) & Jaspal Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Purātan Punjābi Sāhit : Roop te Roopākār, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 38-71). 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) 2.3 ਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ (Mukh Rujhān) 2.4 ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ, ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਲਾ ਨਿਖੇੜ (Lok Sāhit, Purātan Kāv-Roop ate Purātan Vārtak Vichlā Nikherh)	25/20/5
3. ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਵੀਹਵੀਂ/ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸੁਰ-ਅਲਾਪ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Vanita (Dr.) (ed.), 2011, Vihvin/Ikkivin Sadi de Sur-Alāp, Manpreet Parkāshan, Delhi.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਰੁਝਾਨ (Ādhunik Vārtak de Rujhān) 3.3 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) 3.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)	25/20/5

Suggested Reading(s) :

Karanjit Singh (Dr.), 2004, **Purātan Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 1-27.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 126-138, 139-159.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvartiān**, New Book Company, Māi Hira Gate, Jalandhar, PP. 5-12, 63-69.

Satinder Singh (Dr.), 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi, PP. 11-60.

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: IV Paper No. 8
Punjābi Travelogue Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Safarnāmā Sāhit)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	25/16/4
1.1 ਸਫਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Safarnāmā : Paribhāshā te Saroop) 1.2 ਸ਼ੈਲੀਗਤ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Shailiegat Vilakhanntā) 1.3 ਸਫਰਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Safarnāme dā Nikās ate Vikās) 1.4 ਸਫਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੂਲ ਰੂਝਾਨ (Safarnāmā Sāhit de Mool Rujhān)	
2. ਕੁਲਵੀਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2012, ਦੁਨੀਆ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀ, ਆਰਸੀ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kulvir (Dr.) (ed.), 2012, Duniã Rang-Birangi, Ārsi Publishers, Delhi.) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਸ਼ੈਲੀਗਤ ਅਧਿਐਨ (Shailiegat Adhiyan) 2.3 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh) 2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)	25/20/5
3. ਬੁਲੰਦਵੀ, ਦਰਸ਼ਨ, 2011, ਪਰ ਤੋਲਦਿਆਂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Bulandvi, Darshan, 2011, Par Toldiān, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh) 3.3 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh) 3.4 ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Sāhitak Vilakhanntā)	25/20/5

Suggested Reading(s) :

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 5-12, 88-94.

Satinder Singh (Dr.), **Ādhunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 64-98.

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: V Paper No. 9
Culture and Punjābi Culture
ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ
(Sabhiāchār ate Punjābi Sabhiāchār)**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਭਿਆਚਾਰ (Sabhiāchār)	25/16/4
1.1 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Sabhiāchār : Paribhāshā ate Tatt)	
1.2 ਸਭਿਆਚਾਰ-ਵਿਗਿਆਨ (Sabhiāchār Vigiān)	
1.3 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ (Sāhit ate Sabhiāchār)	
1.4 ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿਚਲਾ ਨਿਖੇੜਾ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Sabhiāchār ate Sabhiatā vichlā Nikherhā)	25/20/5
2. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (Punjābi Sabhiāchār)	
2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ (Punjābi Sabhiāchār di Sanrachnā)	
2.2 ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ (Bhāshā ate Sabhiāchār)	
2.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Sabhiāchār dā Vikās)	
2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Punjābi Sabhiāchār di Vilakhanntā)	
	25/20/5
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ (Punjābi Sabhiāchār ate Vishvikaran)	
3.1 ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ : ਸੰਖੇਪ ਪਛਾਣ (Vishvikaran : Sankhep Pachhānn)	
3.2 ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ (Sabhiāchār ate Mediā)	
3.3 ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (Vishvikaran dā Punjābi Sabhiāchār ute Parbhāv)	
3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅੰਤਰ-ਸੰਵਾਦ (Punjābi Sachiāchār te Lokdhārā Antar-Samvād)	

Suggested Reading(s) :

Brar, Rajinder Pal Singh (ed.), 2011, **Punjābi Bhāshā, Sāhit, Sabhiāchār ate Media Anter-Samvād**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 1-9 ‘Punjābi Bhasha, Sāhit, Sabhiāchār ate Mediā’, PP. 10-24 ‘Mediā, Sabhiāchār ate Punjābi Sabhiāchār’.

Jaspal Kaur (Dr.), 2007, “Sabhiācharak Roopāntarann te Parvāsi Chetnā” **Parvāsi Punjābi Kāv-Lok : Sabhiāchārak Roopāntarann**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 11-48.

Joshi, Jeet Singh (Prof.), 2008, **Bhāshā, Lokdhārā te Sabhiāchār : Anter-Anushāsan Nirbharta**, Wāris Shāh Foundation, PP. 178-181 (Bhāshā ate Sabhiāchār), PP. 182-191 (Sabhiāchār ate Sāhit).

Joshi, Jeet Singh (Prof.), 2009, **Sabhiāchār : Sidhānt te Vihār**, Wāris Shāh Foundation, PP. 30-50 (Sabhiāchār dā Giān te hor khetrān nāl Sambandh), PP. 66-88 (Punjābi Sabhiāchār de Nikharhven Lachhann).

Manjit Singh (Dr.), 1993, **Punjābi Sāhit Avchetan**, Punjābi Parkāshak, Delhi, PP. 9-17 ‘Sabhiāchār : Talāsh Adhiyan-Vidhi di’.

Rawail Singh (Dr.), 2013, **Mediā Vihārak Adhiyan**, Gracious Books, Patialā, PP. 95-101.

Sherry Singh (Prof.) (ed.), 2009, **Punjābi Sabhiāchār Vibhin Paripeksh**, Roohi Parkāshan, Amritsar, PP. 30-36, 61-65.

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: V Paper No. 10
Pākistāni Punjābi Literature
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Pākistāni Punjābi Sāhit)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvitiān)	25/16/4
1.1 ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਮਸਲਾ (Shāhmukhi ate Gurmukhi Lippi dā Maslā)	
1.2 ਵੰਡ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Vandd dā Sankalp)	
1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Pākistāni Punjābi Sāhit dā Itihās ate Parvitiān) 1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ (Pākistāni Punjābi Sāhit de Naven Rujhān) 2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਰਣਬੀਰ ਸਾਰੰਗ (ਸੰਪਾ.), 2011, ਕਾਵਿ-ਕਣੀਆਂ : ਵਾਧਿਓਂ ਪਾਰ ਦੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) & Ranbir Sārang (eds.), 2011, Kāv-Kanniyān : Vāghion Pār Diān, Manpreet Parkashan, Delhi.) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) 2.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 2.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh) 3. ਨੂਰ, ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), 2001, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ. (ਕਹਾਣੀਆਂ : ਅਕਬਰ ਲਾਹੌਰੀ, ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਅਨਵਰ ਅਲੀ, ਅਫਜ਼ਲ ਤੌਸੀਫ, ਇਲਿਆਸ ਘੁੰਮਣ, ਪਰਵੀਨ ਮਲਿਕ, ਤੌਕੀਰ ਚੁਗਤਾਈ, ਸਲੀਮ ਖਾਨ ਗਿਮੀ, ਫਰਖੰਦਾ ਲੋਧੀ, ਮੁਨਸ਼ਾ ਯਾਦ) (Noor, Sutinder Singh & Rawail Singh (ed.), 2001, Pākistāni Punjābi Sāhit, Punjābi Academy, Delhi.) (Kahānniān : Akbar Lahouri, Afzal Aehsan Randhāwā, Anvar Ali, Afzal Tousif, Iliās Ghumann, Parveen Malik, Toukeer Chugtāi, Saleem Khan Gimmi, Farkhandā Lodhi, Munsha Yād.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān) 3.4 ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰ (Samājak Sarokār)	25/20/5 25/20/5
---	-------------------------------

Suggested Reading(s) :

Ajmer Singh (Dr.) (ed.) 2000, **Khoj Patrikā: Pākistāni Punjābi Vishesh Ank**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 1-60, 160-180.

Attar Singh (Dr.), 1975, **Samdarshan**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Amritsar, PP. 150-158 (Pākistāni Punjābi Kavītā).

Attar Singh (Dr.), 1984, **Sāhit Samvednā**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Chadigarh, PP. 217-222.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 1998, **Pākistāni Punjābi Sāhit : Nikās te Vikās**, Gagan Parkashan, Rajpura, PP. 14-43 (Pākistāni Punjābi Kavītā).

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Thind, K.S. (Dr.), 1992, "Pākistāni Punjābi Bhāshā te Sāhit", Harcharan Kaur (ed.) **Ādhunik Punjābi Sāhit : Punar Vichār**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 38-58.

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: V Paper No. 11
Parvāsi Punjābi Literature
ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Parvāsi Punjābi Sāhit)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān)	25/16/4
1.1 ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Parvās dā Sankalp)	
1.2 ਪਰਵਾਸੀ, ਆਵਾਸੀ ਅਤੇ ਆਬਾਦਕਾਰ ਵਿਚਲਾ ਭੇਦ (Parvāsi, Āvāsi ate Ābādkār vichlā Bhed)	
1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Parvāsi Punjābi Sāhit dā Itihās ate Parvitiān) 1.4 ਡਾਇਸਪੋਰਾ (Diasporā) 2. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਵਿ-ਸੁਰਾਂ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਦਿੱਲੀ. (Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Parvāsi Kāv-Surān, Shilalekh, Delhi.) 2.1 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Vihārak Samikhiā) 2.2 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār) 2.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ (Kāv Kalā) 2.4 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ (Parvāsi Chetnā) 3. ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਨਕਸ਼, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Kuldeep Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Parvāsi Punjābi Kahānni de Naksh, Manpreet Parkashan, Delhi.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ (Kahānni de Sarokār) 3.3 ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖ (Manovigyānak Pakh) 3.4 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)	25/20/5 25/20/5
---	-------------------------------

Suggested Reading(s) :

Jaspal Kaur (Dr.), 1998, **Canadā di Punjābi Kavita dā Themevigyānak Adhiyan**, Shilālekh Publishers, Delhi, PP. 107-134.

Jaspal Kaur (Dr.), 2007, **Punjābi Kāv-Lok : Sabhiāchhārak Roopāntarann**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 11-48.

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2011, **Punjābi Daisporā, (Adhiyan ate Adhiyāpan)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 26-51.

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2012, **Punjābi Diasporā, Sāhit ate Sabhiāchhār**, Publication Bureau, Punjābi Universtiy, Patialā, PP. 1-8.

Surinder Pal Singh (Dr.) (ed.), 1993, **Badeshi Punjābi Sāhit**, Punjābi Adhiyan School, Guru Nanak Dev University, Amritsar, PP. 1-37, 134-151.

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VI Paper No. 12
Gurmat Poetry
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ
(Gurmat Kāv-Dhārā)**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	25/16/4
1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Gurmat Kāv Paribhāshā te Saroop)	
1.2 ਬਾਣੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਵਿਧੀ (Bānni Vidhi ate Kāv Vidhi)	
1.3 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Gurmat Kāv dā Itihās) 1.4 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Gurmat Kāv Diān Parvitiān) 2 ਜੱਗੀ, ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), 2009, ਜਪੁਜੀ, ਅਨੁਭੂਤੀ ਅਤੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਦਿੱਲੀ. (Jaggi, Gursharan Kaur (ed.), 2009, Japji, Anubhuti ate Abhiviyakti, Ārsi Publishers, Delhi.) 2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 2.2 ਪੰਜ ਖੰਡ (Panj Khand) 2.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ (Kāv Kalā) 2.4 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie) 3 ਸਿੰਗਲ, ਧਰਮਪਾਲ (ਡਾ.), 1994, ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸਟ, ਦਿੱਲੀ. (ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਭਗਤ ਪੰਨਾ, ਸੰਤ ਜੈ ਦੇਵ ਜੀ) (Singal, Dharampāl (Dr.), 1994, Bhagtān di Bānni, National Book Trust, Delhi.) (Bhagat Nāmdev, Bhagat Dhannā, Sant Jai Dev ji) 3.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 3.2 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.3 ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (Bhagti Kāv Dhārā) 3.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sahiāchārak Pakh)	25/20/5 25/20/5
---	-------------------------------

Suggested Reading(s) :

Amritpal Kaur (Dr.) (Main ed.), 2004, **Khoj Patrikā : Bānnikār vishesh Ank** (Ank 56, March 2003), Publication Bureau, Punjābi University, Patialā. PP. 1-22, 103-110, 132-147, 154-159, 173-176.

Jagbir Singh, 2004, **Gurmat Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 12-52.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkālī Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 71-178, 100-115.

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VI Paper No. 13
Sufi Poetry
ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	25/16/4
1.1 ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸੂਰਪ (Sufi Kāv : Paribhāshā te Saroop)	
1.2 ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਸਿਲਸਿਲੇ (Sufi Kāv Silsile)	
1.3 ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Sufi Kavita dā Itihās)	
1.4 ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Sufi Kāv Dian Parvitiān) 2. ਤਾਲਿਬ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), 2011, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ. (Tālib, Gurbachan Singh (ed.), 2011, Bābā Farid, National Book Trust, India, Delhi.) 2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdharā) 2.2 ਕਾਵਿ ਕਲਾ (Kāv Kalā) 2.3 ਪ੍ਰਗੀਤਕਤਾ (Pargitaktā) 2.4 ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan) 3. ਅਤਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), 2004, ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Attarjeet Singh & Gurcharan Singh (ed.), 2004, Bulle Shāh, Ārsi Publishers, Delhi.) 3.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 3.2 ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan) 3.3 ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ishq dā Sankalp) 3.4 ਬਿੰਬਾਵਲੀ (Bimbāvali)	25/20/5 25/20/5
---	---

Suggested Reading(s) :

Gurdev Singh, 2005, **Punjābi Sufi Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 15-57.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkālī Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Mai Hirā Gate, Jalandhar, PP. 78-85, 115-132.

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VI Paper No. 14
Punjābi Qissā Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ
(Punjābi Qissā Kāv)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculum.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)	25/16/4
1.1 ਕਿੱਸਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸੂਰਪ (Qissā : Paribhāshā te Saroop)	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

1.2	ਕਿੱਸਾ : ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Qissā : Birtāntak Vidhiān)	
1.3	ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Qissa Kāv dā Nikās te vikās)	
1.4	ਕਿੱਸਾ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Qissā Sāhit Diān Parvurtiān)	
2	ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2006, ਸੱਯਦ ਫਜ਼ਲ ਸ਼ਾਹ ਰਚਿਤ ਕਿੱਸਾ ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਂਵਾਲ , ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2006, Saiyad Fazal Shāh Rachit Qissā Sohni Mahinwāl , Ārsi Publishers, Delhi.)	25/20/5
2.1	ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan)	
2.2	ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਧੀਆਂ (Birtānt Vidhiān)	
2.3	ਕਿੱਸਾ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਸਥਾਨ (Qissā Sāhit Vich Sthān)	
2.4	ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)	
3	ਘੁੰਮਣ, ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), 2003, ਪੁਰਾਨ ਭਗਤ (ਕਾਦਰਯਾਰ) , ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Ghumann, Bikram Singh (ed.), 2003, Puran Bhagat (Qādayār) Wāris Shāh Foundation, Amritsar.)	25/20/5
3.1	ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan)	
3.2	ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ishq dā Sankalp)	
3.3	ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān)	
3.4	ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh)	

Suggested Reading(s) :

Kāng, Kulbir Singh, 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP.13-30, 53-61, 204-242.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkālī Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvurtiān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 61-70, 85-99, 132-139.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VII Paper No. 15
ਬੀਰ-ਕਾਵਿ
(Bir Kāv)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)	25/16/4
1.1 ਵਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Vār : Paribhāshā te Saroop)	
1.2 ਜੰਗਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Jangnāmā : Paribhāshā ate Saroop) 1.3 ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Vār Kāv dā Itihās ate Parviriān) 1.4 ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Jangnāmā Kāv dā Itihās ate Parviriān)	
2. ਅਨਜਾਣ, ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, 2004, ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਕੀ : ਇਕ ਅਧਿਐਨ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ, ਪਰਦੇਸੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨੋਇਡਾ. (Anjānn, Tārā Singh, 2004, Vār Sri Bhagouti ji ki : ik Adhiyan, Chandi di Vār, Pardesi Sāhit Parkashan, Noidā.) 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਛੰਦ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਅਲੰਕਾਰ (Chhand-prabandh ate Alankār) 2.3 ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਧੀ (Birtānt Vidhi) 2.4 ਰਸ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Rass ate Kalātmak Pakh)	25/20/5
3. ਜੱਗੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), 1999 (ਦੂਜੀ ਜਿਲਦ), ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ : ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬੀਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Jaggi, Ratan Singh (ed.), 1999 (dooji Jild), Shāh Muhammad : Jangnāmā Singhān te Firangiān, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.) 3.1 ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjābiat dā Sankalp) 3.2 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān) 3.3 ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākār Vilakhanntā) 3.4 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)	25/20/5

Suggested Reading(s) :

Ghumann, Bikram Singh & Charanjit Singh Gumtalā (eds.), 2011, **Chandi di Vār**, Wāris Shāh Foundation, PP. 69-128.

Gurdev Singh, 1993, **Jangnāmā : Saroop, Sidhānt te Vikās**, Punjābi University, Patialā, PP. 9-27 (Jang te Jangnāmā), 28-50 (Jangnāmā te hor Kāv-roop).

Noor, Sutinder Singh, 2005, **Punjābi Vār Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 20-27, 57-73, 194-208.

**Discipline Courses I
(Punjābi)**

Semester: VII Paper No. 16

Punjābi Auto-Biography and Life Sketch

ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ

(Punjābi Swai-Jiwani ate Rekhā-Chittar)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	25/16/4

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1. ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Swai-jīwani : Paribhāshā te Saroop) 1.2. ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Rekhā Chittar : Paribhāshā te Saroop) 1.3. ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Swai-Jiwani dā Itihās ate Parviriān) 1.4. ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Rekhā-chittar dā Itihās ate Parviriān) 2. ਦੇਵਿੰਦਰ, 2006, ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਕਾਇਨਾਤ, ਐਮ.ਪੀ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Devinder, 2006, Rangān di Qāināt, M.P. Parkashan, Delhi.) 2.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh) 2.3. ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Rekhā Chittar di Takneek) 2.4. ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākār Vilakhanntā) 3. ਪ੍ਰੀਤਮ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ, 1982, ਰਸੀਦੀ ਟਿਕਟ, ਨਾਗਮਣੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Pritam, Amrita, 1982, Rasidi Ticket, Nāgmanni Parkāshan, Delhi.) 3.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 3.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh) 3.3. ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਚੇਤਨਾ (Nārivādi Chetnā) 3.4. ਸਾਹਿਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (Sāhitak Drishtikonn)	25/20/5 25/20/5
--	---

Suggested Reading(s) :

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 70-81

Satinder Singh, 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi, PP.116-135, 140-148.

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VII Paper No. 17
Research Methodology : Theoretical Aspect
ਖੋਜ ਵਿਧੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ
(Khoj Vidhi : Sidhāntak Pakh)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
--	--

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

ਖੰਡ I (Khand I) - ਖੋਜ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ (Khoj : Paribhāshā ate Saroop) - ਖੋਜ : ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (Khoj : Prakirya) - ਖੋਜ ਦਾ ਮਹੱਤਵ (Khoj dā Mahattav) - ਖੋਜ ਦੇ ਸੰਦ (Khoj de Sand) - ਪੈਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹਵਾਲੇ (Pair Tipanniān ate Hawāle) - ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ (Pustak Soochi) - ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ (Vishe di chonn) - ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (Moukhik Prikhiyā)	40/28/7
ਖੰਡ II (Khand II) - ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਖੋਜ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābī vich Khoj dā Ārambh ate Vikās) - ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ (Samikheyā di Prakirti) - ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰਾ-ਸਮੀਖਿਆ (Samikheyā ate Prā-Samikheyā) - ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Punjābī Samikheyā di Paramparā : Sankhep jānn-Pachhānn) - ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਨਵੀਨ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Punjābī Samikeyā di Navin Paramparā : Sankhep jānn-Pachhānn)	35/28/7

Suggested Reading(s) :

Bhātiā, Harbhajan Singh (Dr.), 1988, **Punjābī Ālochanā Sidhānt te Vihār**, Guru Nanak Dev University, Amritsar, PP. 1-30.

Bhātiā, Harbhajan Singh (Dr.), 2004, **Punjābi Sāhit Ālochanā dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 87-94, 253-269.

Dharam Singh (Dr.), 2004, **Punjābi Khoj dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 11-21.

Kesar, Jasbir (ed.), 2006, **Khoj Chintan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh, PP. 1-37, 59-72, 100-124.

Piār Singh (Dr.), 1995, **Khoj : Sidhānt te Vivhār**, Publication Bureau, Punjābī University, Patilāḷā, PP. 1-213.

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VIII Paper No. 18
Indian Literature
ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ
(Bhārti Sāhit)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56
Internal Assessment : 25 Marks
Semester end Written Examination : 75 Marks
Total Marks : 100 Marks
Duration of end semester examination : 3 hrs

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Anuvād : Paribhāshā) 1.2 ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ (Anuvādit Sāhit di mahatatā) 1.3 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan) 1.4 ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ (Bhārti Sāhit de mukh rujhān)	25/16/4
2 ਰਾਮਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਈ.ਵੀ. (ਸੰਪਾ.), 2007, ਭਾਰਤੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੇ ਦਸ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ) (Ramakrishnan, E.V. (ed.), 2007, Bhārti Nikki Kahānni, Sāhit Akademi, Delhi.) (Pāehle Dass Lekhkān diān Rachnāvān) 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 2.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān) 2.4 ਭਾਰਤੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Bhārti Nikki Kahānni dā Itihās)	25/20/5
3 ਟੈਗੋਰ, ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ, 2010, ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Tagore, Rabinder Nath, 2010, Bhārti Sanskriti dā Kendar, Punjābi Sāhit Akademi, Ludhiānnā.) 3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan) 3.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) 3.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā) 3.4 ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ (Vishvikaran ate Sanskriti)	25/20/5

Suggested Reading(s) :

Harcharan Kaur (Dr.) & Dr. Rawail Singh (eds.) 2002, **Punjābi te Bhārti Sāhit : Tulnā ton Samvād Takk**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 17-20, 21-28, 45-55.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Satinder Singh (ed.), 1990, **Tulnātmak Bhārti Sāhit**, Guru Nānak Dev University, Amritsar, PP. 9-41, 54-84, 117-124.

Discipline Courses I (Punjābi)

Semester: VIII Paper No. 19

World Literature

ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ

(Vishav Sāhit)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān) 1.1 ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ (Sāhit : Paribhāshā ate Saroop) 1.2 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Tulnātmak Sāhit dā Sankalp) 1.3 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Vishav Sāhit vich Kahānni di Paramparā : Samkhep Jānn-Pachhānn) 1.4 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Vishav Sāhit vich Kavita di Paramparā : Sankhep Jānn-Pachhānn)	25/16/4
2. ਮਛਾਹੜ, ਗੁਰਮੇਲ, 2008, ਨੋਬਲ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਨਿੱਕੀ-ਕਹਾਣੀਆਂ) (Maddāharh, Gurmel, 2008, Nobel Kahānniān, Punjabi Academy, Delhi.) (Paehaliān Dass Nikki-Kahānniān) 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā) 2.3 ਸਮਾਜਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Samājak Sabhiāchārak Pakh) 2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)	25/20/5
3. ਹੁੰਦਲ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, 2009, ਵਿਸ਼ਵ ਕਵੀ-ਬ੍ਰੈਖਤ ਤੇ ਲੋਰਕਾ ਚੋਣਵੀਂ ਕਵਿਤਾ, ਐਚ.ਕੇ.ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Hundal, Harbhajan Singh, 2009, Vishav Kavi Brekht te Lorka, Chonnvi Kavita, H.K. Parkashan, Delhi.) 3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 3.2 ਬ੍ਰੈਖਤ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ (Brekht di Kāv-Kalā) 3.3 ਲੋਰਕਾ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ (Lorkā di Kāv-Kalā) 3.4 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (vichārdharā ate Kāv Jugtān)	25/20/5

Suggested Reading(s) :

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Dhir, Kuldeep Singh, 1990, **Tulnātmak Sāhit Shāster**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 1-42, 43-51.

Harcharan Kaur (Dr.) & Rawail Singh (Dr.), (eds.) 2002, **Punjābi te Bhārti Sāhit Tulnā ton Samvād Takk**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 17-20, 21-28, 45-55.

Sartre, Jean-Paul, 1967, **What is literature**, Bernard Frechtman (Trans.), Methuen & co Ltd. PP. 1-122.

Discipline Courses I (Punjābi)

Semester: VIII Paper No. 20

Research Methodology : Practical Aspect

ਖੋਜ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ

(Khoj : Vihārak Pakh)

ਖੋਜ ਨਿਬੰਧ/ਖੋਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ

Khoj Nibandh/Khoj Project

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Dissertation/Innovation Project Work : 100 Marks

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

	Max. Marks/Credits/Weeks 100/56/14
ਖੋਜ ਨਿਬੰਧ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਿਖਣ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਹਾਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ (Khoj Nibandh/Project Likhann Sambandhi Vihārak Jānnkārī) 1. ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vishe di Chonn : Vihārak Pakh) 2. ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਐਨ ਸਾਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇਕੱਤ੍ਰੀਕਰਨ (Vishe Sambandhi Adhiyan Sāmagari dā Ikatrikaran) 3. ਅਧਿਐਨ ਸਾਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਰੋਤ (Adhiyan Sāmagari de Sarot) 4. ਅਧਿਐਨ ਸਾਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਨੋਟਸ ਲੈਣਾ (Adhiyan Sāmagari ton Notes Lainnā) 5. ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ (Prāpt Samikheyā) 6. ਖੋਜ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ (Khoj Vishe de pāth nu parhann Sambandhi jānnkārī) 7. ਖੋਜ ਸੰਬੰਧੀ ਪਾਠ ਦਾ ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ/ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਐਨ (Khoj Sambandhi Pāth dā Vishaegat Adhiyan/Samikheyā Adhiyan)	100/56/14

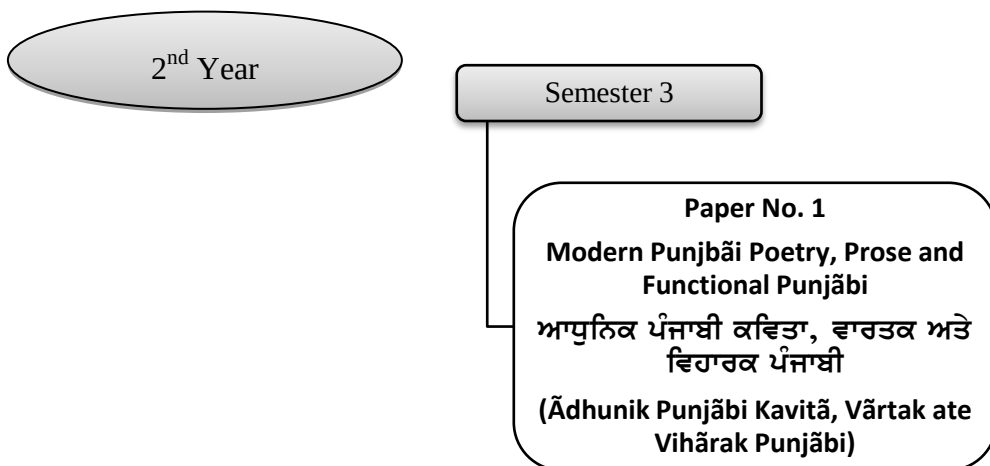
ਨੋਟ :

ਸਮੈਸਟਰ 7 ਦੇ ਪੇਪਰ ਨੰ: 17 (ਖੋਜ ਵਿਧੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ) ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿਚ ਸਮੈਸਟਰ 8 ਦਾ ਪੇਪਰ ਨੰ: 20 (ਖੋਜ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ/ਸਾਹਿਤ/ਸਭਿਆਚਾਰ/ਮੀਡੀਆ/ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਪਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ-ਨਿਬੰਧ ਲਿਖਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੰਵਾਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਖੋਜ-ਨਿਬੰਧ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।

Note :

Semester 7 de paper no. 17 (Khoj Vidhi : Sidhāntak Pakh) di nirantartā vich semester 8 dā paper no. 20 (Khoj : Vihārak Pakh) vidiārthiān nu parhāeyā jāvegā. Punjābi Bhāshā/Sāhit/Sabhiāchār/Mediā/Soochnā ate Taknology ād nāl jurhe visheān upper vidiārthiān di khoj-nibandh likhann di yogtā nu adhiāpak āpnne akādmak samvādān rāhin viksāt karange. Semester de ant vich vidiārthi āpanne college vich hi āpnne tiyār keete hoey khoj-nibandh/project university de niyamān anusār nirikhann lai jamān karvāunnge.

FOUR-YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI
DISCIPLINE COURSES II

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Semester 4

Paper No. 2

**Punjbāi Story, Sufi Poetry and
Functional Punjābi**

**ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਸੁਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ
ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**

**(Punjābi Kahānni, Sufi Kāv ate
Vihārak Punjābi)**

3rd Year

Semester 5

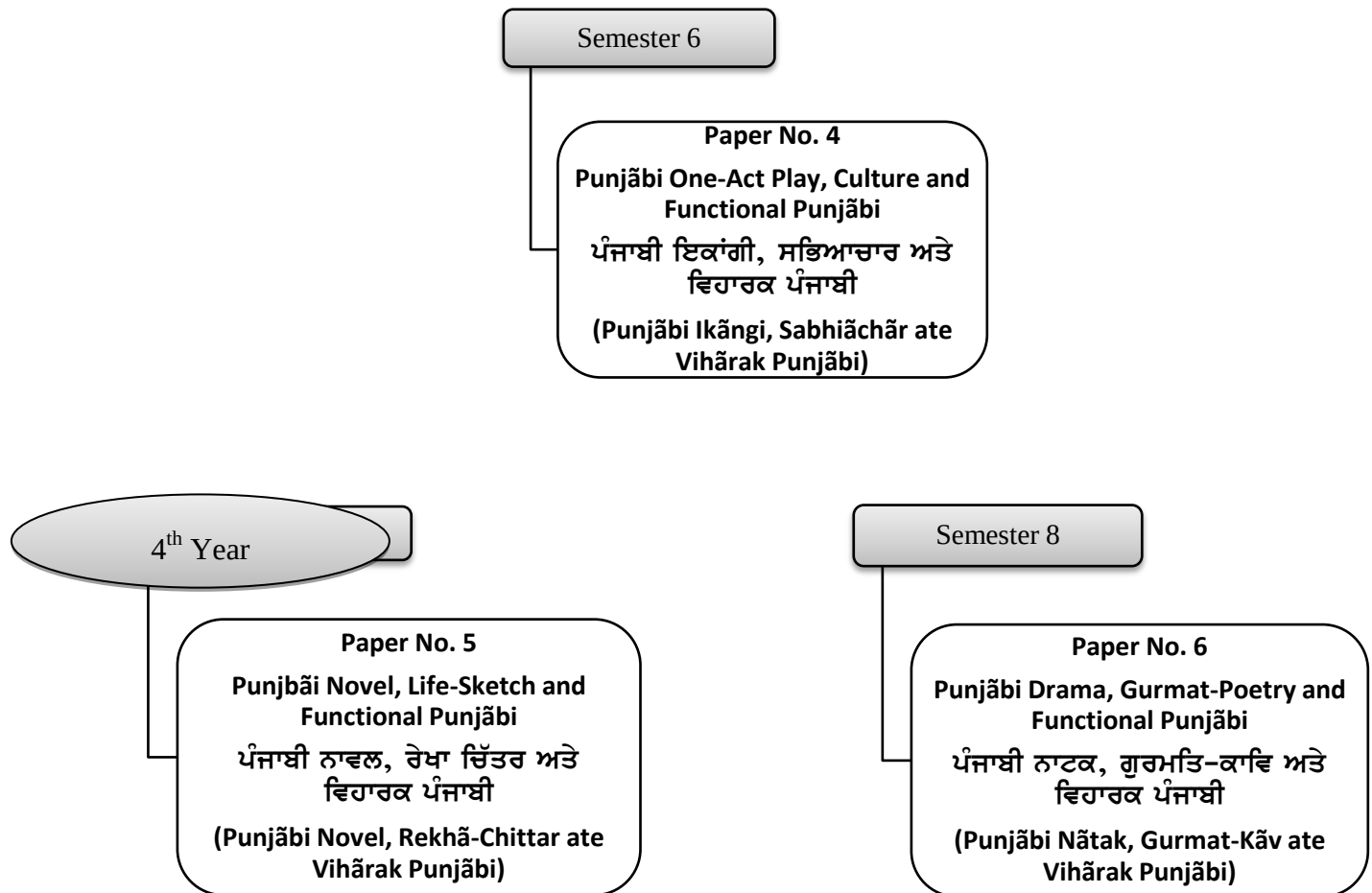
Paper No. 3

**Punjbāi Travelogue, Qissā-Bir
Poetry and Functional Punjābi**

**ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮਾ, ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ
ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**

**(Punjābi Safarnāmā, Qissā te Bir
Kāv ate Vihārak Punjābi)**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II (Punjābi)

Semester: III, Paper No. 1

Modern Punjbāi Poetry, Prose and Functional Punjābi

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(**Ādhunik Punjābi Kavītā, Vārtak ate Vihārak Punjābi**)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਨੂਰ, ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), 1995, ਕਾਵਿ-ਦੀਖਿਆ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ. (Bhāg Paehlā : Noor, Sutinder Singh (ed.), 1995, Kāv Dikheyā, National Book Shop, Delhi.) ➤ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰ (Kavitā di Paribhāshā, tatt te Ādhunik Kāv-roopākār) ➤ ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Ādhunik Kavītā de Itihās di Sankhep jānnkāri) ➤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Vyākheyā) ➤ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) ➤ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Kavitā dā Ālochnātmak Adhiyan) ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਬੇਦੀ, ਸ.ਸ. ਵਣਜਾਰਾ, 2001, ਮੇਰਾ ਦਾਦਕਾ ਪਿੰਡ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Bhāg Doojā : Bedi, S.S. Wannjārā, 2001, Merā Dādkā Pind, Ārsi Publishers, Delhi.) ➤ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Kavitā te Vārtak Vichlā Antar) ➤ ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ	25/16/4 25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Ādhunik Vārtak Roopān nāl jānn-Pachhānn) ➤ ਕਿਸੇ ਕਾਂਡ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ (Kise Kānd dā Ālochnātmak Sār) ➤ ਵਾਰਤਕ-ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak-Shailie) ➤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ (Pāth-pustak nāl sambandhat chhote prashan-uttar) ਭਾਗ ਤੀਜਾ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābī) ➤ ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ, ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ, ਲਗਾਂ-ਲਗਾਖਰ (Varann bodh : painti Akhri, Swar te Vianjan, Lagān-Lagākhar) ➤ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨੇਮ, ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ (Shabad-Jorhān de nem, Shudh-Ashudh Shabad Bodh) ➤ ਲਿੰਗ-ਪੁਲਿੰਗ, ਇਕਵਚਨ, ਬਹੁਵਚਨ (Ling-Puling, ikvachan Bahovachan) ➤ ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar) ➤ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ (Bahote Shabdān di thān ik Shabad) ➤ ਫੀਚਰ ਲੇਖਨ (Feature Lekhan)	25/20/5
--	---------

Suggested Readings :

Jaswinder Singh (Dr.) & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābī Sāhit dā itihās (Ādhunik Kāl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjābī University, Patialā, PP. 26-69.

Satinder Singh (Dr.), 1986, **Vihārak Samikheyā (Kavitā ate Vārtak)**, Publication Bureau, Punjābī University, Patialā, PP. 2-87, 200-233.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābī te Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 127-166.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II (Punjābi)

Semester: IV, Paper No. 2

Punjābi Story, Sufi Poetry and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Kahānni, Sufi Kāv ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਉੱਪਲ, ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1999, ਕਹਾਣੀ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Bhāg Paehlā : Uppal, Sawinder Singh (Dr.) (ed.), 1999, Kahānni Punjāb, Punjabi Writers Co-operative Society Ltd., New Delhi.) (Paehliān Dass Kahannia) ➤ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Kahānni di Paribhāshā, tatt te roopākārak visheshtāvēn) ➤ ਆਧੁਨਿਕ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Ādhunik Kahānni de Itihās di sankhep jānnkāri) ➤ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Kahānni dā Ālochnātmak Adhiyan) ➤ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) ➤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ (Kahānniān nāl Sambandhat chhote prashan-uttar)	25/16/4
ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2012, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਸੁਰਾਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ, ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਰਫ਼) (Bhāg Doojā : Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2012, Punjābi Sufi Kāv-	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Surān, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Bābā Sheikh Farid, Shāh Hussain, Bulle Shāh, Sultān Bāhoo, Shāh Sharf.) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābī Sufi Kavītā dā sankhep Itihās) ➤ ਸੂਫੀਮਤ ਤੇ ਸੂਫੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ (Sufimat te Sufi Sampardāi) ➤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiā) ➤ ਬਿੰਬ-ਵਿਧਾਨ (Bimb-Vidhān) ➤ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ (Kavītā dā Ālochnātmak Sār) ਭਾਗ ਤੀਜਾ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābī) ➤ ਨਾਂਵ ਤੇ ਪੜਨਾਂਵ (Nānv te Parhnānv) ➤ ਕਿਰਿਆ ਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ (Kiriā te kiriā visheshann) ➤ ਮੁਹਾਵਰੇ (Muhāvre) ➤ ਲੇਖ ਰਚਨਾ (ਚਲੰਤ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ) Lekh Rachnā (Chalant Masleān Bāre)	25/20/5
---	---------

Suggested Readings :

Gurcharan Singh (Dr.), 2012, **Islām Ate Sufimat**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar, PP. 65-105.

Dhawant Kaur (Dr.), 1994, **Ādhunik Punjābi Kahānni : Birtānt Shāstri Adhiyan**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 41-68.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi te Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 56-127 & 167-183.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II (Punjābi)

Semester: V, Paper No. 3

Punjbāi Travelogue, Qissā-Bir Poetry and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Safarnāmā, Qissā te Bir Kāv ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਗਾਰਗੀ, ਬਲਵੰਤ, 2004, ਪਾਤਾਲ ਦੀ ਧਰਤੀ , ਰਚਨਾ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Bhāg Paehlā : Gargi, Balwant, 2004, Pātāl di Dharti , Rachnā Publishers, Delhi.) ➤ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Safarnāme di Paribhāshā, Tatt te Roopākārka Visheshatāvān) ➤ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Safarnāme dā sankhep Itihās) ➤ ਕਿਸੇ ਕਾਂਡ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ (Kise Kānd dā Ālochnātmak Sār) ➤ ਵਾਰਤਕ-ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie) ➤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ (Pāth-pustak nāl sambandhat chhote prashan-uttar)	25/16/4
ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2013, ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ-ਕਾਵਿ , ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਵਾਰਿਸ, ਪੀਲੂ, ਕਾਦਰਯਾਰ, ਹਾਸ਼ਮ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ)	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Bhāg Doojā : Ravinder Singh (Dr.) (ed.), 2013, Madhkālī Birtāntak-Kāv, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Wāris, Peeloo, Kādaryār, Hāsham, Guru Gobind Singh te Shāh Muhammad) ➤ ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Qissā, Vār te Jangnāmā Kāv-roopākārān nāl jāñn-pachhāñn) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābī Qissā te Bīr kāv dā Sankhep Itihās) ➤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiā) ➤ ਸਮਾਜਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Samājak-Sabhiāchārak Pakh) ➤ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) ➤ ਕਾਵਿ-ਕਿਰਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (kāv-kirat dā Ālochnātmak Adhiyan) ਭਾਗ ਤੀਜਾ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābī) ➤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ (Angrezi di takniki Paribhāshak Shabdāvali dā Anuvād) ➤ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā) ➤ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (Chithi Pattar) ➤ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬਹੁਅਰਥਕ ਵਰਤੋਂ (Ik Shabad di Bhaoarthak Varton) ➤ ਛੰਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਕਬਿਤ, ਚੌਪਈ, ਦੋਹਰਾ, ਸਿਰਖੰਡੀ, ਬੈਂਤ ਤੇ ਦਵੱਈਆ) (Chhand : Paribhāshā te kismān (Kabit, Choupai, Doharā, Sirkhandi, Baint te Dawaiā))	25/20/5
---	---

Suggested Readings :

- Jagbir Singh (Dr.), 2009, **Madhkālī Shabad-Sabhiāchār**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 96-120.
- Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābī Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābī Academy, Delhi, PP. 13-100.
- Jagbir Singh (Dr.), 1990, **Punjābī Sāhit dā Itihās : Ādi Kāl-Bhagati Kāl**, Guru Nānak Dev University, Amritsar, PP. 82-106.
- Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābī Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 138-225.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II

(Punjābi)

Semester: VI, Paper No. 4

Punjābi One-Act Play, Culture and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Ikāngi, Sabhiāchār ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਅਤਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1973, ਚੋਣਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸਟ ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ ਇਕਾਂਗੀ) (Bhāg Paehlā : Attar Singh (Dr.) (ed.), 1973, Chonnven Punjābi Ikāngi, National Book Trust India, Delhi.) (Paehle Ath Ikāngi) ➤ ਨਾਟਕ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਅੰਤਰ (Nātak te Ikāngi : Paribhāshā, tatt ate Antar) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Ikāngi dā Sankhep Itihās) ➤ ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ (Ikāngi dā Vishā-Vastu) ➤ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Ālochnātmak Adhiyan) ➤ ਰੰਗਮੰਚੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਪੱਖ (Rangmanchi Peshkāri de Pakh)	25/16/4
ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਬੇਦੀ, ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 1977, ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ.	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Bhāg Doojā : Bedi, Sohinder Singh (Dr.), 1977, Lokdhārā ate Sāhit, Punjābi Writers Co-operative Society Ltd., New Delhi.) ➤ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ (Lokdhārā di Paribhāshā te Punjābi Lokdhārā) ➤ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵੰਨਗੀਆਂ (Lok Sāhit di Paribhāshā te Vangiān) ➤ ਕਿਸੇ ਇਕ ਕਾਂਡ ਦਾ ਸਾਰ (Kise ik kānd dā Sār) ➤ ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak shailie) ➤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ (Pāth-Pustak nāl Sambandhat chhote Prashan-uttar) ਭਾਗ ਤੀਜਾ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābi) ➤ ਵਾਕ ਤੇ ਵਾਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Vāk te Vāk diān kismān) ➤ ਵਾਕ-ਸ਼ੁੱਧੀ, ਪਦ ਵੰਡ (Vāk-Shudhi, Pad Vand) ➤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ (Angrezi vākān dā Punjābi Anuvād) ➤ ਕਾਰਕ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Kārak te us diān Kismān) ➤ ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairā Rachnā)	25/20/5
---	---------

Suggested Readings :

Verma, Satish Kumar (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 13-29.

Pooni, Balbir Singh (Dr.), 1992, **Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar, PP. 9-31.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 111-131.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II

(Punjābi)

Semester: VII, Paper No. 5

Punjābi Novel, Life-Sketch and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Novel, Rekhā-Chittar ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਰੂਪਾਣਾ, ਗੁਰਦੇਵ, 1983, ਗੋਰੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Bhāg Paehlā : Rupāṇṇā, Gurdev, 1983, Gori, Ārsi Publishers, Delhi.) ➤ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Novel di Paribhāshā ate Visheshṭāvān) ➤ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Novel dā Sankhep itihās) ➤ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan) ➤ ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ (Pātar-chitrann) ➤ ਬਿਰਤਾਂਤਕ-ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak-Jugtān)	25/16/4
ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਨੂਰ, ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, ਸਪਤਿਕਾ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Bhāg Doojā : Noor, Sutinder Singh (Dr.) (ed.), 2004, Saptika, Ārsi Publishers, Delhi.) ➤ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਇਕ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਜੋਂ (Rekhā Chittar ik Vārtak Roopākār Vajon) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Rekhā Chittar dā Sankhep Itihās) ➤ ਕਿਸੇ ਇਕ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Kise ik Rekhā Chittar dā Ālochnātmak Sār) ➤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ (Pāth-Pustak nāl Sambandhat chhote prashan-uttar) ਭਾਗ ਤੀਜਾ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābi) ➤ ਲਿਪੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Lippi te Punjābi Lippi diān visheshtāvān) ➤ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Gurmukhi Lippi dā sankep itihās) ➤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲੇਖਨ (Ishtihār Lekhan) ➤ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Shabad Shaktiān : Paribhāshā ate Kismān) ➤ ਅਖਾਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Akhānnān di Varton)	25/20/5
---	---------

Suggested Readings :

Jaswinder Singh & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 68-110.

G.B. Singh, 1998, **Gurmukhi Lippi dā Janam te Vikās**, Punjāb University Press, Chandigarh, PP. 51-118.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hira Gate, Jalandhar, PP. 172-193.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II

(Punjābi)

Semester: VIII, Paper No. 6

Punjābi Drama, Gurmat-Poetry and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਗੁਰਮਤਿ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Nātak, Gurmat-Kāv ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਗਾਰਗੀ, ਬਲਵੰਤ, 1984, ਮਿਰਜਾ ਸਾਹਿਬਾਂ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Bhāg Paehlā : Gargi, Balwant, 1984, Mirza Sahiban, Navyug Publishehrs, Delhi.) ➤ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Nātak di Paribhāshā te tatt) ➤ ਆਧੁਨਿਕ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Nātak te Rangmanch dā sankhep itihās) ➤ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan) ➤ ਰੰਗਮੰਚੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਪੱਖ (Rangmanchi peshkāri dā pakh) ➤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ (Pāth-pustak nāl sambandhat chhote Prashan-Uttar)	25/16/4
ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਅਰਸ਼ੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2005, ਸਾਗਰਿਕਾ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਬਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਪੰਜ ਰਚਨਾਵਾਂ) (Bhāg Doojā : Arshi, Gurcharan Singh (Dr.) (ed.), 2005, Sagarikā, Ārsi Publishers, Delhi.) (paehle chār bānnikārān diān paehliān panj	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

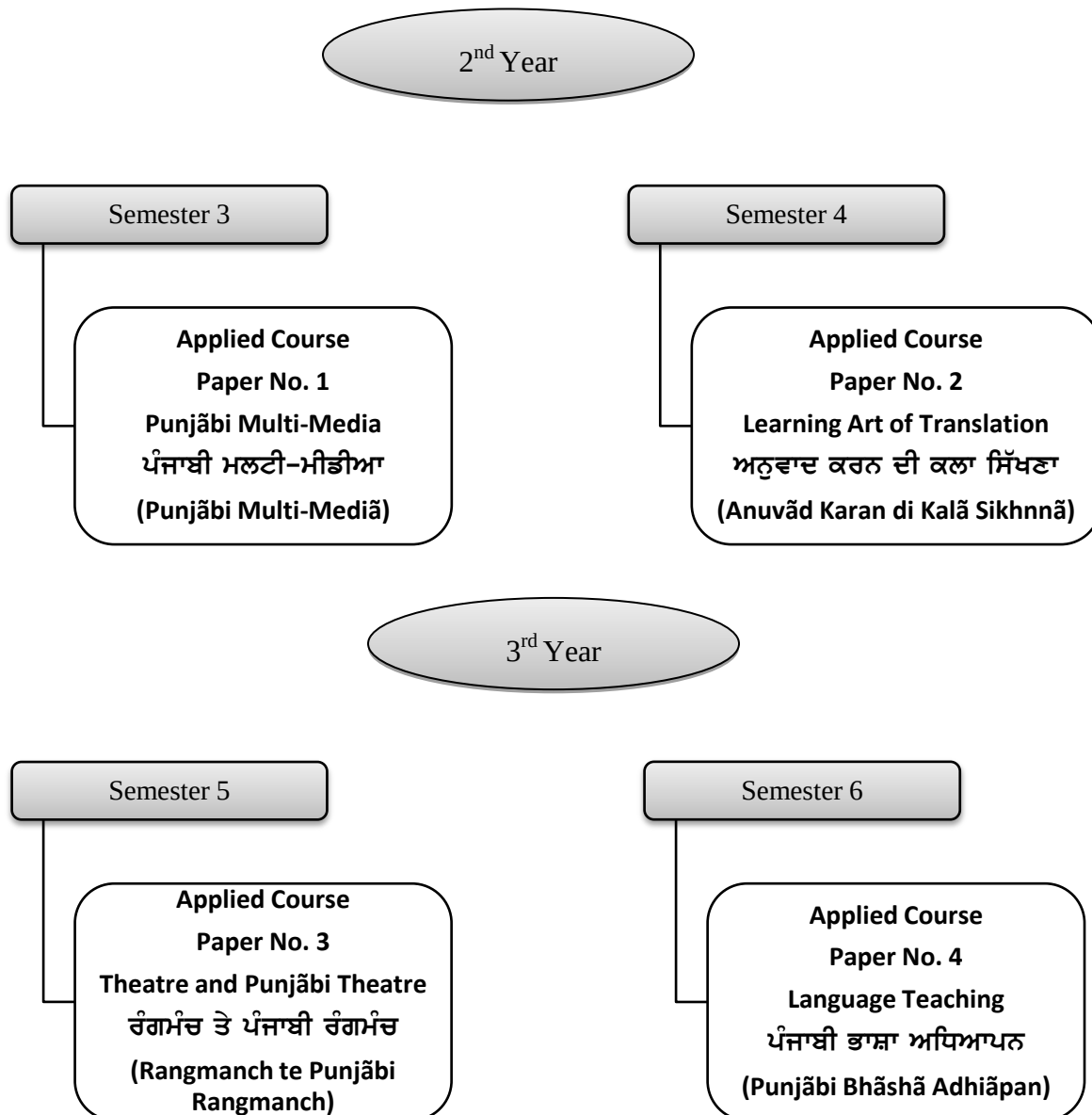
panj rachnāvān) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Punājbi Gurmat Kāv-Dhārā dā Sankhep Itihās) ➤ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ (Gurmat Kāv-dhārā dā Vichārdhārak te Dārshanik Pakh) ➤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākheā) ➤ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ (Vishā-Vastu) ➤ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh) ਭਾਗ ਤੀਜਾ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābi) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Bhāshā dā nikās ate vikās) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Punjābi Bhāshā diān visheshtāvān) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Punjābi Up-Bhāshāvān bāre sankhep jannkāri) ➤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਲੈਂਗ, ਰਜਿਸਟਰ, ਪਿਜਨ ਅਤੇ ਕਿਰਓਲ ਭਾਸ਼ਾ (Bhāshā de vibhin roop : taksālī Bhāshā, Slang, Register, Pigeon ate Creole Bhāshā.) ➤ ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਰੂਪਕ, ਯਮਕ, ਉਪਮਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ, ਅਤਿਕਥਨੀ, ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ) (Alankār : Paribhāshā te kismān {Roopak, Yamak, Upmā, Drishtānt, Atkathni, Anuprās})	25/20/5
---	---------

Suggested Readings :

- Rawail Singh (Dr.), 2003, **Balwant Gārgi diān Nāt-Jugtān**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā, PP. 7-10.
- Bhullar, Surinder Singh (Dr.), 2004, **Balwant Gārgi de Nātak : Trāsdak Pakh**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 79-89.
- Bhullar, Surinder Singh (Dr.) 2004, **Trāsadi : Sidhānt te Paramparā**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 13-44.
- Gill, Mohinder Kaur (Dr.), 2012, **Bānni di Kāv-Shāstri Darishti**, Shilālekh Parkāshan, Delhi, PP. 9-73 & 114-170.
- Baehl, Navnendarā, 1999, **Nātki Sāhit**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 1-39, 129-159 & 189-230.
- Pāli Bhupinder, 2009, **Nātak ate Nāt-Chintan**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā, PP. 79-134.
- Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkāli Punjābi Nātak de Sarokār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā, PP.1-14 & 30-49.

**APPLIED COURSES
(AC)**

**FOUR-YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI
APPLIED COURSES (AC)**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Applied Courses (Punjābi) Semester : III, Paper No. 1 Punjābi Multi-Media ਪੰਜਾਬੀ ਮਲਟੀ-ਮੀਡੀਆ (Punjābi Multi-Mediā)

3 periods per Week :

16 week Programme of Studies in Punjābi.

Total Credits : 16 X 3 = 48

Practical/Hands-on experience/Project Work : 75 Marks

Students will be continuously evaluated by the Teacher(s) concerned

	M.Marks/Credits/Weeks 75/48/16
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਿੰਟ-ਮੀਡੀਆ (Bhāg Paehlā : Punjābi Print Mediā) ➤ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Pattarkāri te Punjābi Pattarkāri dā sankhep Itihās) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲੇ (Punjābi Akhbārān te Rasāle) ➤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤ ਤੇ ਖ਼ਬਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ (Khabarān de Sarot te Khabari Ajensiān) ➤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Khabarān tiyār Karnā) ➤ ਸੰਪਾਦਕੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ (Sampādkī Likhnn di Kalā Sikhnnā) ➤ ਰਿਪੋਰਟ ਤੇ ਫੀਚਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Report te Feature tiyār Karnā) ➤ ਵਿਗਿਆਪਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ (Vigīāpanān di Bhāshā nu Sikhnnā) ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਇਲੈਕਟਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ (Bhāg doojā : Punjābi Electronic Mediā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਉ ਪੱਤਰਕਾਰੀ (Punjābi Radio Patarkāri) ➤ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਰੇਡੀਉ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ (Punjābi vich Radio Nātak pesh karnā) ➤ ਰੇਡੀਉ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਖ਼ਬਰਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Radio lai Punjābi vich Khabarān tiyār karnā) ➤ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਮੂਲ ਨੁਕਤੇਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Doordarshan Pattarkāri de mool nukteān nu samjhnnā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਨਾ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Punjābī vich Internet pattarkārī karnā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈੱਬਸਾਈਟਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Punjābī vich Social websites tiyār karnā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Punjābī vich Facebook tiyār karnā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਗ੍ਰੈਫਿਕਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Punjābī vich Graphics tiyār karnā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਨਾ (Punjābī vich Khabrān dā Sampādan karnā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਐਂਕਰਿੰਗ ਸਿੱਖਣਾ (Punjābī vich Anchoring sikhnnā)	
---	--

Suggested Reading(s) :

Jagjit Kaur (Dr.) & Manjit Singh (Dr.) (eds.), 2013, **Sirjnnātmak Lekhann Ate Jansanchār Mādhiam**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rawail Singh (Dr.), 2013, **Media : Vihārak Adhiyan**, Gracious Books, Patiālā, PP. 45-94.

Thapar, Prithvi Raj (Dr.), 2011, **Punjābī Mediā**, Manpreet Parkashan, Delhi, PP. 15-83.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Applied Courses (Punjābi) Semester: IV, Paper No. 2 Learning Art of Translation ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ (Anuvād Karan di Kalā Sikhnnā)

3 periods per Week :
16 week Programme of Studies in Punjābi.

Total Credits : 16 X 3 = 48

Practical/Hands-on experience/Project Work : 75 Marks

Students will be continuously evaluated by the Teacher(s) concerned

	M.Marks/Credits/Weeks 75/48/16
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ (Bhāg Paehlā) ➤ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Anuvād di Paribhāshā, Parkirti ate mehatav nu samajhannā) ➤ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਦ : ਕੋਸ਼, ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Anuvād de Sand : Kosh, Koshān de vibhin parkār, Paribhāshak Shabadān dā Giyān hāsil karnā) ➤ ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ : ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ-ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ੀਲ, ਵਿਵੇਚਨ, ਪੁਨਰ-ਨਿਰੀਖਣ, ਪੁਨਰ-ਸੰਗਠਨ (Anuvād Parkiryā : Bhāshā Vishleshann-Sanrachnātamak te Prayogshil, vivechan, punar nirikhann, punar sangathan) ➤ ਅਨੁਵਾਦ ਸਮਤੁਲਤਾ : ਰੰਗ ਸੰਕੇਤ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਸਮਤੁਲਤਾ (Anuvād samtultā : Rang Sanket, Rishte nāte, Bhāshā te Shailie di Samtultā) ➤ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਤੱਤਕਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਯਾਂਤਰਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਮਸ਼ੀਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Anuvād de vibhin roop : tatkal Bhāshā anuvād karnā, Yāntrik Anuvād karnā, Mashini Auvād karnā.) ਭਾਗ ਦੂਜਾ (Bhāg doojā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ : ਕਵਿਤਾ, ਨਾਟਕ ਤੇ ਕਹਾਣੀ (Punjābi Sirjnnātamak Sāhit dā anuvād karnā : Kavītā, Nātak te kahānni.) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Punjābi Giyān-Vigīān te takniki Sāhit dā Anuvād karnā) ➤ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ, ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ) (Jan-Sanchār de Mādiamān lai Punjābi vich Anuvād karnā (Patarkāri, Aākāshvānni, Doordarshan te film de Sandarbh vich) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Punjābi ton Hindi-Angrezi ate Hindi-Angrezi ton Punjābi vich anuvād karnā) ➤ ਲਿਪੀਅੰਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Lipiantar karan de sanketān dā Giyān hāsil Karnā)	
---	--

Suggested Reading(s) :

Jaspal Kaur (Dr.), 2013, **Anuvād te Maulik Anuvād Kalā**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Kumar, Sushil (Dr.), 2003, **Anuvād dā Samvād**, Udānn Publication, Mānsā, PP. 9-69 & 95-127.

**Applied Courses
(Punjābi)
Semester: V, Paper No. 3
Theatre and Punjābi Theatre
ਰੰਗਮੰਚ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ
(Rangmanch te Punjābi Rangmanch)**

**3 periods per Week :
16 week Programme of Studies in Punjābi.**

Total Credits : 16 X 3 = 48

Practical/Hands-on experience/Project Work : 75 Marks

Students will be continuously evaluated by the Teacher(s) concerned

	M.Marks/Credits/Weeks 75/48/16
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ (Bhāg Paehlā) ➤ ਰੰਗਮੰਚ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Rangmanch te Punjābi Rangmanch dā Sankhep itihās) ➤ ਨਾਟਕੀ ਪਾਠ ਦੀ ਰੰਗਮੰਚੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Nātki Pāth di rangmanchi anukoolatā tiyār karnā) ➤ ਲੇਖਣ ਕਲਾ : ਸਕਰਿਪਟ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Lekhann Kalā : Script te Samvād tiyār Karnā) ➤ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ-ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਰਨਾ (Kahānni te hor Sāhitak-Pathān dā nātki-Roopāntarann karnā) ➤ ਮੰਚ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ (Manch-Nirdeshan karan di kalā nu Sikhnnā) ਭਾਗ ਦੂਜਾ (Bhāg doojā) ➤ ਮੰਚ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Manch Yojnā tiyār Karnā) ➤ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Drish Yojnā tiyār Karnā) ➤ ਰੌਸ਼ਨੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Roushani Yojnā tiyār Karnā) ➤ ਧੁਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Dhuni Vivasthā tiyār Karnā) ➤ ਵੇਸ਼ ਭੂਸ਼ਾ, ਮੇਕਅਪ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ (Vesh Bhushā, Makeup karan di kalā nu sikhnnā) ➤ ਅਭਿਨੈ-ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Abhinae-kalā nu Sikhnnā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਰੰਗਮੰਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ (Punjābi vich Rangmanch Samikheā karnā)	
--	--

Suggested Reading(s) :

Behl, Navnendra, 1991, **Nātki Sāhit**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 1-39, 129-159 & 189-230.

Pali Bhupinder, 2009, **Nātak Ate Nāt-Chintan**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā, PP. 79-134.

Thapar, Prithvi Raj (Dr.), 2012, **Sanchār, Takneek te Multimedia**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 45-48 & 161-171.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Applied Course (Punjābi) Semester: VI, Paper No. 4 Language Teaching ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ (Punjābi Bhāshā Adhiāpan)

3 periods per Week :

16 week Programme of Studies in Punjābi.

Total Credits : 16 X 3 = 48

Practical/Hands-on experience/Project Work : 75 Marks

Students will be continuously evaluated by the Teacher(s) concerned

	M.Marks/Credits/Weeks 75/48/16
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਅਧਿਆਪਨ (Bhāg Paehlā : Punjābi Bhāshā dā Māt-Bhāshā vajon-Adhiyāpan) ➤ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮਹੱਤਵ (Māt Bhāshā di Paribhāshā te Mahattav) ➤ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ (Āpnne Bāre vich Gal Karn dā Mouka dennā) ➤ ਜੀਵਨ-ਅਨੁਭਵਾਂ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ (Jeevan-Anubhavān te Tasvirān utte Charchā Karnā) ➤ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਨਾ ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਬਣਾਉਣਾ (Kahānni Sunnānā te Kahānni Bannāunnā) ➤ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾਉਣਾ, ਸ਼ੁੱਧ ਉਚਾਰਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ (Kitāb Parhke Sunnāunnā, Shudh Uchārann dā Abhiyās) ➤ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ (Likhann di Kalā Sikhnnā) ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦੂਜੀ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਅਧਿਆਪਨ (Bhāg Doojā : Punjābi Bhāshā dā dooji te Videshi Bhāshā Vajon Adhiyāpan) ➤ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ (Dooji Bhāshā Sikhann vich Paehli Bhāshā di Bhumikā) ➤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪਿਛੋਕੜ (Vidiārthi dā Boudhik Padhar utte Bhāshāi Pichhokarh) ➤ ਉਚਾਰਣ/ਬੋਲਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ (Uchārann/Bolann di Yogtā Graehann Karnā) ➤ ਅਧਿਐਨ ਸਾਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ (Adhiyan Sāmagri nu Ikathā Karnā)	

Suggested Reading(s) :

Jas, Jaswant Singh, 2004, **Māt Bhāshā di Sikhiā Vidhi**, New Book Company, Jalandhar, PP. 28-83.

Stephen Krashen, 1981, **Second Language Acquisition and Second Language Learning**, Pergamon Press, Oxford, PP. 19-69.

Krishan Kumar, 1996, **Bachche ki Bhāshā aur Adhiāpan**, National Book Trust of India, New Delhi, PP. 1-61.

ਢੁੱਧਅਠੀਂ ਢੁੱਸਓ: ਲਅੰਘੁਅਘਓ, ਲੀਠਕੁਅਠੂਓ, ਅੰਧ ਕੁਓਅਠੀੜੀਠੈ - ੀ (ਅਫਫਲੀਓਧ ਲਅੰਘੁਅਘਓ ਢੁੱਸਓ - ਫੁੱਝਅਭੀ)

UNIVERSITY OF DELHI

DEPARTMENT OF PUNJABI

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME

(ਢੁੱਰਸਏਸ ਏਡਡਏਚਟਵਿਏ ਡਰੋਮ ਅਚਓਦਏਮਚਿਏ ਏਓਰ 2013-14)

ਸ਼ੈਲਲਅਭੂਸ਼ੋਂ ਢੁੱਸਓਸ਼ ਠੋਂ ਭਓਂ ਢਢਕੁਓਧ

ਢੁੱਨਦਓਟੋਨਿ ਢੁੱਰਸਏ: ਲਓਨਗੁਓਗਏ, ਲਟਿਏਰਓਟੁਰਏ, ਓਨਦ ਛਰਏਓਟਵਿਓ - ੀ (ਅਪਪਲਏਦ ਲਓਨਗੁਓਗਏ ਢੁੱਰਸਏ - ਫੁਨਜਓਬੀ)

Note: The courses are uploaded as sent by the Department concerned. The scheme of marks will be determined by the University and will be corrected in the syllabus accordingly. Editing, typographical changes and formatting will be undertaken further.

Four Year Undergraduate Programme Secretariat

fouryearprog@gmail.com

ਦੂੱਧਅਠੀਂ ਫ਼ੋਸ਼ਓ: ਲਅੰਘੁਅਘਓ, ਲੀਠਓਅਠੁਓ, ਅਂਧ ਫ਼ਓਅਠੀਝੀਠੇ - ੀ (ਅਫਫਲੀਓਧ ਲਅੰਘੁਅਘਓ ਫ਼ੋਸ਼ਓ - ਫ਼ੁੰਝਅਠੀ)

Applied Language Course (Punjābi)
Semester : II Paper No. I
Language and Punjabi Language
ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ
(Bhāshā ate Punjābi Bhāshā)

3 periods per Week :

16 week Programme of Studies in Punjābi.

Total Credits : 16 X 3 = 48

Continuous Evaluation in lieu of Internal Assessment : 35 Marks

Semester end Written Examination : 40 Marks

Total Marks : 75 Marks

Duration of end semester examination : 2 hrs

	M.Marks/Credits/Weeks 40/48/16
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਭਾਸ਼ਾ (Bhāg Paehlā : Bhāshā) ➤ ਭਾਸ਼ਾਈ-ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੇੜਣ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ। (Bhāshāee-Sanchār nu, Sanchār de doosre mādhiāmān nālon nikherhann dā giyān hāsal karanā) ➤ ਸੰਚਾਰ ਲਈ, ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੁਚੇਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ। (Sanchār lai, Bhāshā di suchet varton di kalā nu sikhannā) ➤ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Bhāshā ate māt-Bhāshā de viharak pakh nu samjhannā) ➤ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ (Bhāshann denn di kalā nu sikhnnā) ➤ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ (Group vich samvād rachāunn di kalā nu sikhnnā) ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ (Bhāg doojā : Punjābi Bhāshā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨੀ। (Punjābi Bhāshā te iss diān upp-bhāshāvēn bare sankhep jānnkāri hāsil karni) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸ਼ੁੱਧ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨੀ। (Punjābi Bhāshā vich shudh parhann di yogtā graehann karni) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬੋਲਣ/ਉਚਾਰਣ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ (Punjābi bhāshā di bolann/uchārann yogtā nu sikhannā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਆਪਣੀ ਲਿਖਣ-ਯੋਗਤਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ (Punjābi vich āpnni likhann yogtā vich sudhār leāunnā) ➤ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ-ਸਿਰਜਣ ਕਰਨਾ (Punjābi vich Sāhit-Sirjann karnā)	20/24/8 20/24/8

ਢੁੱਧਅਠੀ ਢੁੱਸਓ: ਲਅੰਘੁਅਘਓ, ਲੀਠਓਅਠੁਓ, ਅੰਧ ਫ਼ਓਅਠੀਝੀਠੇ - ੀ (ਅਫਫਲੀਓਧ ਲਅੰਘੁਅਘਓ ਢੁੱਸਓ - ਫ਼ੁੰਝਅਭੀ)

➤ ਪੰਜਾਬੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੰਪੋਜ਼ਿੰਗ ਕਰਨਾ (Punjābi Computer Composing karanā)	
--	--

Suggested Reading(s) :

Prem Parkāsh Singh (Dr.), 2004, **Punjābi Bhāshā dā Janam te Vikās**, Madān Publications, Patiālā, PP. 283-318.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākaran (Part –I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 243-255.

Jagjit Kaur (Dr.) & Manjit Singh (Dr.) (eds.), 2013, **Sirjnnātmak Lekhann Ate Jansanchār Mādhiam**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

**DEPARTMENT OF PUNJABI
UNIVERSITY OF DELHI**

Ph.D. Course Work in Punjabi

Paper – I (Research Methodology)

Maximum Marks : 100

Unit- I **(25 marks)**

General principles of research: Meaning and importance of research, critical thinking, formulating hypothesis and development of research plan, review of literature, interpretation of results and discussions.

Technical writing: Scientific writing that includes the way of writing research paper and presentation.

Research and Academic Integrity: Copyright issues, Conduct of ethical research and Plagiarism in research.

Unit- II **(25 marks)**

Types of research

- 1) Historical Research
- 2) Structural Research (Stylistics and Linguistics)
- 3) Comparative Research
- 4) Analytical Research

Unit- III **(25 marks)**

Research Methods and Techniques

- 1) Inductive Method
- 2) Deductive Method
- 3) Productive Method
- 4) Preparation of pre-submission seminar paper
- 5) Technique of preparing notes
- 6) Preparation of bibliography and index
- 7) Use of primary and secondary sources
- 8) Importance of footnotes, references and appendix etc.

Unit- IV **(25 marks)**

Use of internet and other sources of communication

- 1) Searching for research paper
- 2) Reference material
- 3) Documentary films
- 4) Stage performances
- 5) Digital library

Paper – II (Punjabi Language, Literature and Culture: Criticism and Meta Criticism)

Option I : Bhasha Vigyaan te Punjabi Bhasha

Maximum Marks : 100

Unit I : Bhasha Vigyaan : Itihas te Sidhant

(25 marks)

- a) Bhasha Vigyaan : Ithasik Pichhokarh
- b) Bhasha Vigyaan: Bharti te Pachhmi Parmpara
- c) Bhasha Vigyaan: Sidhantak Paripekh

Unit II : Bhashai Adhayain Model

(25 marks)

- a) Panini Bhashak Model
- b) Saussure Bhashak Model
- c) Chomsky Bhashak Model
- d) Halliday Bhashak Model

Unit III : Punjabi Bhasha: Itihaas te Saroop

(25 marks)

- a) Punjabi Bhasha da Itihasik Pichhokarh
- b) Punjabi Bhasha dee Itihasskari
- c) Punjabi Bhasha dee Sanrachna

Unit IV : Punjabi Sahit da Bhashak Pravachan

(25 marks)

- a) Madhkali Punjabi Sahit dee Bhasha
- b) Adhunik Punjabi Sahit dee Bhasha

Option II : Lokdhara Shastar te Punjabi Lokdhara

Maximum Marks : 100

Unit I : Punjabi Lokdhara Adhayain te Khoj : Karmik Vikaas

(25 marks)

- a) 1900 tak
- b) 1901- 1947
- c) 1948 -1990
- d) 1991 ton hunn tak

Unit II : Punjabi Lokdhara Adhayain de Parhaa, Vidhiyan ate Parmukh Rujhan

(25 marks)

- a) Lokdhara Sanklan te Sampadan
- b) Roopvadi-Sanrachnavadi Vidhi
- c) Manovishlishanatmak Vidhi
- d) Paath –Vishleshann

Unit III : Lokdharie Adhayain de Sankalap ate Pasaar

(25 marks)

- a) Lokdharam de Gyan Shastri Adhar
- b) Jaadu Chintan, Totem, Taboo te Lok Chakitsa
- c) Lok Kalavan: Shabdik ate Ghair-shabdik
- d) Adhunikta, Vishvikaran ate Lokdhara

Unit IV : Punjabi Lokdhara da Roopantarann

(25 marks)

- a) Madhkali Punjabi Sahit : Lokdharaee Roopantarann
- b) Adhunik Punjabi Sahit : Lokdharaee Roopantarann
- c) Punjabi Media : Lokdharaee Roopantarann

Option III : Punjabi Sabhiyachar ate Media

Maximum Marks : 100

Unit I : Punjabi Sabhiyachar Sambhandi Prapt Adhayain te Khoj : Karmik Vikaas (25 marks)

- a) 1900 tak
- a) 1901 -1947
- b) 1948 -1990
- c) 1991 ton hunn tak

Unit II : Punjabi Sabhiyachar Diyan Adhayain Vidhiyan ate Parmukh Rujhan (25 marks)

- a) Ithihasik
- b) Chehan-vigyanik
- c) Samaj-vigyanik
- d) Mano-vigyanik

Unit III : Punjabi Sabhiyachar te Media : Sidhant, Sankalap ate Saroop (25 marks)

- a) Punjabi Sabhiyachar de Adhayain Sarot: Puratatv, Sahit ate Lokdhara
- b) Media : Sankalap, Saroop, Parkar ate Parkaraj
- c) Media te Sabhiyachar : Media vich Sabhiyachar dee Peshkari, Ajoke Media Vich Punjabi Sabhiyachar dee Nirmankari ate Usda Lachhan, Vishvikaran ate Punjabi Sabhiyachar

Unit IV : Punjabi Sabhiyachar da Roopantarann (25 marks)

- a) Sabhiyacharak Roopantarann : Sidhantak Paripekh
- b) Madhkali Punjabi Sahit Rahin Punjabi Sabhiyachar da Nirmaan
- c) Adhunik Punjabi Sahit Vich Sabhiyacharak Roopantarann
- d) Parvaasi Punjabi Sahit : Sabhiyacharak Roopantarann

Option-IV : Gurmat Kaav

Maximum Marks : 100

Unit- I : Gurmat Kaav Sambandhi Prapat Khoj: Ithasik Paripekh
(25 marks)

- a) 1900 -1930 A.D
- b) 1931-1960 A.D
- c) 1961-1990 A.D
- d) 1991 ton hunn tak

Unit- II : Gurmat Kaav Sambandhi Prapat Khoj dee Samikhya
(25 marks)

- a) Viakhyamoolak Paripekh
- b) Marxvadi Paripekh
- c) Sanrchnavadi ate Utter-sanrachnavadi Paripekh
- d) Samaj-Sabhyacharak ate Lokdharaee Paripekh
- e) Utteradhunikvadi Paripekh

Unit- III : Gurmat Kaav: Anter Samvad
(25 marks)

- a) Gurmat Kaav de Darshnik Adhar
- b) Bhagti Kaav te Gurmat Kaav: Anter Samvad
- c) Sufi Kaav te Gurmat Kaav: Anter Samvad
- d) Guru Granth Sahib di Sampadna: Vibhinn Srokar

Unit- IV : Gurmat Kaav : Kaav Shastari Paripekh
(25 marks)

- a) Gurmat Kaav: Vichardharak Padhat
- b) Gurmat Kaav: Lokdharaee te Sabhyacharak Padhat
- c) Gurmat Kaav: Roopakarak Padhat
- d) Gurmat Kaav: Pravachan Vidhi

Option-V : Sufimat and Punjabi Sufi Kaav

Unit- I : Punjabi Sufi Kaav Sambandhi Prapat Khoj: Ithasik Paripekh
(25 marks)

- a) 1900 -1930 A.D
- b) 1931-1960 A.D
- c) 1961-1990 A.D
- d) 1991 ton hunn tak

Unit- II : Punjabi Sufi Kaav Sambandhi Prapat Khoj dee Samikhya
(25 marks)

- a) Viakhyamoolak Paripekh
- b) Marxvadi Paripekh
- c) Sanrchnavadi ate Utter-sanrchnavadi Paripekh
- d) Samaj-Sabhyacharak ate Lokdharaee Paripekh
- e) Utter-Adhunikvadi Paripekh

Unit- III : Sufi Kaav : Sidhantak Paripekh
(25 marks)

- a) Saami Darshan da Itahasik Pichhokadh
- b) Islam ate Sufivad : Anter Samvad
- c) Prmukh Punjabi Sufi Silsale
- d) Sufimat de Mool Sankalp

Unit- IV : Punjabi Sufi Kaav : Nikas te Vikas
(25 marks)

- a) Sufivad ate Punjabi Sufi Kaav: Anter Samvad
- b) Punjabi Sufi Kaav da Kaav Shastar

Option-VI : Madhkali Punjabi Birtant Kaav

Maximum Marks : 100

Unit- I : Punjabi Birtant Kaav Sambandhi Prapat Khoj: Ithasik Paripekh
(25 marks)

- a) 1900 -1930 A.D
- b) 1931-1960 A.D
- c) 1961-1990 A.D
- d) 1991 ton hunn tak

Unit- II : Punjabi Birtant Kaav Sambandhi Prapat Khoj dee Samikhya
(25 marks)

- a) Viakhyamoolak Paripekh
- b) Marxvadi Paripekh
- c) Sanrchnavadi ate Utter-sanrachnavadi Paripekh
- d) Samaj-Sabhyacharak ate Lokdharaee Paripekh
- e) Birtant Shastri Paripekh

Unit- III : Birtant Kaav: Sidhantak Paripekh
(25 marks)

- a) Qissa Kaav : Itahasik Pichhokadh
- b) Bir Kaav : Itahasik Pichhokadh
- c) Prmukh Punjabi Qisse, Varan te Jungname

Unit- IV : Punjabi Birtant Kaav : Kaav Shastari Paripekh
(25 marks)

- a) Punjabi Birtant Kaav: Darshnik te Vichardharak Adhar
- b) Punjabi Birtant Kaav: Lokdharaee te Sabhyacharak Adhar
- c) Punjabi Birtant Kaav: Pravachan Vidhi

Option-VII : Punjabi Vaartak: Madhkali ate Adhunik

Maximum Marks : 100

Unit- I : Punjabi Vaartak Sambandhi Prapat Khoj: Ithasik Paripekh

(25 marks)

- a) 1900 -1930 A.D
- b) 1931-1960 A.D
- c) 1961-1990 A.D
- d) 1991 ton hunn tak

Unit- II : Punjabi Vaartak : Sidhantak Paripekh

(25 marks)

- a) Viakhyamoolak Paripekh
- b) Marxvadi Paripekh
- c) Sanrchnavadi ate Utter-sanrchnavadi Paripekh
- d) Bhashak ate Pravachanatmak Paripekh
- e) Utteradhunikvadi ate Utterbastivadi Paripekh

Unit- III : Punjabi Vartak: Saroop te Sidhant

(25 marks)

- a) Vartak Shaillie da Sankalp ate Vikas
- b) Madhkali Punjabi Vartak: Saroop te Sidhant
- c) Adhunik Punjabi Vartak: Saroop te Sidhant

Unit- IV : Punjabi Vartak : Darshnik Adhar

(25 marks)

- a) Madhkali Samvedna ate Madhkali Vartak
- b) Adunik Samvedna ate Adhunik Vartak

Option-VIII : Adhunik Punjabi Kaav

Maximum Marks : 100

Unit- I : Adhunik Punjabi Kaav Sambandhi Prapat Khoj: Ithasik Paripekh
(25 marks)

- a) 1900 -1930 A.D
- b) 1931-1960 A.D
- c) 1961-1990 A.D
- d) 1991 ton hunn tak

Unit- II : Adhunik Punjabi Kaav Sambandhi Prapat Khoj dee Samikhya
(25 marks)

- a) Viakhyamoolak Paripekh
- b) Marxvadi Paripekh
- c) Sanrchnavadi ate Utter-sanrachnavadi Paripekh
- d) Samaj-Sabhyacharak ate Lokdharaee Paripekh
- e) Utteradhunikvadi ate Utterbastivadi Paripekh
- f)

Unit- III : Adhunik Punjabi Kaav: Sidhantak Paripekh
(25 marks)

- a) Adhunik Punjabi Kaav de Darshnik Adhar
- b) Adhunik Kaav de Vibhin Roopakar : Sidhantak Paripekh
- c) Adhunik Punjabi Kaav : Vibhinn Pravirtian

Unit- IV : Adhunik Punjabi Kaav: Kaav Shastari Paripekh
(25 marks)

- a) Kaav Shastri Sidhant Chintan : Poorbi ate Pachhami Paripekh
- b) Parmukh Adhunik Punjabi Kaav Dharvaa'n da Kaav Shastar (Pragtividi, Paryogvadi, Jujharvadi Kaav Dharvaan)

Option-IX : Adhunik Punjabi Novel

Maximum Marks : 100

Unit- I : Adhunik Punjabi Novel Sambandhi Prapat Khoj: Ithasik Paripekh
(25 marks)

- a) 1900 -1930 A.D
- b) 1931-1960 A.D
- c) 1961-1990 A.D
- d) 1991 ton hunn tak

Unit- II : Adhunik Punjabi Novel Sambandhi Prapat Khoj dee Samikhya
(25 marks)

- a) Viakhyamoolak Paripekh
- b) Marxvadi Paripekh
- c) Sanrchnavadi ate Utter sanrachnavadi Paripekh
- d) Samaj-Sabhyacharak ate Lokdharaee Paripekh
- e) Utteradhunikvadi ate Utterbastivadi Paripekh

Unit- III : Adhunik Punjabi Novel: Sidhantak Paripekh
(25 marks)

- a) Punjabi Novel: Sidhant te Saroop
- b) Punjabi Novel: Itihas te Parvirtian
- c) Punjabi Novel de Naven Rujhan

Unit- IV : Adhunik Punjabi Novel: Birtant Shastari Paripekh
(25 marks)

- a) Adhunik Punjabi Novel: Vichardharak Paripekh
- b) Adhunik Punjabi Novel: Birtantak Paripekh
- c) Adhunik Punjabi Novel: Pravachan Vidhi

Option-X : Adhunik Punjabi Kahani

Maximum Marks : 100

Unit- I : Adhunik Punjabi Kahani Sambandhi Prapat Khoj: Ithasik Paripekh
(25 marks)

- a) 1900-1930 A.D.
- b) 1931-1960 A.D
- c) 1961-1990 A.D
- d) 1991 ton hunn tak

Unit- II : Adhunik Punjabi Kahani Sambandhi Prapat Khoj dee Samikhya
(25 marks)

- a) Viakhyamoolak Paripekh
- b) Marxvadi Paripekh
- c) Sanrchnavadi ate Utter sanrachnavadi Paripekh
- d) Samaj-Sabhyacharak ate Lokdharaee Paripekh

Unit- III : Adhunik Punjabi Kahani: Sidhantak Paripekh
(25 marks)

- a) Punjabi Kahani: Sidhant te Saroop
- b) Punjabi Kahani: Itihas te Parvirtian
- c) Punjabi Kahani de Naven Rujhan

Unit- IV : Adhunik Punjabi Kahani: Birtant Shastari Paripekh
(25 marks)

- a) Adhunik Punjabi Kahani: Vichardharak Paripekh
- b) Adhunik Punjabi Kahani: Birtantak Paripekh
- c) Adhunik Punjabi Kahani : Pravachan Vidhi

Option XI : Punjabi Natak, Rangmanch te Media

Maximum Marks : 100

Unit I : Punjabi natak, Rangmanch ate Media Sambandi Prapt Adhayain te Khoj : Karmik Vikaas

(25 marks)

- a) 1913 tak
- d) 1914 - 1947
- e) 1948 - 1990
- f) 1991 ton hunn tak

Unit II : Punjabi natak, Rangmanch ate Media Sambandi Prapt Adhayain te Khoj: Parmukh Rujhan te Adhayain Vidhiyan

(25 marks)

- a) Naat-shastri
- b) Marxvadi ate Mano-vishlashnatmak
- c) Chehen-vigyanik, Shallie-vigyanik, Roop-vigyanik ate Rangmanch Adhayain
- d) Samaj-Sabhiyachar ate Lokdhara Adhayain

Unit III : Natak Rangmanch ate Media : Sidhant, Saroop, Pichhokarh ate Naat Vidhiyan

(25 marks)

- a) Bharti Parampara: Sanskrit Natak, Lok-naat Parampara
- b) Pachhimi Parampara : Unani Naat Shallie, Shakespearan Naat Shallie, Yatharthvadi Naat Shallie, Epic Theatre Naat Shallie, Absurd Theatre Naat Shallie, Hungami Naat Shallie
- c) Punjabi Natak Vangiyan : Natak Ekangi, Lagu Natak, Nukarh Natak, Avaaz ate Roshni Natak, Multimedia Naat Shallie
- d) Natak ate Adhunik Media (Radio, Television ate Cinema), Script Lekhan, Filmankan, Rang Manch Taqnikan de Badalde Rujhan

Unit IV : Punjabi Natak, Rangmanch ate Media : Dasha ate Disha

(25 marks)

- a) Punjabi Natak : Dasha ate Disha
- b) Punjabi Rangmanch: Dasha ate Disha
- c) Punjabi Media: Dasha ate Disha
- d) Punjabi Natak, Rangmanch te Media da Bhavikh

Option XII: Punjabi Sahit da Vidhagat Itihas

Maximum Marks : 100

Unit I : Vidhagat Sahit de Ithihaas : Sidhant ate Masle

(25 marks)

- a) Madhkali Punjabi Sahit
- b) Adhunik Punjabi Sahit
- c) Alochna te Khoj

Unit II : Itihas ate Sahit Itihaskari : Antar Samvaad

(25 marks)

- a) Itihas ate Itihaskari
- b) Itihas ate Sahit Itihaskari : Antar Samvaad
- c) Itihas ate Sahit Itihaskari Vich Mool Nikheda
- d) Sahit Itihaskari de Mukh Parhaa

Unit III : Punjabi Itihaskari Dian Samasayavan

(25 marks)

- a) Sahitik Tath di Vilakhannta, Tath de Ginnatmak ate Gunnatmak Mahatav da Nikheda, Sahit Kaalvand de Adhar, Sahit Parvirtian da Sankalap te Saroop
- b) Punjabi Sahit de Itihaasan da Vargikaran ate Prapt Khoj
- c) Itihaas ate Nav Itihaas : Antar-samvaad
- d) Punjabi Sahit di Sanyukt Itihaaskari : Sambhavanavan ate Samasayavan

Unit IV : Punjabi Sahit de Itihaaskari : Meta Criticism

(25 marks)

- a) Madhkaali Punjabi Sahit Ithihaaskari : Meta Criticism
- b) Adhunik Punjabi Sahit Ithihaaskari : Meta Criticism
- c) Parvaasi Punjabi Sahit Ithihaaskari : Meta Criticism
- d) Pakistani Punjabi Sahit Ithihaaskari : Meta Criticism

Option-XIII : Punjabi Sahit Alochna

Maximum Marks : 100

Unit- I : Punjabi Sahit Alochna Sambandhi Prapat Khoj: Ithasik Paripekh
(25 marks)

- a) 1900 -1930 A.D
- b) 1931-1960 A.D
- c) 1961-1990 A.D
- d) 1991 ton hunn tak

Unit- II : Punjabi Sahit Alochna : Sidhantak Paripekh
(25 marks)

- a) Viakhyamoolak Paripekh
- b) Marxvadi ate New- marxvadi Paripekh
- c) Sanrchnavadi ate Utter-sanrchnavadi Paripekh
- d) Samaj-Sabhyacharak ate Lokdharaee Paripekh
- e) Utteradhunikvadi ate Utterbastiwadi Paripekh

Unit- III : Punjabi Sahit Alochna: Sambandhi Prapat Khoj dee Samikhya
(25 marks)

- a) Punjabi Alochna ate Meta Alochna
- b) Khoj Prabandh ate Khoj Nibandh: Sarvekhann te Mulankann
- c) Punjabi Sahit Alochna de Vibhin Pasar

Unit- IV : Punjabi Sahit Alochna : Vichardharak Adhayain
(25 marks)

- a) Punjabi Sahit Alochna: Poorbi Paripekh
- b) Punjabi Sahit Alochna: Pachhmi Paripekh
- c) Poorbi te Pachhmi Kaav Shastar: Anter Samvad

Option XIV : Parvaasi Punjabi Sahit

Maximum Marks : 100

Unit I : Parvaasi Punjabi Sahit Sambhandi Khoj ate Samikhiya Karmik Vikaas
(25 marks)

- a) 1970 to 1990
- b) 1991 ton hun tak
- c) Parvaasi Punjabi Samikhiya Drishti
- d) Punjabi Sahit Itihaas vich Parvaasi Punjabi Sahit Sambhandi Dharnavan

Unit II : Parvaasi Punjabi Sahit De Parmukh Rujhan
(25 marks)

- a) Parvaasi Punjabi Sahit da Sarvakhan ate Mulankan : Kavita/ Novel/Natak/Kahani/Vartak
- b) Parvaasi Punjabi Sahit de Rujhan : Nasali Vitkara, Bhu-herva, Sabhiyacharak-parha
- c) Parvaasi Punjabi Sahit de Rujhan : Mezban Samaj ate Sabhiyachar Prati Hungara
- d) Parvaasi Punjabi Sahit : Sabhiyacharak Roopantaran

Unit III : Paarvasi Punjabi Sahit : Itihaaskari da Masle
(25 marks)

- a) Paarvas te Gadar Laehar : Antar-samvaad
- b) Gadar Laehar : Saroop te Itihaas
- c) Gadar Laehar : Udeshe te Masle

Unit IV : Paarvasi Sahit Adhayain : Sidhant te Sankalap
(25 marks)

- a) Parvaasi Sahit da Itihaas : Kavita/ Novel/Natak/Kahani/Vartak
- b) Diaspora te Parvaas : Paehchaann da Sankalap
- c) Parvasi Chetna te Drishti : Sidhantik Adhar
- d) Diaspora, Uttar-bastivaad, Vishvikaran : Antar-samvaad

Option XV: Pakistani Punjabi Sahit
(Poetry/ Novel/ Kahani/ Natak /Vartak)

Maximum Marks : 100

**Unit I : Pakistani Punjabi Sahit Sambhandi Punjabi Khoj ate Samikhiya:
Karmik Vikas**

(25 marks)

- a) 1947 - 1970
- b) 1971 - 1990
- c) 1991 toh hun tak

Unit II : Pakistani Punjabi Sahit De Parmukh Rujhan

(25 marks)

- a) Adarshvadi-Romancevadi Parviti
- b) Yatharthvadi – Paryogsheel Parviti
- c) Samkali Pakistani Sahit de Parmukh Rujhan
- d) Pakistani Punjabi Sahit Chintan: Meta Alochna

Unit III : Pakistani Punjabi Sahit da Adhayain : Sidhantik Paripekh

(25 marks)

- a) Pakistan : Itihas te Rajneeti
- b) Pakistani Punjabi Sahit dee Vilakhannta
- c) Punjabi Sahit ate Pakistani Punjabi Sahit : Antar- Samvaad

Unit IV : Pakistani Punjabi Sahit de Masle

(25 marks)

- a) Pakistan Punjabi Sahit de Bhashee Masle
- b) Pakistan vich Lippi da Masla
- c) Pakistani Punjabi Sahit da Jugat Vidhan

Option XVI: Project Karaj

Maximum Marks : 100

Note :- Vidiarthy Project Karaj laee Punjabi Bhasha, Sahit ate Sabhiachar aad Vichon Kisse Vee Khetar nu apne Adhiyan Laee Chunn Sakda Hai jis Vich Khojarthi Khetri karaj vajon Adhar Samagri da Ekatrikaran, Recordings, Videography adi ve kar Sakega. Iss Project Karaj Vich Kisse Sahitak Paath Da Anuvaad Vee Shamil Ho Sakda Hai. Iss Project Karaj Nu Ik Vikalpik Paper De Barabar Mania Javega. Sambandat Vidiarthy Apne Khoj Karaj nu Likhit Roop Vich Pesh Karega. Vibhag Valon us Laee Ik Khoj Nigran Niyukt Kita javega, jo nigrani de naal naal us de project da mulankann vee karega.